

Junija bo znana usoda rezervata
Doberdobskega
jezera

Tudi v Trstu predstavili film
o Borisu Pahorju

Klop se je tokrat sprehodil
po pražarni Illy in se
navdušil nad kavo

22

PETEK, 28. MAJA 2010

št. 125 (19.832) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zadrž nad Cerknimi, razmožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Primorski dnevnik

»Zamašite
tisto
prekletu
luknjo«

DUŠAN UDovič

V tem jeznom vzliku je zgoščena vsa ogorčenost, obenem pa tudi nemoč ameriškega predsednika Obama, potem ko se je od aprila do včeraj iz naftne vrtine v globini tisoč petsto metrov na dnu Mehniškega zaliva dnevno izlilo v morje kakih 25.000 sodčkov naftne. Številka je naravnost pošastna in je štirikrat višja, kot je uradno priznala lastnica vrtine, britanska družba British Petroleum. Ta tudi v tako dramatičnih okoliščinah skrbi predvsem za lastne interese s pravo vojsko odvetnikov in usmerjevalcev javnega mnenja. Kljub temu se bo težko ubranila zahtev po odškodnini, predvsem pa gneva in sovraštva, ki ga je vzbudila v javnosti.

Povzročeno škodo bo po ocenah strokovnjakov izredno težko povsem popraviti. Gre za ekološko katastrofo brez prime-re. Izlita nafta uničuje tisoče kvadratnih kilometrov morja, ogroža ameriške obale treh zveznih držav in predstavlja smrtonosno past za vsakršno obliko življenja. Po včerajšnjih vesteh naj bi sicer uspel poskus zamašitve naftne vrtine na morskem dnu, vendar ni jamstva, da bo tehnično izjemno zahtevna operacija tudi res uspela.

Kot vedno ob podobnih primerih pa se postavlja vprašanje, ali bo res kdo ustrezno odgovarjal za povzročeno katastrofo. Obama zagotavlja, da bodo krivci plačali in ni razloga, da ne bi verjeli njegovim dobrim namenom. Toda izkušnje s podobnimi katastrofami kažejo, da bo dejansko pravico težko doseči, še težje pa jamstva, da se podobne katastrofe v prihodnosti ne bodo dogajale.

ITALIJA - Medtem ko so dežele, občine in opozicija do njega kritične

Industrialci podpirajo vladni varčevalni paket

Berlusconi navedel Mussolinija: Resnično oblast imajo hierarhi

ŠPETER - Po »sramotnem« pismu petih županov beneških občin

Najvidnejša predstavnika dvojezične šole Frattinija seznanila z dejanskim stanjem

ŠPETER - Pismo v zvezi s špetrsko dvojezično šolo, ki so ga župani petih občin v Nadiških dolinah (Špeter, Srednje, Dreka, Podutana in Sovodnja) izročili zunanjemu ministru Francu Frattiniju med njegovim obiskom v Če-

dadu, je močno razburilo vse tiste, ki jim je usoda šole pri srcu.

Zato sta predsednik zavodskega sveta Michele Coren in ravnateljica Živila Gruden tudi sama napisala odprto pismo ministru Frattiniju, da bi ga se-

znanila z dejanskim položajem, v katerem se nahaja dvojezična šola, in ga opozorila na cel kup neresničnih trditev, ki jih vsebuje dokument, ki so ga podpisali župani uvodoma omenjenih občin.

Na 3. strani

MANJŠINE - Med Slovaško in Madžarsko

Zakonska vojna okrog dvojnega državljanstva

BRATISLAVA - Slovaški parlament je v sredo zvečer z veliko večino sprejet zakon, v skladu s katerim se bo vsem slovaškim državljanom, ki se bodo odločili pridobiti še kakšno drugo državljanstvo, slovaško državljanstvo odvzelo. To je odgovor na prav tako v sredo na Madžarskem sprejeti zakon o dvojnem državljanstvu za Madžare, živeče v sosednjih državah.

V sredo sprejeti amandma k slovaškemu zakonu o državljanstvu bo stopil v veljavo 17. julija, če ga bo seveda pred tem podpisal slovaški predsednik Ivan Gašparovič, pri čemer pa ni pričakovati težav.

Zakon slovaške državljanje, ki pridobi drugo državljanstvo, obvezuje, da s tem

nemudoma seznanijo pristojne oblasti, sicer jim grozi denarna kazen. Tistim, ki pridobijo drugo državljanstvo, bo slovaško državljanstvo odvzeto. Posledično bodo vsi tisti državni uslužbenci, katerih položaj zahaja slovaško državljanstvo, izgubili službo.

S tem korakom se je Bratislava odzvala na sporni zakon, ki ga je nekaj ur pred tem sprejet parlament v Budimpešti in v skladu s katerim bodo pogoji za pridobitev madžarskega državljanstva za Madžare, živeče v sosednjih državah, odslej lažji. Izvajati naj bi ga začeli s 1. januarjem leta 2011. Ta zakon je sprožil jezo in zaskrbljenost predvsem na Slovaškem, kjer živi dobrega pol milijona Madžarov. (STA)

MEHIŠKI ZALIV - Pet tednov po eksploziji naftne platforme

BP uspešno zapira naftno vrtino Obama napovedal nove omejitve

NEW ORLEANS - Britanski naftni družbi BP je včeraj uspelo upočasnititi iztekanje naftne iz vrtine v Mehniškem zalivu, strokovnjaki pa opozarjajo, da je še prezgodaj za razglasitev zmage v pet tednov trajajoči okoljski drami. Skupina strokovnjakov, ki jo je ustanovila ameriška vlada, je medtem ocenila, da je iz vrtine iztekel precej več naftne, kot je trdil BP. Ameriški predsednik Barack Obama je medtem včeraj zagotovil, da se njegova administracija od samega začetka intenzivno in v vsemi razpoložljivimi sredstvi spopada z izlitem nafto. Napovedal je tudi nekaj novih ukrepov za preprečitev podobne krize v prihodnje.

Na 21. strani

RIM, PARIZ - Predsednica zveze industrialcev Emma Marcegaglia je včeraj v Rimu na slavnostnem zasedanju skupščine Confindustria ob 100-letnici njene ustanovitve izrazila podporo vladnemu varčevalnemu paketu, čeprav je vlado pozvala, naj kaj več naredi za gospodarsko rast, ki je po njenih besedah glavni današnji problem Italije. Dežele, občine in opozicija so včeraj kritizirale varčevalne ukrepe, premier Berlusconi pa je na zasedanju OECD v Parizu z navedbo Mussolinija zatrdil, da resnično oblast nima šef vlade, ampak »hierarhi«.

Na 5. strani

Poziv k razumu v
referendumski
kampanji

Na 2. strani

Zaradi varčevalnih
ukrepov tvega tržaški
inštitut OGS ukinitve

Na 7. strani

Maj 1945: dnevniški
zapiski Carla
Passerinija

Na 7. strani

Za šolo v Romjanu
»staknili« dve učilnici

Na 14. strani

Na Sabotinu nova
planinska postojanka

Na 15. strani

SLOVENIJA - Predsednik Danilo Türk spet o arbitražnem sporazumu

Poziv k razumu po sredini vroči razpravi v parlamentu

Sporazum podprl tudi Potočnik - Kritika SDS - Cerkev »popravila« stališče

LJUBLJANA - Po sredini razpravi o arbitražnem sporazumu v DZ, ki sta jo označila za čustveno, sta včeraj predsednik republike Danilo Türk in Liberalna akademija pozvala k razumu v referendumski kampanji. Türk pa je kot pozitivni razvoj v kampanji izpostavil distanciranje Katoliške cerkve "od nekaterih ekstremnih pojasnil njenega stališča do sporazuma".

V tretjem pogovoru z novinarji v času referendumskih kampanji je predsednik Türk sredino razpravo o arbitražnem sporazumu na izredni seji v DZ označil kot vrhuncem čustvene razprave v kampanji. "Dobro bi bilo, če bi si zdaj vzeli čas za premislek, kako naprej v bolj razumno, strpno in argumentirano razpravo," je dejal.

Potem ko je k argumentirani kampanji tako pozval že večkrat, ga je zunajparlamentarna NSi v sporocilu za javnost pozval, naj se več ne zgraža nad potekom kampanje, ampak "naj končno predstavlja vse državljanje" ter se vzdrži političnih komentarjev. Ocenili so tudi, da favorizira odločitve vladajoče politike "in je njihovo trobilo".

Tudi predsednik Liberalne akademije Darko Štrajn je pozval k razumu. Ob tem je menil, da se je pri nastopih nasprotinikov sporazuma pokazalo, da gre za politiko, ki "temelji na prepričanju, da so vsa sredstva dovoljena za doseglo ciljev". Liberalna akademija je ob tem v izjavi z naslovom Referendum o miru in sodelovanju v prihodnosti ocenila, da se se je razprava proti sporazumu začela graditi na novih nevarnih nacionalističnih čustvih in da stranke opozicije ta vprašanja brezvestno zlorabljajo za svoje notranjepolitične ambicije. Sicer v izjavi v petih točkah izpostavljajo prednosti sporazuma.

Türk je v pogovoru z novinarji še očenil, da se je na seji DZ med drugim pokažalo, da "enostranska izjava Hrvaške, ki je bila izrečena lani jeseni, ne spreminja arbitražnega sporazuma, ne spreminja njegove vsebine, ni del tega sporazuma in tudi ne vpliva na postopek v zvezi z arbitražnim sporazumom". Po njegovi oceni tudi ne vzdrži teza o goljufiji, ki naj bi bila povod za ničnost arbitražnega sporazuma, kot je to v razpravi v DZ ocenila SDS. "Za goljufijo bi šlo, če bi ena od pogodbenej strank drugo navedla k taki vsebini sporazuma, ki bi bila posledica lažnega prikazovanja dejstev ipd.," je pojasnil predsednik.

Predsednik, ki je sicer profesor mednarodnega prava, je ob tem še ocenil, da je arbitražni sporazum za Slovenijo ugodnejši od sporazuma Drnovšek-Račan. Arbitražni sporazum ne govori o skupni hrvaško-italijanski meji, prav tako pa ni različnih kompromisov glede meje na kopnem, am-

Predsednik Slovenije Danilo Türk je pozval k razumu v referendumski kampanji

pak vzpostavlja stanje na dan osamosvojitev, je dejal.

Kot pozitiven razvoj v referendumski kampanji pa je Türk izpostavil distanciranje Katoliške cerkve "od nekaterih ek-

stremnih pojasnil njenega stališča do arbitražnega sporazuma". "Vračanje k bolj razumnemu gledanju na arbitražni sporazum in poudarjanju, da bodo ljudje na podlagi razumne presoje ocenili, kako naj odloča-

jo na referendumu, je pozitivno," je dejal.

Potem ko je član Komisije za mir in pravičnost pri Slovenski škofovski konferenci Ivan Kukar ob predstavitvi izjave komisije o arbitražnem sporazumu v torek dejal, da Vatikan in slovenska Katoliška cerkev arbitražnega sporazuma ne podpirata, je namreč tajnik komisije Tadej Strehovec - ki je sicer bil na omenjeni novinarski konferenci - v sredo dejal, da gre za osebno mnenje Kukarja.

V pogovoru za Dnevnik je evropski komisar iz Slovenije Janez Potočnik medtem napovedal, da bo na referendumu podprt arbitražni sporazum. Kot je dejal, osebno meni, da je sporazum dober in je "edinствena priložnost, da presežemo stanje, ki ne koristi nikomur".

SDS je njegovo stališče že ocenila kot "neprimerno in nedostojno". Menijo, da je "pozabil, da v Evropi ni predstavnik Zaresa, LDS ali SD, pač pa predstavnik Republike Slovenije, ki ji arbitražni sporazum jemlje pomemben del njene suverenosti in glede katerega so mnenja v Sloveniji dejana". (STA)

Mlad delavec umrl v gozdu pri Ravasclettu

VIDEM - Gozd pri Ravasclettu je bil včeraj prizorišče tragične nesreče pri delu. Komaj 24 let star Rudi De Infant, sin lastnika žage De Infanti, je umrl med prevažanjem hlodov. Dopoldne je nameščal hlobe na žičnico z vitlom, s katero so premeščali hlobe iz doline po poboku proti cesti. Eno tono težak hlob pa se je snel in padel naravnost na mladega delavca. Njegovo truplo je pozneje opazil mimočoči, ki je poklical službo 118, a je bilo že prepozno. Karabinjerji ugotavljajo, ali je bil vitel slabo pripet, morda pa je prevoz potekal prehitro.

Osumljencem podaljšali pripor

LJUBLJANA - Na Okrožnem sodišču v Ljubljani so v sredo zaslišali prvih šest osumljencev od 14 aretiranih in vsem šestim podaljšali pripor, so včeraj sporočili s sodišča. Očitano kaznivo dejanje je neupravičen promet s prepovedanimi drogami. V torek so policisti zaredi nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami in posedovanja orožja pridržali 14 oseb, med njimi tudi lastnika lokalov Le Petit in Randevu Tošiča, ki ga sumijo, da naj bi vodil slovenski narkokartel. Vsi osumljenci so slovenski državljanji, stari med 25 in 40 let. Gre za organizirano hudoško združbo z mednarodnimi razsežnostmi, med preiskavo pa so zasegli orožje in prevedeno drogo.

SLOVENIJA - Ustanavljanje novih občin

Rdeča luč za Ankaran

V državnem zboru premajhna podpora - Pobudniki se bodo pritožili na ustavno sodišče - Popovič zadovoljen

KOPER, ANKARAN - 210 slovenskim občinam se utegne v prihodnje pridružiti še ena, in sicer občina Mirna, za katero je državni zbor na sredinem izrednem zasedanju sklenil sklenil, da je predlog za njeno ustanovitev primeren za nadaljnjo obravnavo. Nasprotno pa je ustavljen postopek ustanavljanja občine Ankaran, saj predlog med poslanci ni prejel zadostne podpore.

Postopek ustanavljanja omenjenih občin poteka od julija lani, ko je državni zbor sklenil, da predloga izpolnjujeta pogoje ter razpisal posvetovalni referendum. Ankarančani so s 56 odstotki za in 44 odstotki proti podprtli ustanovitev občine Ankaran. Prebivalci Mestne občine Koper so sicer z veliko večino zavrnili predlog o delitvi občine na štiri nove.

Na sredinem glasovanju jeza ustanovitev občine Ankaran glasovalo 29 poslancev, 40 pa jih je bilo proti. Za ustanovitev obeh občin so glasovali v LDS in SLS, proti so bili v DeSUS, v SD, SDS, Zaresu in SNS pa so bila mnenja različna.

Pobudniki za ustanovitev občine Ankaran se bodo zdaj, ko so poslanci ustavili postopek ustanavljanja občine, obrnili na ustavno sodišče, je povedal vodja pobude za ankarsko občino Gregor Strmčnik. Napovedal je še eno ustavno pritožbo na zakonodajni postopek in pobudo za presojo ustavnosti zakonodaje s področja lokalne samouprave. Po besedah Strmčnika so prepričani, da bo na koncu prišlo do odločitve o ustanovitvi njihove občine. "Na izvršno in zakonodajno oblast po vsem, kar so Ankarančanom naredili, ne računamo več, verjamemo pa v sodno vejo oblasti in v postopek pred ustavnim sodiščem," je dejal Strmčnik.

Župan koprške občine Boris Popovič pa se je včeraj zahvalil poslancem in izrazil zadovoljstvo nad njihovo odločitvijo. Delitev koprške občine bi bila namreč izjemno slaba poteka tako za občino kot za Loko Koper in z njim povezano celotno gospodarsko sliko naše države, je počeval.

V Ankaranu zdaj računajo na ustavno sodišče

DEŽELA FJK - Komisija za enake možnosti

V volilnem zakonu naj se uvede dvojna preferenca po spolu

TRST - Čeprav se je delež žensk v politiki v zadnjih letih skorajda podvojil, pa je v povprečju še vedno pre malo poslank, svetnic, odbornic itd. na posmembnih mestih. Podobna situacija je tudi v našem deželnem svetu, kjer so ženske sicer relativno dobro zastopane, a še vedno ne v tolikšni meri, kot bi bilo potrebno. Na obzorju pa so tudi spremembe, ki odražajo sedanje stanje v politiki in zahtevajo razmislek. Skupina deželnih politikov - podpisnikov osnutka novega zakona - je namreč vložila več predlogov za spremembo deželnega volilnega zakona št. 17/07, še posebej za spremembo oz. razveljavitev členov št. 15 in 32, ki urejata položaj žensk v politiki. Nasprotovanje predlogom za spremembo zakona so na včerajšnji novinarski konferenci uradno izrekle članice deželne komisije za enake možnosti in predstavnice različnih ženskih organizacij, ki so enoglasno poudarile, da ni potrebe po sprememjanju sedanjega stanja, kvečjemu po njegovem izboljšanju.

V polni deželnih dvoran Azzurra je prisotne navorila predsednica Deželne komisije za enake možnosti Santina Zannier, ki je uvodoma izpostavila, da so komisiji, ki se ukvarja z vloženimi predlogi za spremembo deželnega zakona, izročile dokument, v katerem argumentirajo, zakaj ni potre-

bno spremenjati obstoječega deželnega zakona 17/07. V tem dokumentu se njegove pobudnice med drugim sklicujejo tudi na ustavo; še posebej na 3. člen, ki med drugim pravi, da je dolžnost republike odstraniti ovire, kiomejujejo enakost med spoloma, sklicujejo pa se tudi na člena št. 51 in št. 117, ki prav tako gorovita o tem, da je treba promovirati enako zastopanost spolov na različnih poljih družbenega udejstvovanja. Govornica je večkrat tudi podutarila, da ne želi goroviti o ženskih oz. rožnatih kvotah, ampak o osnovnih pravicah do ženskega zastopstva v politiki po načelu enake pravice, enake možnosti - napredek za vse. Osnutek novega zakona naj bi predvideval tudi spremembo nekaterih volilnih pravil; ženske bi morale, kot je dejala Zannierova, vnaprej dokazati, da so za ustrezno mesto sposobne in dovolj profesionalne. Tudi ta zahteva se deželnih komisij za enake možnosti zdi nesramno diskriminacijska, ob tem pa je ta ista komisija kategorično izrazila zahtevo po uravnoteženi zastopanosti žensk in moških v politiki in predlagala, da se uvede ločena volilna preferenca (en volilni glas za moškega kandidata ali en volilni glas za žensko kandidatko), kar na primer v Kampaniji že prakticira, in da se ohrani zahtevani minimalni odstotek ženskih odbornic v deželnem odboru. (sč)

KOROŠKA - Spominska slovesnost

Vse več žrtev nacizma se vrača v javni spomin

Na Bistrici v Rožu odkrili spominsko obeležje dvema kulturnima delavcema

CELOVEC - Po odkritju obnovljenega partizanskega bunkerja pod Arikovo pečjo pri Šentjakobu v Rožu v spomin na osem od nacistov pobitih partizanov in partizank tük pred koncem druge svetovne vojne, so pretekli konec tedna na Koroškem odkrili še eno spominsko obeležje. Na Bistrici v Rožu so se s postavljivjo posebnega skulpture spomnili dveh domačih kulturnih delavcev, žrtev nacisticne strahovlade. Koroška Slovenska Lekša Einspielerja in Florijana Križnar so ustreli, ker sta kljub prepovedi še naprej delovala za domače slovensko prosvetno društvo, je na slovesnosti poudarila predstavnica Slovenskega prosvetnega društva Kočna v Svečah Tatjana Feinig. Avtor skulpture je domači umetnik Walter Mischkulnig, slovesnosti pa se je udeležila tudi (socialdemokratska) županja Sonya Feinig.

Za vrnitev imen žrtev nacizma v javni spomin se je v občini Bistrica v Rožu izoblikovala posebna inicijativa z nazivom Vrnilo jim imena, v kateri sodelujeta SPD Šentjanž in Kočna v Svečah z občino Bistrica.

V Avstriji, sploh pa na Koroškem, kultura spominjanja, še posebej kar zadeva čas nacizma med 1938 in 1945, ni razvita. Tako žrteve naci-

stičnega nasilja še zmeraj ostajajo brez imen. Omenjena inicijativa je sklenila, da na vseh pokopališčih uredi vsaj spominske table z imeni vseh teh žrtev kot doprinos k dostojnemu spominu prav ob letošnji 65-letnici osvoboditve Evrope od nacifašizma.

Ivan Lukanc

Mladi za pravice koroških Slovencev

CELOVEC - Za zaključek srečanja Mladine evropskih narodnih skupnosti (MENS) ob binšteških praznikih v Šentjanžu v Rožu na Koroškem je bilo sprejetih tudi nekaj resolucij. Ena se nanaša tudi na položaj koroških Slovencev in zahaja popolno upoštevanja manjšinskih pravic s strani avstrijske države, druga opozarja na nevarno širjenje desnice in desnega ekstremizma v Avstriji, v nekaterih sodenjih državah in po vsej Evropi. Kot je poudaril član predsedstva MENS, koroški Slovenec Daniel Wutti, je srečanje mladih iz številnih evropskih držav služilo krepiti te mednarodne manjšinske krovne organizacije. (I.L.)

ŠPETER - Problematika dvojezičnega šolskega centra

Pismo ministru Frattiniju o dejanskem položaju šole

Pismo predsednika zavodskega sveta Corena in ravnateljice Grudnove odgovor na pismo petih županov

ŠPETER - Pismo v zvezi s špetrsko dvojezično šolo, ki so ga župani petih občin v Nadiških dolinah (Špeter, Srednje, Dreka, Podutana in Sovodnja) izročili zunanjemu ministru Francu Frattiniju med njegovim obiskom v Čedadu, je močno razburilo vse tiste, ki jim je usoda šole pri srcu. Tako kot že predstavniki Zavoda za slovensko izobraževanje, ki je bil pred več kot 25 leti ustanovitelj dvojezične šole, so bili nad vsebino pisma zaprepadni tudi starši ter vodstvo šole. Zato sta predsednik zavodskega sveta Michele Coren in ravnateljica Živa Gruden tudi sama napisala odprto pismo ministru Frattiniju, da bi ga seznanila z dejanskim položajem, v katerem se nahaja dvojezična šola, in ga opozorila na cel kup nerensničnih trditev, ki jih vsebuje dokument, ki so ga podpisali župani uvodoma omenjenih občin, ki bi morali "po svoji institucionalni dolžnosti brez vsakršne diskriminacije zagotoviti materialne osnove za delovanje šol prvega izobraževalnega ciklusa".

Coren in Grudnova poudarjata, da so malčki iz vrtca, učenci osnovne šole in dijaki nižje srednje šole (skupno jih je kar 221) od marca, ko je bila stara stavba razglašena za neskladno z varnostnimi predpisi, prisiljeni slediti pouku v zasnivnih prostorih, ki ne zadoščajo niti minimalnim higieniko-sanitarnim standardom. Nič ne kaže na to, da bi se lahko zadeva v kratkem času izboljšala, saj doslej občinska uprava še ni nakazala konkretna rešitev za naslednjne šolsko leto. Predlogi staršev pa niso bili vzeti v poštev. Prav starši so bili v tem obdobju v vseh pogledih zelo aktivni in je nedvomno njihova zasluga, če je ministrstvo za šolstvo dalo Občini Špeter prispevek za prenovo občinskega poslopnja, v katerem je domovala dvojezična šola.

Občina Špeter je na podlagi prizadevanj staršev otrok dvojezične šole dobila prispevek ministrstva za obnovo poslopnja, v katerem je imela šola sedež še pred dvema meseцema

KROMA

Župani petih občin v Nadiških dolinah tudi trdijo, da naj bi velika večina prebivalcev z velikim začudenjem in dočeno mero nestrnosti doživljala vse to zanimanje za usodo dvojezične šole. Če bi bilo to res, pišeta Coren in Grudnova, bi bil to znak močnega padca čuta za skupnost, "mislima pa, da tako razmišlja na srečo le majhen del prebivalcev, medtem ko prevladuje čut odgovornosti."

Predstavnika dvojezične šole nadalje opozarjata, da so nekateri deli pisma županov hudo zavajajoči. "Govoriti o veliki podpori, s pomočjo katere izvaja naša šola neloyalno konkurenco italijanskim šolam, je naravnost sramotno, saj župani dobro vejo, da vse državne šole prejemajo državne prispevke na podlagi kriterijev, ki jih določa ministrstvo, deželne in lokalne pa na podlagi razpi-

sov in projektov. Če je naša šola pri deželnih in državnih prispevkih deležna enakega obravnavanja kot ostale, pa je gotovo pepelka, kar zadeva podporo lokalnih uprav."

Ravnateljica in predsednik zavodskega sveta dvojezične šole ministra Frattinija tudi spominjata, da se je kot

podpredsednik Evropske komisije zavzemal za pravice otrok, "prav tem pa v našem primeru ni namenjena zadostna pozornost, saj se postavlja pod vprašaj pravica staršev, da za svoje otroke izberejo določen tip izobraževanja, varnost pa postaja le pretveza, da se prizadene del šolske populacije". (NM)

Ponudbe veljajo do 9. junija 2010

V NEDELJO, 6. JUNIJA, ODPRTO

Cene s popolnim UŽITKOM

1,99

Sladoled
CARTE D'OR ALGIDA
več okusov
a3,32 €/kg

Paradižnik "I Pezzettoni"
SANTA ROSA
3x 400 g
1,08 €/kg

1,29

Kava Aroma
Clasico
SPLENDID
4 x 250 g

4,39

Pršut
DEL COLLE

za 100 g
0,99

10,90

Sportna
torba
REEBOK

eMISFERO

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

od pondeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorzè (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

V oddaji Brez meje jutri o jubileju Kmečke zveze

KOPER - Slovenci predstavljajo večino kmetovalcev na tržaškem Krašu. Ukrvarajo se z vinogradništvom, oljkarstvom, živinorejo, vrtnarstvom in čebelarstvom. Že 60 let se povezujejo v okviru Kmečke zveze. Ta je nastala predvsem zaradi zaščite pravic kmetov in njihove zemlje, po kateri so v povojnem obdobju hlastali nosilci razvoja mest in industrije. Vloga Kmečke zveze zato ni pomembna le za ohranitev kmetijstva, temveč tudi za obstoj slovenske narodne skupnosti na ozemlju Furlanije Julisce krajine. Jubileju Kmečke zveze bo posvečena jutrišnja oddaja Brez meje ob 18. uri na TV Koper-Capodistria.

Errani potrjen za predsednika Konference dežel

RIM - Vasco Errani, predsednik Emilije-Romagne, je bil včeraj soglasno potrjen na mestu predsednik Konference dežel. Tono, ki je bil eden od predsedniških kandidatov desne sredine, je v zvezi s tem dejal, da je potrditev Erranija pomemben institucionalni dosežek. Poudaril je tudi, da so predsedniki dežel dokazali, da znajo v takih težavnih trenutkih, kot je sedanj, pogledati preko ideoloških plotov in v согласно izbrati institucionalno rešitev, ki je v danem trenutku najprimernejša.

V Vidmu milijonski dobitek loterije Sanremo 2010

VIDEM - V Povolettu na Videmskem so prodali zmagovalno srečko letosnje loterije Sanremo 2010, ki je bila povezana s karnevali v Viareggiju, Capui, Putignanu, Gallipoliju in Acreleju. Prvi dobitek v višini milijona evrov je dobila srečka F029642.

4 steklenice +
1 kozarec

FRANZISKANER

Hefe Weiss

Vrst: Weizen

Barva: pozlačena

Alkoholna stopnja: 5% vol.

Serviranje: 10/12° C

4 x 50 cl, 2,50 €/liter

4,99

Cene in artikli veljajo do prodaje zalog. Ponudbe veljajo na artiklih, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

ŽARIŠČE

Dan mladosti in študentske demonstracije

MIRJAM BRATINA

Mesec maj, ko se narava razcveta v vsej polnosti in kar vse žubori od življenja, je bil vedno v znamenju praznovanja pomladni, mladosti, mladi pari so se najraje poročali prav v maju. V socialistični Jugoslaviji je bil še posebej pomemben 25. maj, rojstni dan predsednika Tita. Čeprav se je Josip Broz rodil 7. maja v Kumrovcu, je po vojni Centralni komite Zveze socialistične mladine Jugoslavije določil 25. maj kot dan mladosti, ko se je praznovalo Titov rojstni dan. Priprave so vsako leto stekle že veliko prej, saj je bila prireditev izjemno svečana. Vrhunec praznovanja je predstavljala predaja Titove štafete, ki je v rokah zaslужnih mladih pretekla vsako leto okrog 9000 km in so jo na koncu skupaj z voščili vseh mladih izročili predsedniku. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je dobil povabilo za udeležbo na zaključni prireditvi tudi orkester glasbene šole, v katerem sem igrala. Seveda smo to razumeli kot veliko čast in smo se vzneimirjeni in polni pričakovanj že teden pred 25. majem odpavili v Beograd. Tam so nas namentevali v ogromno vojašnico »4. julij«. Veljavla so stroga pravila vojaškega življenja, kar pomeni, da nismo imeli prostih izhodov, razen s posebnimi skupinskimi dovolilnicami, ki nam jih je dal dirigent. Izročili so nam tudi notni material, ki je bil izredno zahteven. Vsak dan smo vadili skupaj z drugimi orkestri. Dan pred velikim dogodkom pa nas je dirigent obvestil, da bomo igrali »play back«. Razočarani smo bili, saj je bil ves naš trud zaman. Kljub temu smo nestrpno pričakovali nastop in res nas je bogat program z veliko telovadnimi točkami, glasbo in plesom navdušil. Naše igranje pa je izgubilo smisel, saj smo le držali vipline in vlekli z lokom. Občutila sem, da je vse skupaj preveč narejeno in nepristno in da gre za poveljevanje kulta Titove osebnosti. Tudi ob Titovi smrti so nam v šoli prebrali okrožnico, po kateri naj bi vsi obvezno gledali njegov pogreb. Če tega nisi naredil, si bil deležen policijskega obiska, kot se je zgodilo nekatereim študentom, ki so med televizijskim prenosom pogreba igrali karte in jih je sosedova ovdila, da ne izkazujejo spoštovanja do mrtvega predsednika. Tako smo bili mladi večinoma politično pasivni, saj se nismo upirali eno-političkemu sistemu, ker smo se bali posledic. Zato smo toliko bolj navdušeno manifestirali maja 1988, po aretaciji četverice JBTZ. To so bile mirne in dostojanstvene demonstracije, ko je ogromna množica pokazala svojo moč in željo po resnični svobodi in uresničenju lastne države samostojne Slovenije, ko se je začelo uresničevati dolgoletno hrepnenje.

In sedaj, po skoraj dvajsetih letih samo-

stojne države? Kako živijo mladi? Zakaj demonstrirajo? O vsem tem sem premisljevala, ko sem se v sredo, 19. maja, vračala z univerze (kjer sem letos na študijskem izpopolnjevanju) proti avtobusni postaji. Srečevala sem skupine dijakov in študentov v rumenih majicah in s piščalkami, ki so bučno hodili proti Prešernovemu trgu. Na ulicah je bilo veliko policistov, mestno središče je preletaval helikopter, mimo mene je švignil policist na motorju. Skratka, imela sem občutek, da je vzdušje zelo napeto. Veliko študentov je posedalo po lokalih in pilo raznovrstne pijače. Nekateri so že veselo prepevali in vzklikali slogan, kot npr. »Ne damo malega dela!« Ker je imel avtobus kar precejšnjo zamudo, sem se odzvala na nejedvolo nekega gospoda, ki je tudi čakal avtobus in glasno bentil čez današnjo mladino. Zapletla sva se v dolg pogovor, najprej o študentskem delu. Oba sva soglašala, da je sedanja ureditev študentskega dela slaba in da je nujno potrebno kaj spremeniti, predvsem pa rešitev poiskati v skupinem medsebojnem strpnem dialogu. Po drugi strani sem zagovarjala mlade, ki izražajo svojo nejedvolo in protest, saj pomeni, da so aktivni, da želijo nekaj spremeniti, da jim ni vseeno, kakšna prihodnost jih čaka. Razočarani so nad politiko, ki jim je lagala in se verjetno zavedajo, vsaj ob doživljaju vsespolne krize, da so dobri časi dokončno mimo. Po drugi sestovni vojni je bil velik del Zahodnega sveta varen, da je vsaka nova generacija živila boljše od prejšnje. Zdaj ni več tako. Moj sogovornik mi je pritrdiril, a hkrati dodal, da se moramo prav vsi vprašati, katere vrednote smo posredovali našim otrokom, vnukom...? Ali jih nismo preveč razvajali in jim nudili vsega, česar mi nismo bili deležni. In sedaj so zahteve vedno večje: s čim manj truda do čim večjega zasluga: vse hitro in takoj! Ko ni tako, se pa nejedvolo in nemoč izraža na ulicah in z nasiljem: verbalnim ali fizičnim. Zato v bodoče pričakujemo vedno več demonstracij, naraščanja populizma in razgretih strasti, kar lahko nevarno ogrozi demokracijo in ustvarjuje pogoj za uveljavljanje najrazličnejših totalitarizmov.

Alternativa in rešitev? Tu sva z mojim sogovornikom že zašla v demagoške odgovore, ali pa tudi ne? Soglašala sva, da preprostih odgovorov ni in zaključila, da bi si morali zavhati rokave prav vsi in začeti pri poštenem in trdem delu, pri razvijanju ustvarjalnosti in inovativnosti, pri izgradnji družbe, ki ne bo temeljila le na čimvečjem dobičku in uživanju temveč na medsebojnem razumevanju in sprejemaju, pomoči šibkejšim in solidarnosti, predvsem pa na spoštovanju vsakega posameznika.

TOMAJ - Jutri že šestič na sporedu pestra prireditev

V osrčju dežele terana

Sodeluje 14 vinarjev - Prisotnih bo tudi 140 slovenskih vitezov vina

TOMAJ - Krajevna skupnost Tomaj prireja jutri že šesto prireditev V osrčju dežele terana (na posnetku OK z lanskoletnega odprtja prireditve na turistični kmetiji Benčič v Šepuljah), s katero nadaljujejo promocijo krajevne skupnosti, kraškega terana in belih vin. Na novinarski konferenci pri Gabrčnih na kmetiji Petelin Rogelja v Tomaju so predstavili letošnji program. O programu in novostih je spregovoril predsednik KS Tomaj Vojko Terčon, podpredsednik tomajske KS Alojz Trampuz je izpostavljal promocijski pomen prireditve za celoten Kras, Primorsk in Slovenijo, medtem ko sta Majda Brdnik iz sežanske Kmetijsko svetovalne službe ter mag. Silvana Šonc, vodja organizacijskega odbora prireditve predstavili evropski in slovenski red vitezov vina.

Letos je vključenih 14 vinarjev, svoja vrata za ogled in pokušino bosta odprli tudi Pršutarna Šepulje in Kozjereža Žerjal iz Tomaja, možen pa bo ogled Kosevo domačije v Tomaju in vaških cerkva. Poudarek letošnjega praznika je na tem, da bo v Tomaju zbranih približno 140 vitezov vina. Prireditev se bo pričela ob 11. uri v cerkvi sv. Petra in Pavla v Tomaju, kjer bo tih slovesnost Združenja Evropskega reda vitezov vina z oktetom Castrum. Uradno odprtje prireditve bo ob 13. uri pred sedežem krajevne skupnosti v Tomaju, kjer bodo predstavili reda Evropskih in Slovenskih vitezov vina in kraljico tera-

na Nežo Milič. Do 20. ure bo sledila degustacija vin po odprtih domačijah. Na Turkovi domačiji v Šepuljah pa se bodo pod latnikom najstarejše trte teranovke, stare približno 230 let, zbrali člani viteškega ompisa Slovenske Istre in Krasa reda Slovenskih vitezov vina. Na Škerljevi domačiji na Filipčjem Brdu bo ob 15.30 uri dia projekcija z naslovom Vinogradništvo in vinarstvo na Krasu. Zaključna prireditve pa bo ob 20. uri tudi letos v vaškem domu v Križu, kjer bo sledil ples z ansamblom Venera.

Vstopnica za degustacijo po domačijah je degustacijski kozarec, ki ga je mogoče za 10 evrov kupiti na prireditvenem prostoru v Tomaju ali pri sodelujočih vinarjih. Obiskovalci bodo prejeli še brošuro s programom prireditve in sodelujočimi kletmi. Olga Knez

KULINARIČNI KOTIČEK

Bosanski burek

Ko grem v Ljubljano, ponavadi skočim na tržnico in si tamkaj privoščim malico. Kakšno? Na burek. Nekoč je bil v Sloveniji bolj domač, po razpadu »stare države«, kot pravijo, pa ga najdemo bolj poredko. Burek je tipična bosanska specialiteta in v Bosni je »burek« samo vlečeno testo nadnevano z mletim mesom, vse ostalo (s sirom, z zeljem itd., da o nadevu z jabolki, ali, bog ne daj, s češnjami in grozdjem sploh ne govorimo) so »pite«, na kar vas bo vsak Bosanec užaljeno opozoril. Recept te slastne jedi ni komplikiran, moram pa že vnaprej povediti, da se vam doma ne bo nikoli posrečil, oz. bo dober, ne bo pa tak, kot bi moral biti pravi bosanski burek.

Najprej moramo zamesiti »jufko«, se pravi vlečeno testo, ki dobi to ime, ko ga razvaljamo. Za to potrebujemo 500 g gladke moke, malo soli, 1 l olja, malo tople vode. Iz teh sestavin vmesimo nekoliko bolj trdo testo, ki ga razdelimo na dva dela in putstvo, da pol ure počiva, nato ga razvaljamo in še tanjše razvlečemo s hrbtno stranjo roke. »Jufke« se morajo nekoliko posušiti.

Za nadev potrebujemo 60 g mešanega govejega in telečnjega mesa (pravi Bosanci svinjine ne uporabljajo, saj je v nasprotju z islamom), 3 čebule, 3 rumenjake, 2,5 dag masla, sol, poper.

Okrigel pekač namažemo z oljem ali z maslom, vanj položimo list vlečenega testa, ki naj sega

kakih 10 cm čez rob pekača. Premažemo z oljem in prekrijemo z listom testa v velikosti pekača. Tega prav tako premažemo z oljem in prekrijemo z nadevom, ki ga poravnamo in prekrijemo s testom, ki visi čez rob pekača. Spet premažemo z oljem ali raztopljenim maslom, na vrhu sta ponavadi dva lista testa, ki ju vsakega posebej spet premažemo z oljem. Pečač porinemo v pečico, ki smo jo segreli na 190 stopinj in pustimo, da se peče približno pol ure. Proti koncu lahko prelijemo z nekoliko razredčeno kislo smetano. Ponudimo toplo.

Ves postopek se bo močno skrajšal, če boste uporabili že pripravljeno vlečeno testo, ki ga lahko kupite v vsaki trgovini z jestvinami.

Ker je burek bosanska narodna jed, ga v vsaki hiši in v vsaki »buregdžinici« pripravljajo drugače. Marsikdo prisega na nadev z jagnjetino, kdor ni musliman bo v nadev dal tudi svinjsko meso, pomembno pa je, da je burek nadevan samo z mesom, vse ostalo so bolj ali manj okusne »pite«, ki jih v Bosni pripravljajo z vlečenim testom, pri nas pa je pitaj skoraj izključno iz khrkega testa.

Dober tek!

Ivan Fischer

ODPRTA TRIBUNA

Znanstveni analfabetizem

Večkrat sem se vprašal, zakaj imamo v Evropi toliko Hudičevih mostov. Tega imena ne pozna samo Čedad, ki nam je najbližji, poznajo ga tudi v Provanši. Imenuje se Pont de Diable: nebesko lep je in hrkrati še fotogeničen. Če dobro premislim, ima to ime, žal, negativen predznak. Le zakaj?

Čedadski most je ena izmed pomembnih zanimivosti tega starodavnega mesta ob Nadiži. Njegovo izgradnjo so zagotovo narekoval potrebe takratnega časa. Še danes predstavlja izvrsten dosežek intelektualnega znanja, ročne spremestnosti in izkoriscanja praktičnih izkušenj. Zaradi koristnosti, ki jih je most prinašal in jih še prinaša, bi prej rekli, da je božji dar, ne pa hudičeve delo. Ne vem, zakaj so v preteklosti tako omalovaževali, da ne recem zatirali znanost, kajti gradnja takšnih objektov zahteva precejšnje specifično znanje.

19. stoletje je prineslo neverjeten tehnološki vzpon, izredno koristen za človeštvo, vendar mu pa papeška država, kot bomo videli kasneje, ni dala vstopnega vizuma. Če se hočem držati nekega besedišča, potem je bilo to področje v tistih časih, in tudi prej, v domeni hudiča. Bolj kot za telo so skrbeli za dušo. Hkrati, to je treba priznati, so tudi veliko gradili, kajti Večno mesto je vedno privabljal romarje, z njimi pa se je v papeške blagajne stekal tudi denar. Tudi danes papeštvu zelo zaznamuje Rim. Pa ne samo njega. Ponoči si kdaj pa kdaj prižgem radio. In kaj slikim? Ali Radio radicale in, seveda, neutrudnega Marca Panello, ali pa litanije prav tako neutrudnih redovnic, očitno posnetih na magnetofonski trak, sedaj na CD, ki jim ni ne konca ne kraja.

Zaradi prevelikega dušebržništva, ki je započivalo znanost, je papež Gregorij XVI. (1831-1846) zavrnil predlog svojih upraviteljev, da bi tudi v Rimu, podobno kot drugje po Evropi, zgradili železnicno. Ne, je rekel papež, ničesar takšnega ne bom gradili, kajti železnica je »peklenski stroj«, torej hudičeve delo. (Seveda obstaja, vedno je obstajala, tudi druga plat vatiske medalje, ki jo v našem zgodovinskem spominu zaznamujejo kardinal Marcinkus, Sindona in Banco Ambrosiano, kar vse govori o tem, da Vatikan le ni tako za luno, kot se zdvi.)

Cerkve je glede pojmovanja sveta dolgo časa zagovarjala Aristotelovo filozofijo, da so nebesna telesa popolna in da se ne spreminja. Kdorkoli je trdil nekaj drugega, se mu je slabo godilo. V papeškem Rimu so bili prepričani, da ljudem takšnega kova najbrž prispetavajo peklenščki. Eden od takšnih primerov je bil Galileo Galilei. Če si je mož na staru leta hotel rešiti kožo, se je moral pred inkvizicijo posuti s pepelom. Odpovedati se je moral privrženosti Kopernikovi teoriji, da je Zemlja vrti okoli Sonca in ne obratno. Zanikati je moral svoje znanstvene dosežke, ki jih je z dalgogledom odkril na Luni, Soncu in v vesolju. Prisili so ga celo do javne izpovedi, da bo inkviziciji izdal vsakogar, ki bo zagovarjal njegova spoznanja.

Njegov predhodnik Giordano Bruno, tudi zagonitelj Kopernikove teorije, je bil tako trdno prepričan v svoje znanstvene novosti, da jih kljub grožnji s smrtno za nobeno ceno ni hotel zanikal in je to plačal s smrtno: Cerkev ga je dala začgalna na grmadi. Vse to se je dogajalo pred 400 leti.

Cerkve je za časa papeža Woytyle priznala svojo napako glede ravnkanja z Galileom, uredno pa se ni opravičila. Glede Giordana Bruna ni priznala niti svoje napake. O zablodi, ki jih prinaša protinaravno

vztrajanje Cerkve pri celibatu, ne bom napisal ničesar, se mi enostavno upira. Omenil bi samo čudno televizijsko izjavo predstavnika Cerkve v Sloveniji Štuhca, da bi bilo treba ukiniti internet, češ, da je internet kritiv za nasilstvo duhovnikov nad otroki. Navedel bi še časopisno izjavo papeža Ratzingerja, da je potreben upadanje števila cerkvenih poroc preprečiti tako, da bi že otroki pripravljali za zakonsko življenje. Kot dober teolog se Ratzinger zavzema tudi za ponovno uvedbo latinčine v liturgijo.

Cerkve se nekako ne more izviti iz tega začarana kroga. Vsa uradno ne, čeprav imajo nekateri njeni predstavniki drugačno mnenje in ne jih malo. Država Vatikan, veliki zamudnik v razvoju družbe, kar na prej zagovarja teorije, ki zavirajo znanost, zlasti na tistem področju, kjer raziskovanje lahko odkrije vzroke raznih bolezni in jih odpravi. Vse to počenja, žal, s privoljenjem sedanje vlade, ki je Cerkvi prepustila glavno besedo pri odločtvih o bioetiki. Gre za politične igrice: daj – dam.

Obstajajo, seveda, zgodovinski razlogi za započavljanje znanosti v Italiji. O njih govori znanstvenica Margherita Hack, astrofizik, v svoji zadnji knjigi »Svobodna znanost v svobodni državi«. Benedetto Croce in Giovanni Gentile, pravi Hackova, sta znanost proglašila za manjvredno, humanistično pa za večvredno kulturo. Zapostavljali so matematiko in druge vede, ki temeljijo na njej, kar je skozi čas povzročilo nastanek svojevrsnega pojava: znanstveni analfabetizem. Izhajajoč iz te predpostavke okoreli humanisti trdijo, da tehnološka znanost ni sposobna izraziti filozofske misli. V resnici je ravno nasproto. Veliki znanstveniki kot so bili Einstein, Galilei, Kepler in veliko drugih so bili hkrati tudi izredni filozofi: spremeli so naš pogled na svet.

Seveda v takšni družbi, kjer obstaja delno ali popolno nepoznavanje znanosti, lahko uspevajo najzajemnejši šarlantni. Bolj kot smo neukti, bolj kot smo stare, betežni in naivni, raja nas obiskejo in prepričujejo, kako nam želijo dobro. Eni nam vtepojajo v glavo, da nam bodo iz zvezd prerokovali rešitve ljubezenskih, zdravstvenih in gospodarskih zadev. Drugi poskušajo premamiti ljudi s pseudonormalnimi pojavi. Potem so se tisti, ki zagovarjajo kreacionizem, torej teorijo, da je Zemlja (in najbrž tudi vesolje) proizvod božje stvariteljske sposobnosti, torej izdelek inteligentnega načrta. In pravijo, da so samo njihovi nauki pravilni.

Omiejil se bom samo na en primer, najnovejši, ki dokazuje, kako je mogoče pseudonormalne pojave izkoristiti za svoj lastni žep. Govori namreč o tem, kako sta prebrisana zakonca, »furbakjona«, ogoljufala naivno žensko,

VARČEVALNI PAKET - Medtem ko so dežele in občine ter opozicija kritične

Industrialci podpirajo odlok, a glavni izziv zanje ostaja rast

Berlusconi na sedežu OECD navedel Mussolinija: Oblasti nimam jaz, ampak hierarhi

RIM - »Vladni varčevalni paket vsebuje ukrepe, ki jih Confindustria že dolgo zahteva. Zato v celoti podpiramo strogo liko gospodarskega ministra Tremontija. Toda v finančnem manevru ni strukturnih posegov za spremembne mehanizmove, ki proizvajajo javne izdatke. Poleg tega vlada ni sprejela reform, ki bi dale novega zagona gospodarskemu razvoju.«

Tako je povedala predsednica zvezne industrialcev Emma Marcegaglia, ko je včeraj v Rimu uvajala slavnostno zasedanje skupščine Confindustria ob 100-letnici njenega ustanovitve. Marcegaglia je torej po eni strani podprla varčevalni paket, po drugi strani pa je vlado pozvala, naj kaj več naredi zlasti za gospodarsko rast. V tej zvezi je spomnila, da je gospodarska kriza hudo prizadela Italijo, saj ji ta v primerjavi z začetkom leta 2008 izgubila 700 tisoč delovnih mest, vpisi v dopolnilno blagajno so se šestkratno povečali, industrijska proizvodnja pa je padla za 25 odstotkov in tako zdrnila na raven iz leta 1985.

Marcegaglia je pozvala vlado, naj bo enotna, saj v nasprotnem primeru ne bo mogla nič narediti, ki večjemu medsebojnemu sodelovanju pa je povabila vse politične in družbene sile. V tej zvezi je predlagala, da bi se predstavniki delodajalcev in delavcev pred poletjem zbrali na »zbor podjetij in dela«, na katerem bi sklenili »pakt za gospodarsko rast«, ki je po oceni industrialcev glavni izzik za Italijo.

Zasedanja se je udeležil tudi predsednik vlade Silvio Berlusconi, ki se je Marcegaglii zahvalil za podporo, pa tudi za konstruktive kritike. Industrialci je pozvali k sodelovanju z vlado in v tej zvezi tudi javno povabil Marcegaglije, naj prevzame ministrstvo za gospodarski razvoj, za katero kot vršilec dolžnosti skrbi sam, potem ko je bil Claudio Scajola prisiljen k odstopu zaradi vpletjenosti v korupcijski aferi. Ko je dvorjan vprašal, naj podpre predlog, pa se je dvignila samo ena roka.

Zasedanje industrialcev je prek video sporočila pozdravil predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je ponovno pozval vse politične in družbene sile, naj v sedanjih zahtevnih časih kolikor mogoče strnejo vrste, da bi s skupnimi močni lažje prebrodili težave.

Toda vladni varčevalni paket je tudi tarča kritik. Dežele in občine so včeraj ocenile, da so ukrepi zanje nevzdržni. »Našem primeru ne gre za krčenje portrat, ampak za krčenje storitev in uslug, npr. v korist družin in okolja,« je dejal predsednik Emilije-Romagne in hrkrati predsednik konference dežel Vasco Errani, ki je bil včeraj potren v tej drugi

funkciji. Podobno stališče je izrekel predsednik združenja občin (ANCI), turinski župan Sergio Chiamparino.

Kritična do vladnega paketa je tudi Demokratska stranka. Namestnik sekretarja Enrico Letta je dejal, da gre za nepravične in nezadostne ukrepe, ki ne spodbujajo rasti. Napovedal je vrsto popravkov demokratov in vlado pozval, naj glasovanje o zakonskem odloku ne veže na zaupnico. Italija vrednot je potrdila svoje negativno stališče, češ da vlada zvraca vse breme krize na najšibkejše, medtem ko so sredinci UDC ocenili, da imamo opraviti z zemedeljnicimi ukrepi.

Premier Berlusconi je o varčevalnem paketu sinoči govoril tudi na sedežu Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v Parizu. Na tiskovni konferenci je citiral Mussolinija, ki je nekoč dejal: »Jaz nimam nobene oblasti, mogoče jo imajo hierarhi.« Verjetno se je nanašal na dejstvo, da je finančni manevri, kot pravijo, vlad »vsilil« gospodarski minister Giulio Tremonti. Premierjeve besede so seveda takoj dvignite veliko prahu.

Marcegaglia je pozvala vlado, naj bo enotna, saj v nasprotnem primeru ne bo mogla nič narediti, ki večjemu medsebojnemu sodelovanju pa je povabila vse politične in družbene sile. V tej zvezi je predlagala, da bi se predstavniki delodajalcev in delavcev pred poletjem zbrali na »zbor podjetij in dela«, na katerem bi sklenili »pakt za gospodarsko rast«, ki je po oceni industrialcev glavni izzik za Italijo.

Zasedanja se je udeležil tudi predsednik vlade Silvio Berlusconi, ki se je Marcegaglii zahvalil za podporo, pa tudi za konstruktive kritike. Industrialci je pozvali k sodelovanju z vlado in v tej zvezi tudi javno povabil Marcegaglije, naj prevzame ministrstvo za gospodarski razvoj, za katero kot vršilec dolžnosti skrbi sam, potem ko je bil Claudio Scajola prisiljen k odstopu zaradi vpletjenosti v korupcijski aferi. Ko je dvorjan vprašal, naj podpre predlog, pa se je dvignila samo ena roka.

Zasedanje industrialcev je prek video sporočila pozdravil predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je ponovno pozval vse politične in družbene sile, naj v sedanjih zahtevnih časih kolikor mogoče strnejo vrste, da bi s skupnimi močni lažje prebrodili težave.

Toda vladni varčevalni paket je tudi tarča kritik. Dežele in občine so včeraj ocenile, da so ukrepi zanje nevzdržni. »Našem primeru ne gre za krčenje portrat, ampak za krčenje storitev in uslug, npr. v korist družin in okolja,« je dejal predsednik Emilije-Romagne in hrkrati predsednik konference dežel Vasco Errani, ki je bil včeraj potren v tej drugi

Silvio Berlusconi in Emma Marcegaglia

VARČEVALNI PAKET - Nove cestnine Nedorečenosti okrog ukinitve manjših pokrajin

RIM - Še vedno ni dokončno jasno, ali varčevalni paket, ki ga je v torem odobrila vlada, predvideva tudi ukinitve devetih manjših pokrajin. V členu 5 besedila zadavnega zakonskega odloka je rečeno, da so ukinjene pokrajine, ki so na osnovi podatkov statističnega zavoda ISTAT 1. januarja 2009 imele manj kot 220 tisoč prebivalcev, razen če ne mejijo s tujimi državami. Zainteresirane občine imajo 60 dni časa, da se odločijo, h kateri preostali pokrajini pristopiti, predsednik vlade pa naj bi potem izdal zadavni odlok v roku 120 dni.

Kaže, da na tej osnovi grozi ukinitve pokrajinam Biella, Massa Carrara, Ascoli Piceno, Fermo, Rieti, Isernia, Matera, Crotone in Vibo Valentia. Toda predsednik združenja pokrajin (UPI) Giuseppe Castiglione je včeraj dejal, da do ukinitve teh pokrajin ne bo prišlo, ker ni nobene norme v tem smislu. Tako naj bi zagotovil sam premier Silvio Berlusconi. V resnicici je zadeva sprožila polemike v vladni večini. Vodja Severne lige Umberto

Bossi je proti ukinitvi pokrajin (»Če kdo tika Pokrajinu Bergamo, bo državljanska vojna,« je dejal), medtem ko naj bi se predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini vzemal za ukinitve vseh pokrajin, kar bi sicer zahtevalo spremembe ustave.

Medtem se je razvedelo, da bi na osnovi varčevalnega paketa lahko uvelod cestnino na skupno 23 avtocestah oz. hitrih cestah, kjer je zdaj ni. Gre za avtoceste A3 Salerno-Reggio Calabria, A18DIR v smeri za Catania, A19 Palermo-Catania, A19DIR v smeri za Ul. Giafar, A29 Palermo-Mazara del Vallo, A29DIR Alcamo-Trapani, A29DIR/A v smeri za Birgi, A29Racc za Punta Raisi, A29RACC BIS v smeri za Ul. Belgio, A91 Roma-Fiumicino in A90 (rimska obvoznica) ter za hite ceste Bologna sever, Salerno-Avellino, Siena-Firenze, obvoznico pri Reggiu Calabrii, Scalo Sicignano-Potenza, Bettolle-Perugia, Pavia- avtocesta A7, Ferrara-Porto Garibaldi, obvoznico pri Beneventu, Turin-Caselle, Ascoli-Polo d'Ascoli in Chieti-Pescara.

MAFIJA - Massimo Ciancimino naj bi prepoznał agenta tajnych služb

So prišli na sled »gospodu Francu«? Grasso: Mafiski pokoli s političnim ciljem

PALERMO, FIRENCE - Morda so preiskovalci prišli na sled »gospodu Francu«, funkcionarju italijanskih tajnih služb, ki naj bi se bil udeleževal srečanja med bivšim palermanskim županom Vitom Cianciminom in mafiskim šefom Bernardom Provenzonom. Doslej še neznanega agenta naj bi prepoznał Ciancimino sin Massimo, ki kot skesanec nastopa na procesu bivšemu poveljniku specjalnega karabinjerskega oddelka Ros generalu Mariu Moriju in trdi, da je v preteklosti prišlo do dogovora med mafijo in nekaterimi predstavniki institucij. »Gospoda Franca« naj bi Massimo Ciancimino prepoznał na fotografiji, ki jo je leta 2006 objavila rimska revija Parioli Pocket: moškega je fotograf ujel, medtem ko se je spuščal po stopnicah na nekem mondenem dogodku. Na sliki se domnevni »gospod Franco« nahaja v ozadju, za znanim televizijskim voditeljem Brunom Vespo in podtajnikom pri predsedstvu vlade Giannijem Lettu, ki pa

z dogajanjem nista povezana. Vendar je fotografija precej nejasna, tako da so preiskovalci, ki so si jo priskrbeli že v prejšnjih dneh, zanikali trditve, da so moškega prepoznałi, še manj pa vpisali na seznam preiskovanih oseb.

Na področju boja proti mafiji oz. odnosa med mafijo in politiko pa je treba omeniti besede, ki jih je v Firencah ob obletnici mafiskih pokolov iz leta 1993 izrekel nedavno potrjeni vrhovni protimafiski tožilec Pietro Grasso. Na srečanju s predstavniki združenja svojcev žrtev atentata v Ul. Georgofili je Grasso dejal, da je bil cilj tistih pokolov sprostiti pot do nastanka novih političnih entitet, potem ko so podkupinske aferi iz začetka 90. let prejšnjega stoletja pometle s starimi političnimi strankami, kot sta bili Krščanska demokracija in Socialistična stranka. Poleg tega je mafija s takimi atentati želeta tudi usmeriti dogajanje na Siciliji v smer independentistične perspektive, je dejal Grasso.

Pietro Grasso ANSA

ITALIJA

EVRO

1,2255 \$

-0,4

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

27. maja 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	27.5.	26.5.
ameriški dolar	1,2255	1,2309
japonski jen	110,79	111,35
kitajski juan	8,3720	8,4059
ruski rubel	37,7950	38,2885
indijska rupee	57,4270	58,2150
danska krona	7,4396	7,4403
britanski funt	0,84625	0,85470
švedska krona	9,6660	9,6990
norveška krona	7,9860	7,9775
češka koruna	25,629	25,550
švicarski frank	1,4164	1,4206
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	276,86	277,44
poljski zlot	4,0848	4,1090
kanadski dolar	1,2919	1,3090
avstralski dolar	1,4620	1,4780
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1465	4,1711
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7079	0,7082
brazilski real	2,2556	2,2600
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9255	1,9406
hrvaška kuna	7,2654	7,2715

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

27. maja 2010

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

LIBOR (USD)	0,35400	0,53625	0,75913	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,03833	0,11833	0,23000	-
EURIBOR (EUR)	0,426	0,697	0,990	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

31.507,17 €

+31,20

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

27. maja 2010

vrednostni papir zaključni tečaj spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	12,50	+0,89
GORENJE	3,54	-
INTEREUROPA	65,65	+1,25
KRKA	18,47	+0,27
LUKA KOPER	157,04	+2,71
MERCATOR	275,47	-1,45
PETROL	96,94	+0,44
TELEKOM SLOVENIJE	-	-

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA

- -

AERODROM LJUBLJANA

25,36 +0,44

ZGONIK - Slovesno odprtje bo popoldne pred županstvom

V Zgoniku se danes začne 46. občinska razstava vin

Med novostmi ocenjevanje oljčnega olja - Na sporedu tudi fotografksa razstava in pohod

S slovesnim uradnim odprtjem pred županstvom se bo danes v Zgoniku začela 46. razstava vin, na kateri bo do nedelje poskrbljeno za glasbo, zabavo, pa tudi za sport in rekreacijo. Poleg tega bodo odprli tudi fotografksa razstavo in likovne delavnice za otroke. Glavno besedo bodo sedva imeli proizvajalci vina, letos pa se bodo prvič predstavili tudi proizvajalci ekstradeviškega oljčnega olja. Občinski praznik bo v nedeljo nadgradil že tradicionalen Pohod prijateljstva v sodelovanju s sosedji in prijatelji iz Pliskovice, s katerimi tenuro in plodno sodeluje zgoniška občinska uprava že dolgo let, kot sicer nasploh s sosedji sežanske občine.

Sicer se je občinski praznik uradno začel v sredo zvečer v občinski knjižnici v Saležu, v kateri so predstavili knjigo Livia Poldinija o krasni flori, nam je povedal zgoniški župan Mirko Sardoč in poudaril, da je to praznik vse zgoniške skupnosti, v katerega so kot vselej vključili vse občane. Praznik bo vsekakor v znamenju kakovosti, na kateri je treba vztrajati, je menil Sardoč in naglasil, da se število razstavljalcev vina stalno viša. To je obogatitev za razstavo vin in tudi zanje, saj je to priložnost, da se preizkusijo, primerjajo in tudi izmenjujejo izkušnje, in to pomeni rast za vse. Priložnost za kulturno rast predstavlja tudi izbira županstva za prireditev fotografkske razstave. Županstvo je namreč poleg kraja za reševanje birokratskih problemov tudi kraj za izmenjavo mnenj, medsebojno spoznavanje in skratka povezovanje s prostorom, je še povedal Sardoč.

Občinski praznik bo, kot rečeno, v znamenju vinarjev in njihovega pridelka, po katerih je Občina Zgonik tudi poznana. Vabilo občinske uprave so se odzvali in bodo torej razstavljal svoja vina Ivan Colja, Cvetko Colja in Ervin Doljak iz Samartorce, Just Fabjan, Rado Milič, Štefan Jazbec, Igor Milič in Srečko Stolfa iz Saleža, Gigi Furlan, Janko Kocman, Stanko Milič, Robert Šavron in Miro Žigon iz Zgonika ter Mario Milič iz Repnica. Vina bo ocenjevala pristojna komisija, rezultati pa bodo znani v nedeljo. Velika novost letosnjem izvedbe je ocenjevanje oljčnega olja. Svoje vzorce so predstavili Marino Pernarčič, Damjan Milič in Egon Doliak.

Sicer bo prvi dan zgoniške razstave vin kot vselej v znamenju fotografije. Po pozdravnih nagovorih pred županstvom ob 18. uri bodo v notranjih prostorih odprli fotografksa razstavo Miloša Zidarča, ki ga bo predstavil Marko Civardi. Na dvorišču osnovne šole 1. maj 1945 bodo med 18. in 21. uro vsak dan razstavljeni kmetijski stroji. Vse je že nared tudi za odprtje kioskov (ob 18. uri), ki jih upravljajo člani AŠK Kras in KD Rdeča zvezda. Za poskočne domače in tuje viže bo nočjo poskrbel mlad in perspektiven ansambel Kraški muzikanti.

Praznik se bo nadaljeval še jutri in v nedeljo. Jutri bo od 17. ure do 19.30 v organizaciji KD Rdeča zvezda iz Saleža likovna delavnica za otroke, ki jo bo vodila Jana Pečar, zvečer bo igral ansambel Happy Day. Jutri in v nedeljo bo med 16. in 19. uro mogoč brezplačen ogled botaničnega vrta Carsiana (voden ogled v slovenščini ob 17. uri), med 14. in 18. uro pa ogled Briškove sklejne po znižani ceni. Ustrezne kupnine je treba dvigniti na županstvu med 16. in 19. uro. Nedelja bo v znamenju športa in rekreacije, saj bo dopoldne jubilejni 20. Pokal Zgonik-mednarodni turnir v karateju v organizaciji Shinkai cluba, ob 15. uri pa bo iz Pliskovice krenil pohod po poti mlekaric. Za pohodnike in seveda ostale obiskovalce praznika bo na prireditvenem prostoru ob 17. uru kulturni program, ki ga bodo oblikovali Godba Salež, otroški pevski zbor iz Zgonika pod vodstvom Zulejke Devetak in otroci iz Pliskovice. Sledilo bo nagrajevanje vinarjev in oljkarjev ter ples z ansamblom 3 Prašički. Razstavo vin so omogočili Dežela FJK, Pokrajina Trst in Zadržna kraška banka. (ag)

OKOLJE - Na Colu in v Boljuncu

Deželna vlada sklenila niz srečanj o zaščitenih območjih Natura 2000

S sklepno pobudo v Sprejemnem centru naravnega rezervata doline Glinščice v gledališču F. Prešerna v Boljuncu se je končal niz štirih javnih srečanj, na katerih so deželnih funkcionarji predstavili izid ciklusa delovnih omizij o zaščitenih območjih na Krasu. Prvo izmed teh srečanj je bilo sredi maja v Kamnarski hiši v Nabrežini, drugo je bilo po nekaj dneh v centru Gradina v Doberdobu. Tretje javno srečanje je bilo v torek popoldne v Kulturnem domu na Colu (na slike), četrto in zadnje srečanje pa je bilo, kot rečeno, včeraj v Boljuncu.

Kot smo že poročali, se je pred nedavnim zaključil ciklus delovnih omizij o zaščitenih območjih Sic in Zps, ki ga

je lani poleti sprožila deželna uprava. Njen namen je bilo obliskovati skupno strategijo, ki bo znala usklajevati razvoj ozemlja in varstvo okolja. V tem okviru je bilo 15 srečanj na razne teme, ki so se jih udeležili predstavniki stanovskih organizacij in strokovnjaki z raznih področij, na osnovi opravljenega dela pa bo deželna uprava izdelala načrt za upravljanje zaščitenih območij Natura 2000. Namenski srečanji je bila izmenjava informacij med deželnimi funkcionarji in predstavniki vseh prizadetih dejavnikov, od srejn do stanovskih organizacij, ki so posredovali razne pripombe. Dežela naj bi to upoštevala pri izdelavi dokončnega načrta za upravljanje območja Natu-

ra 2000, ki bo točno določal, kje se lahko kaj dela in kje ne. Načrt bo v bistvu določal, katera območja bodo namenjena kmetijstvu ali vinogradništvu in katera bodo zaščitena, na kar čakajo kmetovalci in sploh prebivalci Krasa že mnogo let.

Izid delovnih omizij so zdaj predstavili javnosti na štirih javnih srečanjih, na katerih so tudi prisluhnili morebitnim dodatnim pripombam. Deželno upravo čaka zdaj še šest mesecev dela. To obdobje bo služilo za izdelavo deželnega načrta ob upoštevanju vseh zbranih podatkov, mnenij, ugovorov in tehničnih ugotovitev. Deželni odbor naj bi po končnem postopku odobril načrt in izdal ustrezni sklep pred koncem leta.

SODSTVO - Slana odškodnina
Vittorio Sgarbi javno obrekoval tožilca Raffaeleja Tita

Prizivno sodišče v Betnkah je potrdilo, da je kontroverzni umetnostni kritik in politik Vittorio Sgarbi (**na slike**) leta 1997 na televizijski javno obrekoval državnega tožilca Raffaeleja Tito. Tito je že več let v službi na državnem tožilstvu v Trstu, pred 13 leti pa je delal na pordenonskem tožilstvu. Sgarbi, ki lahko še vloži priziv na kasacijsko sodišče, bo moral plačati Titu 112 tisoč evrov odškodnine, kaznivo dejanje pa je zastaralo. Prvostopenjsko sodišče je davnega leta 2001 obsodilo Sgarbiju na 13 mesecev zapora, odškodnina pa je znašala 300 milijonov lir. Raffaele Tito je proti Sgarbiju vložil tožbo, potem ko ga je politik leta 1997 blatal v svoji televizijski oddaji Sgarbi quotidiani. Sgarbi je vztrajno trdil, da je imel Tito na procesih proti poslancu Krščanske demokracije Michelangelu Agrustiju (v okviru afere Tangentopoli) na pordenonskem sodišču lahko delo, ker naj bi imel ljubezensko razmerje s tedanjim sodnico za predhodne obravnave. Svoje trditve je Sgarbi med oddajo podčrtoval z grobim izražanjem in telesno mimiko.

MORSKI PARK

Popovič pri Paolettiju

Koprski župan Boris Popovič se je včeraj v Trstu sestal s predsednikom tržaške Trgovinske zbornice Antoniom Paolettijem. Govorila sta seveda o morskem parku, načrtu, ki tržaškega župana Roberta Dipiazze ne zanima več. Do srečanja je prišlo na Popovičovo pobudo. Koprski župan, ki je pred dnevi izrazil željo, da bi morski park uresničili v Kopru, je včeraj pojasnil, da je v teh letih čakal v tišini, ker ni hotel konkuriati Trstu. Po njegovih podatkih bi lahko morski park privabil 900 tisoč obiskovalcev na leto. Dodal je, da Koper noče »ukrasti« tržaške zamisli, ko pa bi se sosedje odrekli načrtu, bi bili v Kopru pripravljeni ga udejanjiti. Paoletti je koprskemu županu povedal, da se je tržaški občinski svet julija 2009 zavzel za gradnjo morskega parka, zbornica pa zatem ni prejela uradnih sporočil o morebitnih spremembah, saj je Dipiazza svoje pomislike izrazil v časopismu intervjuju. Popoviča je povabil, naj še počaka in naj še ne vzpostavi stikov z zasebniki, ki so že izrazili pripravljenost, da bi investirali v tržaški objekt. Zbornica pa bo od Občine Trst zahtevala uradno pojasnilo.

KARABINJERJI - Prijava

Najljubša tarča goljufa so nune

V sredo so karabinjerji poveljstva v Ul. Hermet prijavili sodstvu 37-letnega trgovskega zastopnika, B. M., ki je doma iz portugalske pokrajine, je osumljen več poskusov goljufije, lažnega predstavljanja in žaljenja, njegove priljubljene žrtve pa so nune. Karabinjerji so ga zalezovali in ustavili že prejšnji petek, ko se je pred nekim tržaškim otroškim vrtcem in osnovno šolo pogovarjal z redovnico. Izdajal se je za predstavnika videmske in goriške škofije, redovnici je hotel na vsak način prodajal verske knjige. Nuna ni padla v past in goljuf jo je oznerjal. Karabinjerji so ugotovili, da je ista oseba pred dnevi (prav tako pod lažnim imenom) ponujala knjige in enciklopédije redovnicam, ki vodijo jasli, vrtce in šole v tržaški občini. Moškega so prijavili sodstvu, kvestura pa ga je za tri leta izobčila iz Trsta. Možno je, da se bo nepridiprav pojavit še kje (v preteklosti je bil dejaven v Venetu in Apuliji). Karabinjerji vabijo občane, naj ob najmanjšem sumu odtipkajo številko 112.

Voznik avtobusa brez dovoljenja

Redarji so med pregledovanjem dokumentov avtobusa, s katerim je skupina šolarjev iz Bergama prispevala na šolski izlet v Trst, odkrili, da vozniški ni nikoli imel dovoljenja za vožnjo avtobusa. Voznik in prevoznemu podjetju iz Bergama so napisali globi (155 in 389 evrov), avtobus bo dva meseca ustavljen, izletnike pa je v Postojnsko jamo in domov poveljal izposojen avtobus tržaškega podjetja.

Jacques Mehler
član American Philosophical Society

Ravnatelj laboratorija za jezik in razvoj pri tržaški visoki šoli Sissa Jacques Mehler je postal član najstarejšega ameriškega kulturnega združenja American Philosophical Society, ki ga je leta 1743 ustanovil sam Benjamin Franklin in se lahko počna s člani kot so bili George Washington, Thomas Jefferson, John Marshall, Alexander von Humboldt, Charles Darwin, Louis Pasteur in Thomas Edison. Trenutno šteje več kot 1000 članov, povečini so to Američani, 168 pa je mednarodnih velikih mož.

Združenje si prizadeva za promocijo znanja in Mehler pa je bil vanje sprejet predvsem zaradi svojih raziskav o kognitivnem razvoju in o otroškem spoznavanju jezika. V Trstu se posveča raziskavam o dojenčkih, enojezičnih in večjezičnih otrocih ter tudi odraslih. Mahler je po rodu Španec, ki je študiral v Argentinini, v Angliji in v ZDA.

Repentabrskih pet tisočink

Občinski svetniki liste Skupaj za Repentabor in napredne liste vabijo vse repentabrske občane, da namenijo delež 5 tisočink Občini Repentabor. Pridobljeni znesek bo uprava namenila socialnim potrebam. »Upamo, da bomo letos prejeli dober znesek, ki ga bomo uporabili v korist vseh občanov,« piše v sporočilu.

Povračilo stroškov za Othella

Premiera Verdijeve opere Othello je 27. maja zaradi stavke uslužbencev proti odlokou kulturnega ministra Sandra Bondija odpadla. Abonente reda A bo osebje gledališča v prihodnjih dneh osebno poklical in se z njimi domenilo za povračilo denarja, ostali pa se lahko zglašijo pri blagajni od 1. do 10. junija.

Peugeot podrl pešča

Včeraj okrog 7.30 je avtomobil podrl pešča na vogalu med mostom Soncini in Ulico Slavich, nad Istrsko ulico in nekaj korakov stran od Ulice Pace. Avto peugeot 206 je v križišču, kjer ni prehoda za pešce, povozil 70-letnega Miljčana z začetnino A. S. Slednji se je poškodoval, okreval pa bo v doglednem času. Prepeljali so ga v katinarsko bolnišnico, kjer je popoldne še čakal na prognozo. Okoliščine nesreče so preiskovali tržaški mestni redarji.

MAJ 1945 - Dnevniški zapiski Carla Passerinija

Z ročno bombo in praznim revolverjem (2)

Praznovanje v osvobojenem Trstu in srečanje s stricema-partizanoma

Zaključujemo z objavo dnevniških zapisov Carla Passerinija (Vrabca), ki je kot osemnajstletni mladinec doživel osvobodenje Trsta, kateri je tudi sam dal svoj doprinos. Ob tej priložnosti se je po daljšem obdobju srečal tudi s stricema, ki sta bila pri partizanah.

Trst je osvobojen

Trst, četrtek, 3. maja 1945

Ob osmih, potem ko se zahvalim priznemu gostitelju, stopim na ulico, kjer mi uspe izvedeti, da se je ponociti bitka za sodnijo zaključila ter da so se Nemci umaknili v podzemne rove in ne odgovarajo več na ogenj. Široke odprtine v zidovih, ki so jih povzročili angleški in jugoslovanski topovski strelji, kazijo videz lepe palače. Venar se hitro oddaljim, ker želim priti domov, kjer me mama seveda napade s tisoč vprašanj, da izve, kje sem prebil noč. Nemci so predali tudi vili Giulia.

Ob 9.30 se vrnem v vojašnico. Malo pozneje pride mladenič s sporocilom, da se na Kolonji nahajajo trije ranjeni, ki potrebujejo pomoč; Cosmina, Urzi in jaz mu sledimo v spremstvu nekaterih nosačev. Nejak svinčen občasno žvižga nad našimi glavnimi in nas prisilijo, da hodimo skrivaje se za grmi. (...) Ko prispemo na kraj, nam sporočijo, da so ranjence že peljali proč. Tako pošljemo Italijane nazaj v vojašnico, odločeni, da se sprehodimo po gozd.

Pred vratni neke barake, blizu igrišča pri Kolonji, za vedno negibno leži Nemec. Leži na hrbtu in ne kaže drugih znakov razen curka krvi, ki mu teče iz ust: »Poglej, poglej, če ima uro, mi šepeče grozni Cosmina: »Tudi če bi bila zlata, je ne bi vzel,« mu odvrnem. Vstopimo. V neredu, v katerem ležijo na tleh, najdemo nekaj pušk, dva panzerfausta, strelivo, zaboječek ročnih granat in druge stvarce, med katerimi me zanima vzeti samo prelepo čutaro in par kratkih hlačk. Potem, z naperjenimi brzostrelkami, nadaljujemo po gozdu, kjer med grmovjem leži nešteto zlomljenih pušk, ročnih granat, bajonetov, čelad idr. Iz luknenj in bunkerjev še vedno kukajo cevi strojnici, ki so do včeraj streljale dol pri nam. Poleg lažjih so tudi dvajsetmilimetrovki strojnici. Med drugim najdemo tudi pakete cigareti in mesne konzerve.

Popoldne (mesto je že popolnoma osvobojeno) je na Velikem trgu velika manifestacija. Med številnimi ljudmi, ki gredo tja, sem tudi jaz z nekaterimi tovarši teh dni. Trg se hitro polni. Opaziti je na stotine zastav in panojev z najrazličnejšimi napisimi: »Živel avtonomni Trst v Jugoslaviji,« »Živel Tito,« »Živel Stalin,« »Živel zaveznički,« »Živel osvobodilna armada« in drugi.

Praznično odeta vladna palača (prefektura) je na več krajin poškodovana od nemških strojnici, ki so streljale z morja. Jugoslovanske in italijanske zastave z rdečo zvezdo visijo z njenih balkonov med številnimi ameriškimi, angleškimi in ruski zastavami. Ljudstvo je srečno in pozdravlja. Kamorkoli se obrneš, povsod so smejoči obrazi kmetov in delavcev. Intelektualci so skoraj redkost. (...)

Partizana Vence in Pavel

Trst, petek, 11. maja 1945

Izvedeli smo, da je Vence, očetov brat, prispel s partizani v Lokev, vasico prav bližu Bazovice. Po kosiču je oče vpregel voz in peljal proti Bazovici z malo Milko in menoj. Lokvi nam je vendar uspelo srečati mladega partizana, ki se je pravkar bril v sobi, polni zložljivih postelj. Na vprašanje, ali pozna tankista Venceta Vrabca, mi je prisrčno odgovoril po dalmatinsku: »Seveda! Spi tu z nami, a sedaj ga ni, ker se je šel kopati v Trst, kar tu ga počakaj, vrnil se bo čez približno pol ure.« Pridružil se je še drugi partizan, tudi on zelo mlad. Vabilo sta me, naj sedem in vprašala, če sem lačen. Odgovoril sem, da nisem, ona pa sta zatrčila, da sem: »Kako da nisi gladan,« je potrdil drugi Dalmatinec. Takoj je odšel in mi potem ponudil na mizo tri mesne konzerve

»Široke odprtine v zidovih, ki so jih povzročili angleški in jugoslovanski topovski strelji, kazijo videz lepe palače« - Tako je po končanih bojih izgledala zunanjost tržaške sodne palače

ARHIV NŠK

in lep hlebec belega kruha, tako belega nisem videl že nekaj let: »Kako? Imate bel kruh?« sem se začudil: »Da, že tri mesece,« sta mi odgovorila: »Jej, ajde!«

Zares nisem bil lačen in sem se prirščno zahvalil tistima dvema pridnima mladenciemu. Oče je medtem čkal zunaj. Res sem po približno pol ure slišal škrpanje zavor in sledil partizanoma proti kamionu, s katerega je stopilo dol kakih trideset partizanov. »Vrabec!« je poklical mladenci. Vojak, ki je že odhajal, se je obrnil, visok, suh, vzravnal. Tako sem ga spoznal, četudi ga nisem videl skoraj tri leta. Hitel sem mu proti in mu stisnil roko, ki mi jo je neodločno ponujal. Strelmel je vame od začudenja in ponavljal: »Carlo? Carlo? Kdo si, Carlo?« »Seveda, Carlo sem!« Nato me je objel in sva se poljubila. Bil je vesel, presrečen in tako sva ostala objeta v bratski ljubezni. Po pozdravih z očetom in mojo strico, nam je na kratko povedal o svojem življenju v zadnjih treh letih. V italijanski vojski in Libiji se je izuril za šoferja za preskrbu z živežem na fronti. V tretji angleški ofenzivi, med umikom iz El Alameina, je bil ujet in zaprt v egipčanskem taborišču (od koder smo tudi prejeli novice leta 1943).

Po treh mesecih hudega ujetništva (zaradi vročine, lakote in žeje) se je pridružil enotam generala Mihajlovića, ki so se bojevale za kralja Petra proti tuji okupaciji Jugoslavije. A se je v kratkem času zavedal, da to ni bila vojska, ki bi ustrezala njegovemu cilju in miselnosti in se je takoj vključil v vrste maršala Tita. Sledil je drugi povratak v Afriko s celo brigado, kjer se je tedaj izvezbal za tankista.

Med povratkom po morju in Jugoslovijo sta se srečala s Pavlom (Janezovim, manim bratom) v Bariju, ki se je pravkar vrátil iz angleškega ujetništva v Alžiru z drugimi prostovoljci za čete maršala Tita. Oba pripadata isti armadi – stric Pavlo pionirskim enotam – in sta se zadnjič srečala med bitko v Hercegovini. Tako si je ob globokem veselju za srečanje z enim stricem utirala pot žalost za usodo drugega. (...) Doma je mama prejela obupno vest o svojem bratu: »Ah! Moj brat je padel, torej. Kaj hočeš ... Pionirstvo ... Graditi ceste in mostove med borbo in bombardiranjem ...«

Trst, ponedeljek, 14. maja 1945

Šele včeraj sta moja brata Sandro in Bruno izvedeli od sestrične Lučane, da je stric Pavlo prispel s partizani v Bazovico in danes sem že zgodaj skočil na kolo, da ga poiščem. Po cesti navzgor sem spet opazoval ostanke vojskovjanja za mesto Trst (zgorele ali prevrnjene tanke, avte in kamione). V vasi je bilo videti mnogo dalmatinskih partizanov, eden od teh me je prijavno pospremil do borjača, kjer je cela skupina vojakov čistila svoje puške pod nadzorom častnikov. Na moje poizvedovanje po stricu, primorskem Slovencu, so me razočarali z odgovorom, da ga ne poznajo, da v njihovo enoto spada samo skupinica šestih Slovencev, ki so žal utaborjeni v Lipici, tri kilometre od tam.

Ker ga tudi tam nisem našel, sem se usmeril kar proti Pliskovici, kjer sem prispel okrog pol desetih preko Sežane, Tomaja in Dutovelj. Nono Ivan (pri Janezovih) me je težko prepoznam, čeprav sva se srečala v Trstu samo pred nekaj

Spomini na leto 1945

ARHIV NŠK

meseci. Stara teta Lojzka pa, ki me ni videnila dve ali tri leta, me je spoznala takoj. A ... me je zamenjala za Sandrota in ni bilo načina, da bi se premislila. (...) Končno, po kaki urici, potem ko sem ji pokazal nekaj fotografij, se je prepričala, a me je še vedno spogledovala ... Šel sem na kratek obisk k stricu Lojzetu in teti Kristini pri Črlinkih. Proti eni uri popoldne, ko se je iz mlina v Dutovljah vrnila teta Pina, sem izvedel lepo novico, da je bil Pavlo doma v petek le za en dan. Žal pa mi niti ona ni znala razjasnit, v kateri vojašnici je bil nameščen. Tako sem se po kratkem obisku in razdelitvi tistih nekaj malih daril (slanih sardelic v olju in vina za nonota, kave in sladkorja za teto Lojzo itd.) spet podal na pot v Trst.

Trst, ponedeljek, 4. junija 1945

V Sežani mi je uspelo najti melodramo Mati za naš krajevni slovensko-italijanski krožek, a le v hrvaškem jeziku, kar bo terjalo prevod v slovenščino s strani vsega domobranskega častnika Rudija Samca, daljnega sorodnika iz Ljubljane. Izkoristil sem tudi priliko, da poiščem strica Pavla in ga prepoznam ležeciga na preprosti odeji na podu neke stare hiše prav v Sežani. Tri leta se nisva videla, a sva se takoj veselo pozdravila. Moj junak! Preko Piemonta in Sicilije je s posebnimi bataljonimi prišel v angleško ujetništvo v Tunizijo, preko Dalmacije in Hercegovine pa s Titovimi enotami v Trst ... Da bi ga vsaj našel, da čisti puško pokonci, ne, tu leži in me glede na lesketajočimi očmi. Ah! Saj bo prav tako. Vojn ne bo več. Puške ne bo treba ...

Carlo Passerini (Konec)

KRIZA - Napovedi

Ali bo vlada ukinila tudi OGS?

Italijanska vlada namerava po neuradnih napovedih v okviru varčevalnih ukrepov ukiniti tudi Državni inštitut za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS, ki ima sedež v Trstu, točneje v Briščkih. Vest je pronicnila v javnost in noci na četrtek in takoj razburila številne stalno in nestalno zaposlene uslužbence, pa tudi javnost. OGS je namreč na mednarodni ravni uveljavljena in priznana ustanova.

Predsednik inštituta Iginio Marson je bil seveda zaprepaden, tudi ker ni pred tem prejel nobenega javnega obvestila. Pokrajinski tajnik Demokratske stranke Roberto Cosolini pa je zgovorno ocenil, da »ni OGS tisti, ki je nepotreben, ampak nepotrebna je ta vlada, ki je še do pred 20 dnevi zatrjevala, da je vse v redu in da je kriza le izmišljotina sovražnih časopisov in opozicije«. Cosolini je še poudaril, da država zelo potrebuje ustanove, kot je OGS. V tem smislu je pozval deželnega predsednika Renza Tonda in župana Roberta Dipiazza, da posreduja neposredno pri vladni.

Zaposleni v OGS, ki jih je skupno okrog 280, so se včeraj popoldne zbrali na sindikalni skupščini. V OGS je 170 stalno zaposlenih, 70 zaposlenih s pogodbami za določen čas, 20 zaposlenih na osnovi pogodb na stalnem delovanju, dodatnih 20 uživa stipendijo. Marson je po končani skupščini povedal, da je stopil v stik z ministrstvom za šolstvo in raziskovanje, na katerem so potrdili, da ni uradnih vesti. Govor pa je o hipotezi, da bo postal OGS del Državnega sveta za raziskovanje CNR. Ista usoda naj bi doletela tržaški astronomski observatorij, ki je sekcija državnega inštituta za astrofiziko INAF.

Namen vlade so ožigali tudi sindikati Cgil, Cisl in Uil, po mnemu katerih je zaprtje OGS naravnost žaljivo. V skupni noti so naglasili, da namerna Rim ukiniti inštitut, katerega 50 odstotkov bilance so zasebna vlaganja. Žaljivo je, pravi sindikat, da je ustanova z aktivno bilancijo 1,3 milijona evrov, ki privabljajo javne in zasebne investitorje tudi prek evropskih skladov, po mnenju vlade »nepotrebna«. Še bolj žaljivo pa je, da o tem ni vlada predhodno obvestila nikogar, ne sindikatov in niti samega vodstva OGS. V znak protesta so zaposleni sinoči prespali v strukturi, danes pa se bodo odločali o novih potezah.

MEDIJI IN POLITIKA - Predstavitev raziskave, ki bo služila za diplomsko nalogu

Kaj politiki iz FJK menijo o medijih

Delo bo izvedel Gianpaolo Sarti, novinarski pripravnik pri televiziji Telequattro - Zanimanje političnih strank, odbora Corecom in novinarskega sindikata

KROMA

Pobudniki upajo, da bo raziskava koristila tako politikom kot medijem

Ni ravno navada, da se o diplomskih nalogah v javnosti razpravlja, še preden se jih napiše, saj jih po navadi predstavijo - če so seveda zanimive - šele potem ko jih je avtor zagovarjal. Tokrat pa se je zgodilo prav to: v prostorih deželnega sveta Furlanije-Julijске krajine so namreč včeraj dovolne javnosti predstavili specialistično diplomsko nalogu v obliki raziskave, ki jo bo opravil Gianpaolo Sarti, posvečena pa bo mnemu, ki ga politiki iz FJK imajo o krajnih in vsedržavnih medijih.

Sarti zaključuje specialistični študij reklame in podjetniškega komuniciranja na Univerzi v Trstu, drugače je novinarski pripravnik na krajenvi televizijski postaji Telequattro (med drugim je avtor prispevka, s katerim se je decembra leta 2008 začela afera zaradi slovenskega traku pri odprtju nove menze v barkovljanski šoli Frana Salškega Finžgarja, kjer se je govorilo celo o »nepremišljenosti« ravnateljice in o »pasti«, ki naj bi bila nastavljena občinskim upraviteljem). V prihodnjih desetih dneh bo elektronsko posredoval politikom iz FJK vprašalnik, v katerem jih npr. sprašuje, ko

liko krajevni mediji spoštujejo načela konkretnosti in zanesljivosti oz. če na enakovravnem način obravnavajo vsa politična stališča, ali njihove pobude najdejo prostor v krajevnih medijih, če imajo tiskovnega predstavnika, internetno stran ali blog, če osebno poznajo kakega novinarja idr.

Diplomant računa, da bo odgovore zbral do jeseni, nedvomno pa je njegova pobuda že prejela »blagoslov« največjih političnih strank desne in leve sredine. Ljudstva svobode in Demokratske stranke, ki sta ju na včerajšnji predstavitvi zastopala deželni svetnik Piero Camber in podpredsednik Pokrajine Trst Walter Godina, kot tudi Deželnega odbora za komunikacije Corecom, ki ga je zastopal komisar Franco Del Campo, drugače tudi Sartijev mentor, in deželnega novinarskega sindikata, ki ga je zastopal Carlo Muscatello. Med drugim je bilo slišati upanje, da bo napovedana diplomska naloga pomagala tako medijem kot politikom, pa tudi pričakovanje, da bo delo pomagalo razjasniti položaj ob predpostavki, da morajo mediji biti v službi državljanov. (iž)

PUBLIKACIJA - Škedenjski etnografski muzej

Z dvojezičnim vodnikom na ogled škedenjske zbirke

Obsežna publikacija je obenem tudi katalog - V sredo so jo predstavili v Narodnem domu

Pot do realizacije publikacije je bila dolga

KROMA

Škedenjski etnografski muzej je pred kratkim dobil novo dvojezično slovensko-italijansko publikacijo, ki je hrkati katalog in vodnik po njegovih zbirki. Knjigo so ob prisotnosti soavtorjev tržaški javnosti predstavili pretekelo sredo po poldne v prostorih Narodne in študijske knjižnice v Narodnem domu. Pri predstavitvi so poleg NSK sodelovali še Inštitut za etnologijo iz Trsta, Dom Jakoba Ukmarija iz Škedenja in Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane. Kot je dejal ravnatelj NSK Milan Pahor, je vodnik po muzeju za celotno našo narodnostno skupnost velika knjižna pridobitev, saj obsegajo kar 332 strani. V poletnih mesecih, predvidoma junija ali julija, ga bodo predstavili tudi v Škedenju. Duša Škedenjskega etnografskega muzeja je Dušan Jakomin. Ta je na svoji dolgoletni duhovniški potizbiral stare predmete kraja, ki je počasi spremenjal lastno podobo. Iz slovenske vasi se je namreč, še posebno v po-

vojnem času Škedenj spremenil v tržaško predmestje. Po petintridesetih letih lastnega delovanja dobiva tako škedenjski muzej svoj vodnik, ki ga je uredila Barbara Sosič. V naših krajih pa še vedno čakamo na zaposlitve poklicnega etnologa, ki bi Inštitutu za etnologijo dal novega zagona pri nadalnjem delu te ustanove. Danes je namreč za opravljanje etnografskih dejavnosti tudi v naših krajih še vedno neobhodno potrebna pomoč slovenskega glavnega mesta Ljubljane. Milan Pahor je v nadaljevanju poudaril še nekaj škedenjskih zanimivosti, med katere prav govorito spadata tamkajšnja slovenska narodna noša, pa tudi tradicija peke kruha. Pomembno delo je bilo v muzeju opravljeno leta 2002, ko je bilo strokovno pospisan vse njegovo gradivo.

Ravnateljica Slovenskega etnografskega muzeja Bojana Rogelj Škafar je dejala, da je ta ustanova danes doseglja visok nivo, in sicer še posebej od tedaj da-

lje, ko se je odcepila od Slovenskega narodnega muzeja ter zaplula v vode samostojnega delovanja. Muzej danes beleži pomembna sodelovanja na mednarodni ravni, veliko pozornosti pa seveda namenja tematikam Slovencev v Italiji in Avstriji. Ob koncu svojega posega se je Rogelj Škafarjeva zahvalila Barbari Sosič in Poloni Sketi, ki sta izidu knjige dali neponrešljiv doprinos.

Za predavateljsko mizo male dvorane Narodnega doma sta se nato zvrstili prevajalka publikacije v italijansčino Tanja Tuta ter ena od soavtoric Jasna Simoneta. Tutova je poudarila, da se pri prevajalskem delu za vsako besedo skriva velika mera truda in požrtvovalnosti, saj prevajanje zahteva precejšnje poglabljajanje v posamezno stroko. Brez dragocenega medsebojnega sodelovanja vseh akterjev končni rezultat pa seveda ne bi bil takoj dober, kot je Jasna Simoneta, ki je avtorica treh prispevkov v zborniku, pa

je naglasila predvsem doprinos škedenjskih krušaric k razvoju Trsta, pa tudi pomembnost škedenjske narodne noše. V škedenjskem muzeju so se znašli tudi "novejši" predmeti, od aparatov za praženje kave, do strojev za njeno mletje. Muzej naj predstavlja predvsem simbol medgeneracijskega stika, je zaključila Simonetova.

Urednica Barbara Sosič se je v začetku svojega posega zahvalila predvsem kolegici Poloni Sketi, ki je zaradi osebnih razlogov ni bilo na sredini predstavitvi. Za izid knjige je bilo bistvenega pomena med seboj povezati ljudi z različnim znanjem ter jim omogočiti delovno sinergijo. Tokratna publikacija o škedenjskem muzeju ni opremljena s CD-jem, saj bo elektronsko gradivo v kratkem na razpolago na internetu. Sosičeva je svoj poseg zaključila z misljido, da bodo strokovnjaki in strokovnjakinje, ki jih je ta izkušnja formirala, odslej sposobni čedalje bolje nadaljevati delo, ki so si ga zastavili.

Zadnja beseda je šla Dušanu Jakominu, ki je poudaril predvsem ponos vseh Škedenjcov in Škedenjk ob dejstvu, da se knjiga predstavlja v tržaškem Narodnem domu. Jakomin je z zbiranjem predmetov začel skorajda slučajno, saj so mu starejši prebivalci nekdaj slovenske vasi, danes pa tržaškega predmestja, zaupali nekatere predmete, za katere so se bali, da bi lahko končali vognju domačih peči oziroma v smetnjakih. Posebno zahvalo je nato Jakomin izrekel občinskim svetnikom Igorju Švabu in Robertu Decarliju ter deželnemu svetniku Igorju Gabrovcu, ki si na inštitucionalni ravni veliko prizadevajo za čedaljno uveljavitev muzeja. Navsezadnje Škedenj premore edini slovenski muzej v mestu Trst, osrednja Slovenija pa naj v naših krajih podpira tudi drugih podobnih ustanov - Muzeja Kraske hiše v Repunu ter rimanske muzejske zbirke -, je zaključil Jakomin.

Primož Sturman

Izvirna glasbena pravljica Peter in volk drevi v SKD Barkovlje

Že peto leto imajo otroci v Barkovljah celoletno glasbeno delavnico oz. glasbene urice, na katerih pridobivajo na kreativen način osnove vokalne in instrumentalne vzgoje. Delavnice so nastale v povezavi s slovensko osnovno šolo v Barkovljah, od letos pa zanje skrbijo SKD Barkovlje. Mentorica in od ustanovitve pobudnica Glasbene kambrje je glasbenica in vzgojiteljica Aleksandra Pertot, ki je ob rednih nastopih ob koncu vsakega leta poskrbelila tudi za posebno glasbeno predstavitev. Letošnji zaključni nastop predstavlja poseben iziv, saj je mentorica izbrala najbolj znano pravljico v zgodovini glasbe, to je Peter in volk Sergeja Prokofjeva. Pravljica o zvezdavem v pogumno dečku, ki ne upošteva dedkovih svaril in se s prijatelji živalicami sooči z volkom je nastala kot glasbeni priročnik za spoznavanje glasbil v orkestru, saj vsakega glavnega lika zaznamuje posebno glasbilo.

Izvirna partitura za orkester in priovedovalca bi bila seveda za skupino osnovnošolcev prezahtevna, zato je Pertotova s svojimi sodelavci pripravila primerno priredbo, na kateri se bo velika skupina barkovljanskih otrok prav gotovo zabavala in preizkusila pridobljeno znanje in spretnosti. Izvajalcii so iznajdljivo ustvariali na osnovi razpoložljivega potenciala in sredstev. Ob solistih na violino, klarinet in klavir bodo otroci oblikovali ostale vloge, glasbene pripovedi in efekte s pomočjo malih glasbil oz. Orffovega inštrumentarija in s petjem. Petje je najvidnejša razlika in dodatek k izvirni, izključno instrumentalni partituri. Aleksandra in Magda Pertot sta napisali nova besedila po melodijah glavnih tem Petra, Dedka, račke, ptice, volka in lovec. Sceno si je kreativno zamislila in realizirala Magda Tavčar, ki je v stilu »domačega gledališča« uporabila odpadne, vsakdanje predmete. Ladi Vodopivec bo priovedoval zgodbo po lastni, prosti priredbi teksta. Premiera glasbene pravljice, s katero člani Glasbene kambrje želijo v bodoče gostovati pri sovrstnikih osnovnih šol, bo drevi ob 20. uri na sedežu SKD Barkovlje. (ROP)

**Dokumentarni film
Otroci drevi v Narežini**

V dvorani Igo Gruden v Narežini bo drevi ob 20.30 filmski večer v prireditvi Mladinskega krožka SKD Igo Gruden in v sodelovanju s Kinoateljejem. Na platnu bodo zavrteli dokumentarni film Otroci Vlada Škarfara. Film je mednarodno premiero doživel na enem najpomembnejših svetovnih filmskih festivalov v Rotterdamu, za odlično popotnico pa ga je ugledna ameriška filmska revija Film Comment, v 2009 uvrstila med 23 filmov, ki jih v prihodnjem letu ne gre spregledati. Postavila ga je v lepo družbo avtorjev kot so Jean-Luc Godard, Wang Bing, Philippe Grandrieux, Hayao Miyazaki, Johnnie To, Roy Andersson itn. Gre za izjemno priznanje enega najplivnejših filmskih medijev, ki je ob tem zapisal, da je Škarfarov film »spomenik izgubljeni nedolžnosti, ki si jo lahko zamišljamo.« Film združuje intimne pogovore s popolnimi tuji in osebna pisma o življenjskih trenutkih, zbrana in naslovljena na otroka. Skozi vrsto vodenih monologov ljudje - od malčkov do upokojencev - razmišljajo o svojem življenju. Ko pozabijo na kamerino in se zazrejo vase, se film prične. Pred nami so sami s seboj, nato smo sami mi, s svojim življenjem, z davno preteklim in z zelo prisotnim. »Otroci so slovenski film, vendar neobičajen. Prioveduje zgodbo o cellem človeškem življenju, vendar na tako poseben in oseben način, da to življenje postane twoje. Na filmskih platnih smo lahko videli že marsikaj, redko pa smo priča zgodbi, ki se globoko dotakne vsakega posameznika in to na poseben, intimen način,« je zapisala Metka Troha.

GLASBENA MATICA - V cerkvici sv. Silvestra

Tretjo, zadnjo akademijo so oblikovali mladi godalci, harfistke in solopevci

V cerkvi sv. Silvestra se je v torek zaključila trojka nastopov, ki jih Glasbena matica že tradicionalno prireja pod naslovom Zaključne akademije. Nekoč so bile tovrstne pobude rezervirane študentom višjih letnikov, že nekaj let pa se na selekcijah, ki jih profesorski zbor opravlja na šoli, predstavijo tudi malčki, ki izstopajo zaradi posebne nadarjenosti. S tem je pregled pedagoškega dela bolj popoln, v treh večerih pa smo dobili tudi dokaj izčrpno sliko raznih oddelkov: po pianistih so bili na vrsti flavtisti in harmonikarji, zadnjo akademijo pa so popestrili godalci, harfistke in solopevci.

V prvi točki se je predstavil trio, ki je pod mentorstvom prof. Erike Slama naštudiral Allegro iz Beethovenovega Tria v G-duru WoO37 (katalog, v katerega so uvrščena dela, ki jih skladatelj ni želel vključiti v svoj »uradni« seznam): flavtista Ivana Milič, fagotist Jan Zobec in pianist Matjaž Zobec so partituro marljivo naštudirali, a je še niso osvojili v taki meri, da bi ji lahko vtisnili barvno raznolikost ter izklesali razpoznaven profil. Bolj enostavna je bila izvedba Dvoržakove Humoreske, ki jo je ob klavirski spremljavi sestre Rebecce pogumno poslala čelistka Gaia Valeria Jark, učenka prof. Petra Filipiča. Čelistka obiskuje 3. razred, kot tudi violinista Vera Šturm, ki študira s prof. Jagodijo Kujder in je nastopila ob spremljavi prof. Tamare Ražem Locatelli: Curcijev Čardaš je razkril nezanemarljiv temperament male violinistke, ki se je kljub rahlem spodrlsljaju lepo odrezala. Štirim violinistom so nato sledile harmonije sedeminštridesetih strun harfe, ki jih je najprej ubrala Eva Skabar, učenka prof. Tatjane Donis: v Piejerjevem Impromptu Caprice je pokazala lepo razvito muzikalnost, kot njena sošolka Lara Macri, ki se je lepo izkazala v izvedbi Tournierjeve Au matin. Serijo harfistk je prekinil violinist Paolo Skabar, nadarjen učenec, ki je potrdil svoje kvalitete v izvedbi Sonate v D-duru Jeana-Marie Leclairja: mehko zveneč v spevnih frazah in tehnično dozorel tudi zahtevnim prijemom v dvojemkah, je briljantno zaključil svoj nastop s posko-

In še tretja gasilska slika nastopajočih na tokratnih akademijah GM

KROMA

čno Tambourine ob neoporečni spremljavi prof. Venze Zuppin.

Tadeja Kralj se že več let imenitno izkazuje na raznih tekmovanjih in je svoje napredke, tako na tehničnem kot tudi na interpretacijskem področju pokazala v Hasselmanovi Gitani. Harfistka je nato nastopila v duu s flavtistko Petro Marega, ki se je preizkusila v virtuozno briljantnimi variacijami Friderika Chopina na temo iz Rossinijeve operе Pepekla (Non piu' mesta accanto al foco...). Pravi ognjemet hitrib not je za hip zaustavil rahel spodrlsaj, kljub nezgodi pa je bila izvedba pohvalna.

Solopetje mika vedno več glasbenikov, brez anagrafskih pregrad: v razredu prof. Krisztine Nemeth ovajajo skrivnosti glasilk in dihal mlajši in starejši pevci in na akademiji se je v duetih predstavila trojica,

ki ima za seboj različne izkušnje, kot skupni imenovalec pa glas, ki se bo ob pravilni negi in študiju lahko lepo razvil. Elisa Loveli in Davide Clodig sta ob klavirski spremljavi prof. Zuppinove zapela duet All I Ask Of You iz glasbene komedije Phantom of the Opera, Clodig pa je nato z Valentino Sancin zapel Do You Love Me? Iz musicala Violinist na strehi.

Večer se je zaključil ob dovršenem nastopu flavtistke Petre Marega in Sare Bembi, učenek prof. Slavove, ki sta ob klavirski spremljavi prof. Claudie Sedmach zaigrali Dopplerjevo Hungarian Phantasy op.35: res hvalevredno sinhronost in ubranost flavtistk je podkreplila tudi interpretativna živahnost, ki je navdušila sicer maloštevilne, a zelo pozorna poslušalce.

Katja Kralj

FORUM TOMIZZA - Včeraj v Novinarskem krožku na pobudo Skupine 85

Zgodovinarji načrtujejo skupne italijansko-slovenske učbenike

Zanimiva okrogla miza o Tomizzi in prostoru, ki je zaznamoval njegovo življenje in delo

Fulvio Tomizza je bil prebivalec italijanskega, hrvaškega in slovenskega sveta: v tem duhu »kontaminacije« že več let poteka Forum Tomizza, niz dogodkov, posvečenih avtorju Mladoporočencev iz Ulice Rossetti, Franciske in drugih priljubljenih romanov.

Po sredinem pesniško-glasbenem filmskem večeru v Kopru, je včeraj v Novinarskem krožku potekala okrogla miza, ki so ji prireditelji dali naslov Status quo ...vadis. Šest govornikov je skozi različne perspektive spregovorilo o Tomizzi oziroma prostoru, v katerem je živel. Milan Rakovac, ki v našem dnevniku objavlja kolumno Tomizzev duh, je v uvodnem razmišljaju izrazil prepričanje, da lahko nova združena Evropa požene samo na tukajšnjem stičišču germanske, latinske in slovenske kulture ter ob ponovni združitvi Balkana.

Zgodovinar Raoul Pupo je poudaril, da je na njegovem področju zaznati pomenljive premike. Italijansko in slovensko nacionalno zgodovinopisje se že več let konstruktivno soočata, kar počasi vodi v »fazo dve«: v premostitev ločenih zgodovin in sposobnost »glejanja skozi oči drugega«, kot temu pravi Marta Verginella. Univerze iz Kopra, Ljubljane, Trsta in Vidma skušajo to udejanjiti s pripravo skupnih zgodovinskih učbenikov, ki naj bi novim generacijam ponudile širši in objektivnejši pogled na naš prostor. »Je to tudi prioriteta naših institucij, ali bodo raje podprle projekt o vinški cesti ali kolesarskih stezah,« se sprašuje Pupo.

Publicist Primož Sturman je v svojem podrobнем referatu spregovoril o odnosih med Tomizzom in Slovenci, ki so v avtorju Mladoporočencev videli prijatelja in zaveznika. Iz analiziranih intervjujev je očitno, da so Tomizzi manjšine pri srcu, tako slovenska v FJK kot italijanska v Istri pa se po njegovi oceni nista otrešli občutka manjvrednosti. Zato je avtor sanjal o »verigi manjšin«, ki se danes, tako Sturman, uresničuje v čezmejnem sodelovanju.

O slednjem je spregovorila tudi raziskovalka Zaira Vidali (SLORI) in predstavila rezultate nekaterih raziskav, posvečenih mladim ob meji. Iz slednjih je razvidno, da je vezni še vedno premalo in da bo potrebno zabrisati marsikater stereotip. Obenem pa je zaznati, da je etnična pripadnost pri mladih manj obremenjujoča, kar daje upati v premagovanje preteklih konfliktov.

Bojan Mitrovič in Gradimir Gojer pa sta okrogli mizi dala tudi balkanski pridih; prvi je spregovoril o skepsi, s katero del srbskega javnega mnjenja spremila vstop v Evropsko unijo. Drugi je v poetičnem razmišljaju Šepet Bosne spregovoril o dragocenosti razlik. »Svet, to čudovito »globalno vas«, bi morali urediti po logiki BIH in ne obratno!« (pd)

Večjezična okrogla miza bi bila Tomizzi verjetno všeč ...
KROMA

V BAZOVICI - Jutri v športnem centru Zarja Fantje bodo znova zapeli na vasi ...

Andreja Hrovatin) iz občine Hrpejje Kozina, MoPS Pobje (zborovodkinja Anastasija Purič, bodo v centru Zarja nastopili še: goriški oktet Vrtnica (zborovodja Marko Muhi), MoPZ Slavnik (zborovodkinja Andreja Hrovatin) iz občine Hrpejje Kozina, MoPS Pobje (zborovodkinja Veronika Rupnik Škedelj) s Črnegra vrha in tamburaški ansambel France Prešeren iz Boljuncu, ki ga vodi Ervin Žerjal.

Trubarjev zbornik: danes predstavitev

Danes, ob 18. uri, bo v Tržaški knjigarni potekala predstavitev Trubarjevega zbornika, publikacije, v kateri so zbrana predavanja s Trubarjevega simpozija 2008. Strokovni posvet je tedaj organiziralo Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm, ki se je na tak način vključilo v praznovanje ob 500-letnici Trubarjevega rojstva. Na Trubarjevem simpoziju so sodelovali slovenski in italijanski raziskovalci, ki so iz različnih vidikov osvetlili delovanje Primoža Trubarja in drugih predstavnikov večplastnega obdobja reformacije in protireformacije na Slovenskem. Udeleženci posvetu so tako lahko prisluhuli najprej Borisu Paternuju, Majdi Meršu in Lojzki Bratuž, ki so se poglobili v filozofske in jezikovne razsežnosti Trubarjevega dela v Trstu in na Goriškem; sledila sta referata Silvana Cavazze, ki je predstavil lik škofa Petra Bonoma, in Erike Fornazaric, ki je spregovorila o podobnosti in razlikah med Trubarjevim Katekizmom in sočasnim nemškim zgledi; posvet sta zaokrožili Marija Mercina z orisom literarne obdelave protestantizma in Marta Ivašči, ki je predstavila projekt o Bonomu, s katerim so dijaki klasične vzporednice Liceja Franceta Prešerna sodelovali na razpisu italijanskega sklada FAL.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 28. maja 2010

AVGUŠTIN

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.43
- Dolžina dneva 15.21 - Luna vzide ob 21.41 in zatone ob 5.17

Jutri, SOBOTA, 29. maja 2010

MAGDALENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,7 stopinje C, zračni tlak 1011,3 mb raste, veter 9 km na uro jug, vlaga 54-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,6 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 29. maja 2010

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 823268), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A..
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 (040 572015).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Šolske vesti

MALČKI OTROŠKEGA VRTCA ŠKEDENJ vabijo na razstavo ročnih in likovnih izdelkov, ki bo na ogled do danes, 28. maja, od 9.00 do 15.30.

NIŽJI SREDNJI ŠOLI sv. Ciril in Metod in Francesco Rismundo, osnovni šoli Fran Milčinski in Alessandro Pertini v sodelovanju s Slovenskim kulturnim društvom Lonjer - Katinara vabijo v petek, 4. junija, na predstavitev skupnih dejavnosti šol v okviru projekta »Tu smo doma«, ob 16. uri za voden ogled učne poti iz šole Milčinski, ob 17.30 za prireditve v športno-kulturnem centru v Lonjerju.

URAD Z SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojni vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila, do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev/dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo naslovitvi na Urad za slovenske šole v Ul. S. Martiri št. 3, v Trstu. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Prispevki

V spomin na gospo Frazi Kravos daruje Lida Turk 30,00 evrov za Sklad Ota-Luchetta-D'Angelo-Hrovatin.

V spomin na Ivana Meulja daruje ekipa Locanda Mario 95,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Nadi Vrčon darujejo Dana, Maja in Primož Možina 50,00 evrov za ŠD Sloga.

ZNANOST - Vabilo na dan odprtih vrat 12. junija

V znamenju energije in umetnosti

Obisk laboratorijs in spoznavanje delovanja znanstvenega parka Area, astronomski opazovalnice INAF in didaktičnega naravoslovnega centra v Bazovici

Od leve - Smareglia, Russo in Masiello v kavarni Tommaseo

Znanstveni park Area, astronomski opazovalnica INAF in Didaktični naravoslovni center v Bazovici vabijo v soboto, 12. junija, od 10. do 18. ure na dan odprtih vrat. »Ker znanost, raziskovanje in inovacija korakajo vzporedno in so del našega vsakdana,« je uvedoma poudaril podpredsednik znanstvenega parka Area Francesco Russo. Lani se je dneva spoznavanja krajevnih znanstvenih in raziskovalnih ustanov udeležilo kakih 4 tisoč obiskovalcev, tako da si organizatorji letos obetajo še večji odziv.

Nič koliko je novosti, med katere lahko uvrstimo predvsem poudarek na povezavi med umetnostjo in energijo. Poskrbljeno bo namreč za tekmovanje in ustvarjanje Science Eco Art - udeleženci bodo moralni tekomponev uresničiti izdelek, ki naj bo vezan na znanost v luči zaščite okolja. Predvidena je tudi denarna nagrada. Energijo pa bodo obiskovalci spoznavali s pomočjo igre o obnovljivih virih energije.

Že drugo leto sodeluje pri pobudi tudi bazovski didaktični center. Za obiskovalce se si ob obisku centra domislili kolesarsko ekskurzijo med znanstvenima centroma

na Padričah in v Bazovici po naravoslovni poti skozi gozd Salzer. Kot je dejal predstavnik centra Diego Masiello bo znanstveni park Area poskrbel za kolesa, vsako uro pa se bo 10-članska skupina podala na 4 km dolgo kolesarjenje. Tudi pri astronomski opazovalnici se na dan odprtih vrat tre obiskovalcev, »ki radovedno sprašujejo o našem delu in o tem, kar mi preučujemo,« je včeraj povedal astronom Riccardo Smareglia.

12. junij bo torej posvečen pogovorom z raziskovalci in znanstveniki, spoznavanju krajevnih struktur in njihovega delovanja, obisku laboratorijs, kjer se vsakodnevno rojevajo velike ideje in očarljivi projekti. Obiskovalci bodo imeli na voljo tudi več delavnic - molekulare biologije, genetike okusa, robotike, elektronike, informatike ali holografije, na svoj račun pa bodo prišli tudi najmlajši, ki bodo znanost spoznavali preko didaktične igre.

Podrobne informacije o programu so na voljo na spletni strani www.area.triesite.it/openday, do 10. junija pa lahko vsakdno potrdi svojo prisotnost na tel. 040/362317, fax 040/635007 ali po elektronski pošti openday@theoffice.it. (sas)

Čestitke

Dobrodošel malo JAKOB! Iskrene čestitke s strani presrečnih novotov, tete, strica, izredno pa se te veselita bratrance Luka in Niko.

Štorklja je brhko LANO v Repen položila, tako je Katjo in Markota močno razveselila. Čestitata Elena in Silvana.

Danes naša draga mama in nona

Ivanka Bolčina

slavi častitljivih 90 let.

Obilo zdravja in še mnogo lepih dni v krogu svojih dragih ji iz srca voščita

Stojan in Tanja z družinama.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.30, 22.00 »Sex and the city 2«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Draquila - L'Italia che trema«.

CINECITY - 16.00, 18.45, 21.30 »Sex and the city 2«; 15.55, 17.55, 20.00, 22.00 »Una canzone per te«; 15.50, 18.40, 21.30 »La regina dei castelli di carta«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Prince of Persia - La sabbia del tempo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »The Final Destination 3D«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La nostra vita«; 16.00, 18.40, 21.30 »Robin Hood«.

FELLINI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The last station«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.45, 19.15, 21.45 »La regina dei castelli di carta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La nostra vita«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Copia conforme«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »Shrek za vedno 3D«; 19.20, 21.40, 0.00 »Perzijski princ: Sipine časa«; 15.30, 17.30, 19.30, 21.30, 23.30 »Shrek za vedno - podnap.«; 17.10 »Sopad titanov«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.30, 18.20, 21.10, 23.59 »Robin Hood«; 21.50, 23.20 »Rezervni načrt«; 15.00, 16.20, 17.10, 18.40, 19.30, 21.00, 23.20 »Shrek za vedno - 3D«; 18.15, 20.55, 23.35 »Perzijski princ: Sipine časa«; 15.40, 18.00, 20.20, 22.40 »Shrek za vedno - sinhro.«; 16.05, 18.25, 20.40, 23.00 »Shrek za vedno - podnasl.«; 16.00 »Na poti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; Dvorana 2: 18.00 21.00 »The Final Destination 3D«; 16.15, 19.20, 22.20 »Una canzone per te«; Dvorana 3: 17.00, 19.30, 22.00 »Robin Hood«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The road«; 22.20 »Piaciere sono un po' incinta«.

SUPER - Fin prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.30 »Sex and the city 2«; Dvorana 2: 17.45, 20.00 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; 22.20 »Final destination 3 - 3D«; Dvorana 3: 17.15, 19.45, 22.15 »Robin Hood«; Dvorana 4: 17.15, 19.45, 22.15 »La regina dei castelli di carta«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.00 »La nostra vita«.

Izleti

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC prredi v nedeljo, 6. junija, izlet v Kobarič in okolico. Po kosilu glasba in ples. Odhod ob 8. uri z glavnega trga v Boljuncu. Za vpisovanje in podrobnejše informacije: v klubu ali na tel. št. 040-228050.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za Socialno službo, organizira od 6. do 13. septembra, letovanje v Riminiju za občane, ki so dopolnili 60. leto starosti. Vpisovanje bo potekalo v Anagrafskem uradu od ponedeljka, 7. do petka, 18. junija, s sledenjem urnikom: od ponedeljka do petka ob 8.30 do 12.15, ponedeljek in sreda popoldne od 14.30 do 16.45. Na podlagi sklepa občinskega odbora št. 226/g z dne 7.12.2005 se stroški letovanja določajo na podlagi dohodkov. Prošnji je treba priložiti sledečo dokumentacijo: kopija davčnih dohodkov za leto 2009 (730/2010 ali UNICO/2010 ali

CUD/2010). Izjava o primerem združenem stanju za letovanje na ustreznem obrazcu, ki ga pripravi Občina. Vpis bo veljaven samo, ko bo predložena vsa zgoraj navedena dokumentacija.

AŠD SK BRDINA Pozor, pozor!!! AŠD SK Brdina organizira 26. in 27. junija, dvodnevni izlet v »Mirabilandio«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabrska ul. 38, ob 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

KRUT prireja 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan po Poti svile v spoznavanju starih tradicij ter zgodovinskih in arhitektturnih zanimivosti v Khivi, Buhari in Samarkandu. Program, dodatne informacije in vpisovanje na družvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

Prireditve

46. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: danes, 28. maja, ob 18. uri pred županstvom uradno odprtje prireditve in fotografiske razstave Miloša Zidariča, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Kraški muzikanti. Sobota, 29. maja, ob 17.00 do 19.30 likovna delavnica za otroke, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Happy day. Nedelja, 30. maja, ob 9. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku mednarodni turnir v karateju za »20. pokal Zgonik«; ob 15. uri pohod prijateljstva - odvod iz Pliskovice, ob 16.30 odprtje kioskov, ob 17. uri kulturni program in nagrajevanje vinogradnikov in oljkarjev, ob 19.30 ples z ansamblom 3 Prašički. V soboto in nedeljo ob 16. do 19. ure brezplačni ogled botaničnega vrta Carsiana, ob 14. do 18. ure ogledi briškove skale jame po znižani ceni; urnik razstave 18.00-21.00. Na dvorišču šole »1.maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja. Kuponi za Carsiano in jamo bodo na razpolago na prireditvenem prostoru ali na županstvu v Zgoniku.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV, Narodna in študijska knjižnica in partnerske organizacije vabijo v Galerijo Narodnega doma (Trst, Ul. Filzi 14) na ogled razstave fotografij Tine Modotti in dokumentarnega gradiva »Tina, Toio in Ivan, umetnost in ilegal sredi plamenov XX. stoletja«. Urnik razstave: do danes, 28. maja, od ponedeljka do petka, od 9.30 do 11.30 in od 15.30 do 18.30.

FANTJE POJEJO NA VASI 6. revija moških vokalnih skupin in zborov se bo odvijal v soboto, 29. maja, v športnem centru Zarja v Bazovici ob 20.30. Gostuječe skupine bodo: MoPZ Slavnik, Hrpele-Kozina; MoPZ Pobje, Črni Vrh in Gorški orkester Vrtnica, Nova Gorica. Revijo bodo otvorili organizatorji MoVS Lipa z Bazovice skupaj s Tamburaško skupino F. Prešeren, Boljuncem. Po nastopih sledi družabnost. Toplo vabljeni.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na slikarsko razstavo »Sprehodi« krajinarja Vincenza Cecheda na Općine, Sklad Mitja Čuk, Prosečka ul. 131. Razstava bo odprtja do 30. maja, tudi ob sobotah in nedeljah. **ZUPNIJA SV. JERNEJA IN MEZ SV. JERNEJ** vabi na tradicionalni »Koncert Marijinih pesmi« v župnijski cerkvi na Općinah v pondeljek, 31. maja, po smrtnični sv. maši, ki bo ob 20. uri. Nastopili bodo: MIDPS Vesela pomlad - vodi Mira Fabjan, MoPZ Sv. Jernej - vodi Mirko Ferlan, MePZ Sv. Jernej - vodi Janko Ban in solisti. Priložnostno misel bo podala Marica Dolenc. Spored bo povezoval Matej Susič.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 12. septembra, ob 80. obljetnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na bazoviški gmajni. Poleg združenih mešanih pevskeh zborov bo ob priliku nastopal mladinski priložnosti pevski zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. Vaje MIPZ bodo 3., 4., 10. in 11. junija ob 20. uri na sedežu Glasbene Matice v Trstu (Ul. Montorsino 2) in 2., 3., 8., 9., 10. septembra, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Općinah. Za informacije pokličite na ZSKD, tel. št. 040-635626.

SKD SLOVENEC vabi na »40. praznik vin«, ki bo od 4. do 6. junija, v parku Hribenca v Zabrežcu s sedečim sporedom: v petek, 4. junija, ples z ansamblom »Ne me jugat«; v soboto, 5. junija, ples z ansamblom »3 Prašički«; v nedeljo, 6. junija, ob 18. uri koncert Pihalnega orkestra Breg in nastop folklorne skupine ruske skupnosti v Trstu »Rodnik«, sledi ples z ansamblom »3 Prašički«. Vse tri dni bo razstava vin domačih vinogradnikov in delovali bodo dobro založeni kioski s specialitetami na žaru.

SKD VALENTIN VODNIK vabi v petek, 4. junija, ob 21. uri na Kljužo na ogled eno-dejank: »Nič ni tako kot zgleda« in »Danes sem sitna...ahti kako ploskaš!«. Nastopata Irene Pahor in Tatjana Malalan. V primeru slabega vremena bo večer v druževni dvorani.

SŠKD TIMAVA MEDJAVAS - ŠTIVAN vabi v petek, 4. junija, ob 20.30 pred novo štivansko cerkvijo, na ogled veselolige v narečju »Tango, monsieur?« v izvedbi dramske skupine SKD Slavec Ricmanje - Log. Avtor: Aldo Lo Castro, prevod, priredba v narečje in režija Ingrid Verk.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v soboto, 5. junija, slovenski koncert v poklon Antonu Koršiču »Oj, rojstni kraj!« Nastopajo MePZ F. B. Sedej (Števerjan), pod vodstvom

SLAVIŠTNO DRUŠTVO TRST-GORIČA-VIDEM vabi na predstavitev »Trubarjevega zbornika«, v katerem se objavlja referati s tržaškega Trubarjevega simposija leta 2008. Knjigo, ki je izšla pri založbi Neogenesis, bo predstavila urednica, prof. Marja Pirjevec, prisotni bodo člani uredniškega odbora in nekateri avtorji. Vabljeni danes, 28. maja, ob 20. ure da je ples s skupino Alter Ego; v soboto, 29. maja, od 20. ure dalje ples s skupino 3 Prašički; v nedeljo, 30. maja, ob 18. ure dalje zabavna glasba godbe Sveti Anton, ob 20. ure dalje ples s skupino Alter Ego; v petek, 31. maja, ob 18.30 nastop folklorne skupine Srbskega kulturnega društva Mostovi iz Trsta, ob 20. ure dalje ples s skupino Kraški ovčarji. Odprtje kioskov: vsak dan ob 18. uri, v nedeljo ob 16. uri. Prisrčno vabljeni!

ZADRUGA NAŠ KRAS IN GORIŠKI MUZEJ KROMBERK vabi danes, 28. maja, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje razstave »Skruti obrazi Alekšandrije« - slovenske šolske sestre in

Društvo slovenskih izobražencev in Slovenski klub

v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico vabita na predstavitev nove knjige

BRUNA LISJAKA

»Tržaško morje - kraška obala, mesto in vasi« (zal. Libris)

Govoril bo prof. Jože Pirjevec

Mala dvorana
Narodnega doma v Trstu,
danes, 28. maja ob 18. uri

Igo Gruden

Filmski večer

Danes, 28. maja, ob 20.30
v dvorani Igo Gruden, Nabrežina

OTROCI

režija Vlado Škafar

Vljudno vabljeni!

Ricmanje - Log

vabi na

celovečerni koncert

danes, 28.5. ob 20.30

v Galeriji Babna hiša

Nastopata:
MePZ Fran Venturini iz Domja
ZMPZ Slavec - Slovenec

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Osnovni program

Mestno gledališče Ijubljansko

Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill

Sugar

Nekateri so za vroče

Režija: Stanislav Moša

danes, 28. maja ob 20.30 (red A,T,F)
jutri, 29. maja ob 20.30 (red B)
v nedeljo, 30. maja ob 16.00 (reda C,K)

Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

Predprodaja

vstopnic pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

Osmice

BORIS IN SILVANA sta odprla osmico v Prebenegu. Nudita pristno kapljico in domaći prigrizek.

SKRITI OBRAZI ALEKSANDRIJE

slovenske šolske sestre in aleksandrinke

razstavo bo predstavila avtorica, etnologinja **mag.Inga Brezigar**
na večeru bo sodelovala Dramska skupina **Društva žena** iz Prvačine
na ogled bo dokumentarec **Vesne Humar in Iva Saksida**

ALEKSANDRIJA, KI ODHAJA

danes, 28. maja 2010 ob 20.00, v Kraški hiši v Repnu

pokrovitelji večera Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Dežela FJK - Pokrajina Trst - Občina Repentabor

Obvestila

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj vabi do konca šolskega leta na brezplačne lekcije violine. Pridi, igrali bomo v orkestru! Inštrument nudi šola. Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

AŠD SK BRDINA vabi na predstavitev nove kolekcije zimske opreme, ki bo danes, 28. maja, ob 18.30 na sedežu društva v Merčedolu, Repentabrska ul. 38, na Općinah. Vabljeni!

KRUT obvešča člane, da bo zaključno srečanje z nastopom Moške vokalne skupine Lipa danes, 28. maja, ob 18. uri v Društveni gostilni v Gabrovcu. Prijava na sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072. Vljudno vabljeni!

OBČINSKA KNUJNICA NADE PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo do danes, 28. maja, delovala samo v jutranjih urah med 9. in 12. ure. Opravičujemo se za nevšečnost.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK, REPENTABOR IN ZADRUGA »L'ALBERO AZZURRO« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mašra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Predvidena delavnica: danes, 28. maja v »Frftajamo« in »Zmaji in veternice«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega ko 8. ure do 13. ure.

TABORNIKI RMV sporočajo, da bo predavanje o protipožarni varnosti v soboto, 29. maja, ob 15.00 v zgojni obrotni coni za GG-je in vodstvo.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVEL v sodelovanju z VZPI-ANPI vabi v nedeljo, 30. maja, ob 11. uri na spominsko svečanost, ki bo ob 66-letnici nacijaščitnega pokola desetih talcev na travniku pri Proseški postaji. Spregovorila bosta Roberto Birska in Dušan Kalc. Sodelovali bodo MoPZ Vasilij Mirk, ŽePZ Prosek-Kontovel in Godbeno društvo Prosek.

OBČINA DOLINA v sodelovanju z domačimi društvimi, Zvezo cerkvenih pevskih zborov Trst, Slovenskim planinskim društvom Trst in Župnijsko skupnostjo iz Doline prireja v nedeljo, 30. maja, vsakoletno »Srečanje na Socerbu«. Tradicionalni pohod v spremstvu vodičev SPDT bo štartal pri izviru »Zgurenc« v Dolini (zbiralnišče ob 15. uri), krenil po stari romarski poti in se ob 17. uri zaključil v Socerbski jami; sledila bo Sv. Maša, krajski koncert Zveze slovenskih cerkvenih pevskih zborov, priložnostna beseda ter pozdrav zupanja Občine Dolina.

POKAŽI, KAJ ZNAŠ - je naslov večera skrivenih talentov, ki ga prireja SKD Barkovi. Vabimo k sodelovanju izključno nepoznane pevce, glasbenike, soliste, recitatorje, glumače, posnemovalce-imitatorje, pesnike, plesalce itd., ki bi se radi, morda prvič, predstavili občinstvu. Podrobnejše informacije in prijave do nedelje, 30. maja, na tel. št. 040-415797 ob uru obovod ali po e-pošti: clara.bevi@alice.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 31. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na izjemni večer z Jurijem Součkom. Član Mini Teatra bo po svoji zamsli izvedel Cankarjevega »Kurenta« v režiji Roberta Waltla, kostum Ana Saške Gegan. Začetek ob 20.30.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 31. maja in 1. junija zaprti.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic. Tečaji bodo celotedenški od 13. do 18. ure. Vršili se bodo v sledečih izmenah: od 28. junija do 2. julija ter od 19. do 23. julija. Za

vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; e-mail: info@yccupa.org; www.yccupa.org.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 1. junija, ob 20.45 na sedežu na Padričah generalka za koncert, ki bo v sredo, 2. junija, ob 18.30 v televadnici v Lesah v Benečiji (odhod avtobusa iz Padrič ob 15.30).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladinke/ce (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta, v Piranu v spremstvu društevnih trenerjev in vaditeljev. Kamp bodo vodili ameriški inštruktorji zveze FCC, namenjen pa je začetnikom in nadaljevcem. Vprašanja in prijave do 2. junija na info@cheerdancemillenium.com ali 349-7597763 Nastja.

DELAVNICA BORILNIH VEŠČIN AŠK Kras vabi vse radovedne na uvodno delavnico kitajskih borilnih veščin, dne 2. junija ob 14.30. Vpis in informacije 328-4253103 (Mitja).

KITAJSKA TELOVADBA AŠK Kras prireja delavnico kitajske telovadbe za zdravje in dobro počutje, ki se bo odvijala v naravi 2. junija s pričetkom ob 9. uri. Vpis in informacije 328-4253103 (Mitja).

OBČINA REPENTABOR sporoča družinam z bivališčem v občini Repentabor, ki lahko predložijo prošnjo za ekonomsko podporo pri plačevanju najemnini stanovanj javne ali zasebne lasti, izjemno subvencioniranih stanovanj za leto 2009 da je treba prošnjo za dodelitev olajšave predstaviti izključno na samo za to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu, in bo na razpolago od 3. junija v občinskem tajništvu, v uradnih urah: ponedeljek 9.00-12.00 (samo ob pon. in sredah 15.00-17.00). Rok za vložitev prošnje, izpolnjenih v celoti, zapade 2. julija, ob 12. uri.

OBČINA REPENTABOR sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine, ki se nahaja v Občini Repentabor, v primeru da so dali v najem stanovanje, ki je bilo pred tem neoddano, manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon v predmetu. V ta namen je treba predstaviti prošnjo izključno na to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu, in bo na razpolago od 3. junija, v tajništvu občine Repentabor, v uradnih urah: ponedeljek-petak 9.00-12.00, (samo ob pon. in sredah 15.00-17.00). Rok za vložitev prošnje, izpolnjenih v celoti, zapade 2. julija, ob 12. uri.

SKUPINA 35-55 IN MLADINSKI DOM iz Boljuncu prireja v četrtek, 3. junija, ob 20.30 v Mladinskem domu potopisno predavanje »Romanje v smeri Rimskih ceste (od Santiaga de Compostela do Finisterre)«. Svoje potovanje nam bo s pomočjo video-posnetkov razkril Alen Kermac. Vabljeni!

KD SLOVAN - PADRIČE vabi svoje člane in vaščane na redni občni zbor, ki bo v petek, 4. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih Gozdne zadruge na Padričah.

NORDIJSKA HOJA: SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Nordijska hoja je oblika rekreacije v naravi, ki se izvaja s pomočjo palic in pravilno tehniko hoje.

Vadba je primerna za vsakogar. Krepi mišice celega telesa, razbremeni kolke, kolena gležnje in hrbitenico. Ohranja in izboljšuje vzdržljivost in je primerna tudi za posameznike s prekomerno telesno težo. Tečaj bo vseboval pravilne tehnike hoje, vaje za raztezanje in krepitev. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 4., 11. in 18. junija ob 17.

46. RAZSTAVA VIN V ZGOŠNIKU

DANES, 28. maja 2010

ob 18.00 pred županstvom uradno odprtje prireditve

in fotografске razstave Miloša Zidariča

ob 18.00 odprtje kioskov

ob 20.00 ples z ansamblom KRAŠKI MUZIKANTI

Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja.

vored 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ure; tel: 040-422696; fax 040-4529907; e-mail: tpkcntsirena@libero.it.

AŠD SK BRDINA sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v zgornjih prostorih »Dom Brdina« Proseška ul. 109, Općine.

40-LETNIKI IZ BREGA bomo praznovali našo okroglo obletnico v petek, 25. junija, zvečer, v Dragi. To potrditev prisotnosti in za info pokličite na tel. št. 333-3112140 (Igor) najkasneje do petka, 18. junija.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR IN ZSŠDI

bosta priredila, na Stadionu 1. Maja, poletna športna tedna. Potekala bosta od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra. Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmička in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Do 18. junija je obvezen predpis! Vpisovanje: od ponedeljka do petka, od 15. do 18. ure, v uradu ŠZ BOR na Stadionu 1. Maja. Kontakti in informacije: 040-51377 (ponedeljek - petek 15.00-18.00) ali pa mailu: sport.bor@gmail.com.

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL v sodelovanju z ZSŠDI organizira košarkski kamp, ki se bo na Općinah odvijal v dveh izmenah: od 21. do 25. junija in od 28. junija do 2. julija. Na razpolago bo tudi prevoz s kombijem od Nabrežine do Općin in nazaj. Info: 338-588958 ali marinandrej@alice.it.

OBČINA ZGONIK sporoča družinam z bivališčem v občini Zgonik, ki lahko predložijo prošnjo za ekonomsko podporo pri plačevanju najemnih stanovanj javne ali zasebne lasti, izjemo subvencioniranih stanovanj, za leto 2009, da je treba prošnjo za dodelitev olajšave predstaviti na spletni strani www.melaneklein.org, tel. 328-4559414.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja Dan odprtih vrat 14. in 15. junija od 16.00 do 19.00 na sedežu GM v Ul. Montorsino 2 v Trstu. Na razpolago bodo profesorji vseh instrumentov za poizkus oz. za informacije o potku in raznih dejavnostih šole (otroški pevski zbor, predšolska glasbena vzgoja, balet...). Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za komorno igro (za flaviste, pianiste in violiniste

in različnih zasedbah) od 14. do 18. junija. Igrajmo skupaj ljudske pesmi in še kaj...

Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadralske tečaje na jadrnicah tipa Optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1998 do 2003 in znamo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, od 14. do 25. junija; od 21. junija do 2. julija; od 5. do 16. julija; od 19. do 30. julija. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; e-mail: info@yccupa.org; www.yccupa.org.

SLOVENSKI DJAŠKI DOM S. KOSOVEL organizira: 1. Poletni center za otroke od 1. do 3. in od 3. do 6. leta starosti, ki bo v prostorih Djaškega doma od 5. julija do 6. avgusta; 2. Poletni center za otroke od 6. do 12. leta starosti, ki bo v prostorih Djaškega doma od 14. junija do 30. junija. Zajetnosti so lahko raznovrstne, ki se nahajajo v Občini Zgonik, Zgonik, 45, uradne ure od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure, samo ob ponedeljkih in sredah od 15. do 17.30. Rok za vložitev prošnje izpolnjenih v celoti zapade 24. junija. Za podrobnejše informacije sta na razpolago občinsko tajništvo ali socialna služba (tel. 040-229101 / 229150).

OBČINA ZGONIK sporoča Javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine, ki se nahaja v Občini Zgonik, v primeru da so dali v najem stanovanje, ki je bilo predtem neoddano, manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon v predmetu. V ta namen je treba predstaviti prošnjo izključno na to namenjenem obrazcu, ki je prišlozen razpisu, in bo na razpolago od 24. maja v Uradu za socialno službo občine Zgonik, Zgonik, 45, uradne ure od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure, samo ob ponedeljkih in sredah od 15. do 17.30. Rok za vložitev prošnje izpolnjenih v celoti zapade 24. junija. Za podrobnejše informacije sta na razpolago občinsko tajništvo ali socialna služba (tel. 040-229101 / 229150).

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letos poletno središče »Kratkohlačnik 2010« v otroškem vrtcu M. Štoka na Proseku od 5. do 30. julija, od 8. do 16. ure. Informacije in vpis do 25. junija v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

ARTEDEN KIDS - likovna delavnica za osnovnošolske otroke pod mentorstvom umetnikov skupine »What is« A» iz Barcelone od ponedeljka, 5., do petka, 9. julija, od 9. do 12. ure v ŠKC v Ljubljani. Informacije in prijave: janja@arteden.org, ali na tel. št. 333-857924 (Ilary).

GLASBENA MATICA - šola Marij K

AJDOVŠČINA - Pilonova galerija

»Foresterija« Laure Safred bo odslej domovala v galeriji

Drevi bodo odprli razstavo del, ki jih je galeriji darovala umetnostna zgodovinarka in kustosinja

Med deli, ki bodo odslej bogatila Pilonovo galerijo, sta tudi Černigojeva (levo) in Cejeva umetnina

Drevi ob 20. uri v Pilonovi galeriji odprtje razstave in predstavitev umetniških del zbirke sodobnih slovenskih in italijanskih avtorjev iz zahodnega obmejnega prostora, ki jih je lastnica Laura Safred podarila Pilonovi galeriji. Umetnostna zgodovinarka in kustosinja Laura Safred je bila zaposlena kot konzervatorka v Muzeju sodobne umetnosti Revoltella v Trstu, več let je učila na univerzi v Urbini, v tekočem letu pa poučuje na akademiji za likovno umetnost Accademia di Belle Arti v Benetkah. Redno sodeluje s pomembnimi kulturnimi

ustanovami na mednarodni ravni in objavlja svoje strokovne prispevke. Pilonova galerija iz Ajdovščine uspešno in plodno vzdržuje medkulturni dialog umetniške stvarnosti vzdolž meje. Direktorka Irene Mislej to uresničuje preko izbranega programa razstavne dejavnosti in razvezanih pobud ter se tako zavzema za nadaljnjo bogatjenje dokumentarnega gradiva, ki zbirko nenehno bogati. Laura Safred že vrsto let redno plodno sodeluje s Pilonovo galerijo kot kustosinja razstav in selektorka udeležencev poletnih likovnih kolonij Vipavski križ. V zbir-

ki, ki jo podarja, zasledimo imena številnih umetnikov, ki so se te kolonije udeležili in že doživeli samostojno razstavo v ubranem prostoru Pilonove galerije.

V zbirki iz »Foresterije« si lahko ogledamo likovne stvaritve naslednjih sodobnih avtorjev: Pope, Sergio Scarab, August Černigoj, Mario Sillani Djerrahian, Mario Tudor, Luciano Trojanis, Adriano Bon, Patrizia Devide, Lucio Saffaro, Marjan Kravos, Enzo Navarra, Bruno Ponte, Maria Lupieri, Giorgio Valvassori, Carmelo Zotti, Girolamo Caramori, Roberto Kusterle, Lilian Ca-

raian, Petra Maitz, Adriano Stock, Franz Pichler, Florence Faval in Marianne Boberg, Julius Deutschbauer, Anita Pittoni, Fulvia Spizzo, Cesare Piscetti, Nino Perizi, Demetrij Cej, Gustav Januš, Luciano de Gironcoli, Cesare Mocchiutti, Dora Kovačević, Zora Korren, Sergej Glinkov, Paolo Jacob, Franco Vecchiet, Livio Schiozzi, Mirella Brugnerotto, Aldo Fama, Mario Besarione in Mirella Schott Sbisa.

V srečanju z umetnostno zgodovinarjo Lauro Safred smo izvedeli kaj več onjenem zbirateljskem pristopu in razlogih, ki so bodovali donaciji Pilonovi galeriji.

Kako je do zbirke prišlo in s kakšnim pristopom je nastala, kaj jo označuje?

Zbirka je sad preučevanja in prijateljstva z 42 umetniki, ki jih predstavlja in je nastajala v letih, ko sem bila zaposlena kot kustosinja v muzeju Revoltella in kot umetnostni kritik v Trstu. Gre za grafike, to je likovna govorica, ki me je od vedno posebej zanimala, za plastike, fotografije, risbe za druga stvaritve in instalacije. Dela so nastala v časovnem razponu med leti 1937 in 2006. Posebnost zbirke je dejstvo, da se večina del navezuje na ideje in načrte, ki nam na tak način omogočajo vstopiti v ustvarjalno delavnico umetnikov in nam dovoljujejo, da se bolje približamo njihovi poetiki.

Zakaj nosi ime Foresterija?

Zbirka se je nahajala v Foresteriji, kar je bilo deset let stanovanje v Trstu, kjer sem sprejemala goste iz tujine, ki so prišli mimo Trsta v študijske namene ali, da bi tu delali: umetniki, znanstveniki iz Kitajske, Argentine, od Švedske do Srbije. Tako je ta likovna dela videlo mnogo oseb različne izobrazbe in to ostaja njihova najboljša usoda, ki se bo dalje razvijala na nov način v javnem prostoru kot je Galerija v Ajdovščini.

Kaj je botrovalo izbiri Pilonove galerije za donacijo?

Izbira Pilonove Galerije za donacijo se rojeva iz treh razlogov. Skoraj vsi prisotni umetniki v zbirki spadajo v kulturno območje vzdolž italijansko-slovenske meje, v katerega sem kulturno in profesionalno vpeta tudi jaz. Številne izmed teh je galerija že gostila in tudi mene so že večkrat povabili k sodelovanju, z odličnimi rezultati. Razen tega ima galerija posebno fiziognomijo, zaradi katere se razlikuje na prizorišču sorodnih kulturnih institucij, ker se rojeva iz stanovniške hiše umetnika: tudi slednja zbirka se je prav tako rodila v hiši in najde danes z velikodušnim sprejetjem nov dom.

Razstava likovnih del Zbirke iz »Foresterije« darilo Laure Safred je na ogled v Pilonovi galeriji od torka do petka med 10. in 17. uro ter ob nedeljah med 15. in 18. uro.

Jasna Merkù

LJUBLJANA

SNG Drama bo v novi sezoni predstavila krstni uprizoritvi

Ljubljanska Drama v sezoni 2010/11 z dvema krstnima uprizoritvama. Ravnatelj in umetniški vodja SNG Drama Ljubljana Ivo Ban je na sredini novinarski konferenci predstavil program sezone 2010/11. Kot osnovni vodili pri izbiri in postaviti dvanajstih predstav je izpostavil celovito kakovost del ter njihovo prvinščost, saj poleg dveh krstnih načrtujejo kar šest prvih slovenskih uprizoritev.

Kot je povedal, sta med predstavami dve koprodukciji. Uprizoritev igre Kralj umira avtorja Eugena Ionesca nastaja v mednarodni zasedbi in bo septembra premierno uprizorjena v francoščini s slovenskimi podnapisi v okviru ljubljanskega mednarodnega festivala Ex Ponto 2010. Predstava režira rumunski režiser Silviu Purcarete.

V sodelovanju z Društvom za antične in humanistične študije Slovenije bodo na odru Male drame in jesenskem in pomladnem ciklu uprizorili koncertna branja Replike iz antike. V vsakem ciklu se bodo zvrstile po tri drame, tako bodo igralci brali Sofoklesovi drame Ojdipus v Kolonu v prevodu Kajetana Gantjarja in Trahinke v prevodu Braneti Senegačnika, Senekino Medeo in Eripridovo Alkestido v prevodu Jere Ivanc ter Heraklovo blaznost Eriprida, ki jo je prevedel Senegačnik.

S predstavo Totenbirt dramatika Ivana Prijatela, ki je zanj leto prejel Grumovo nagrado, se po treh letih v SNG Drama vrača režiser Mile Korun.

Nova integralna prevod sta dobili prva slovenska uprizoritev predstave Georges Feydeauja Bumbar v režiji Luke Martina Škofa in Pot v Damask Augusta Strindberga v režiji Aleksandra Popovskega.

Ban bo tudi v prihajajoči sezoni držal obljubo in vanjo vključil vsajeno Shakespearejevo dramo, tokrat Beneškega trgovca, ki ga je prevedel Milan Jesih, režiral pa ga bo Eduard Miler. Drama Slike z usmrtno Howarda Barkerja in v režiji Lindy Davies bo v novem prevodu Zdravka Duša aprila doživeła prvo slovensko uprizoritev po letu 1984. Ban pa je napovedal tudi vrnite siciljanske dramatike in igralca Spira Scimoneja z igro Kuverta, ki jo je prevedel Srečko Fišer, režiral pa bo Marko Sosić.

Novembrska slovenska premiera igre Samo Sheparda z naslovom Lunine mene bo režijsko delo Borisa Cavazze in prevajalke Tine Mahkota. Slovensko premiero Wildeove zgodbe Slika Doriana Greya bo po odrski prirediti Johna von Düffla režirala Ajda Valcl. Delo je prevedla Rapa Šuklje. V februarju sledi prva slovenska uprizoritev dela Davida Mameta z naslovom November v režiji Matjaža Zupančiča in v prevodu Darje Dominkuš. Igro Vinka Moderndorferja Nežka se ženi v režiji Jake Andreja Vojevca bodo na odru Male drame krstno uprizoriti v aprilu, besedilo je bilo v Celju nagrajeno z žlahtnim komedijantskim peresom.

Ban je omenil tudi, da bodo igralci ljubljanske Drame nekajkrat gostovali v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. S predstavama Barčica za punčke in Niha ura tihata bodo gostovali v Dramskem teatru v Skopju. Na festivalu antične drame na Cipru bodo zaradi časovne omejitve tamkajnjih predstav odigrali le prvi del Ajshilove trilogije Agamemnon. Vpis abonmajev za sezono 2010/11 se v SNG Drami začne 31. maja. (STA)

AMATERSKO GLEDALIŠČE - Jutri in v nedeljo v Komnu

KD Brce pripravilo Feydeaujevo komedijo Krojač za dame

Gledališka skupina je večkrat gostovala tudi pri nas. S komedijo Marcia Tassare v »Amour, amore, Liebe... na trnke... na trnke ribe« je bila med drugim pred dvema letoma gost junijskih večerov v Dolini

KROMA

Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu se po uspešnih gostovanjih doma in v tujini s svojo lansko uspešnico, komedijo Marcia Tassare v »Amour, amore, Liebe... na trnke se lovijo ribe«, ki je poleg premiere doživela še petintrideset ponovitev, vneto pripravila na novo gledališko premiero, ki bo jutri ob 20. uri v Kulturnem domu v Komnu, ponovitev pa naslednji dan ob 19. uri prav tako v komenskem Kulturnem domu. Pod režijskim vodstvom Sergeja Verča in ob pomoči gledališke igralke Minu Kjuder gledališčniki iz Gabrovice pripravljajo komedijo enega najslavnejših komediografov vseh časov Georges Feydeauja »Krojač za dame« v prevodu Toneta Smoleja, priredbi Sergeja Verča in jezikovni obdelavi Minu Kjuder. Vsa Feydeaujeva dela so surrea-

listične komedije, v katerih je pisec obdobja imenovanega »La Belle Epoque«, do popolnosti izobiloval dramaturgijo situacijske in besedne komike. Ta najbolj popularen pisec bulvarnega, vodiljskega gledališča, ki ga je požlahnil in osvobodil plehlosti in vulgarnosti, podobno kot je stoletje prej storil Goldoni s svojo reformo »commedia dell'arte«, se večkrat zdi podoben lutkarju, ki si, tako kot v komediji »Krojač za dame«, iz nič izmisli preprosto situacijo, potem pa se zabava, ko od daleč opazuje svoje junake, kako se najprej vse bolj in bolj zapletajo v mrežo, ki jim jo je njim v veselje in gledalcem v zabavo spredel avtor, potem pa se skušajo krčevito iz nje izplesti.

V komediji nastopa celotno igralsko jedro gledališke skupine KD "Brce", ki ga sestavljajo Pavel Trobec, Groz-

dana Švara, Silvestra Grižnik-Kačič, Bojana Furlan, Milena Colja, Valter Buda, Erna Trobec, Milivoj Colja, Branka Guštin in Milko Švara. Sceno so po osnutku Sergeja Verča izdelali Milivoj Colja, Milko Švara in Darko Kačič, kostumi po idejni zasnovi Minu Kjuder in Sergeja Verča pa so iz fundusa SNG Nova Gorica. Za njihovo predelavo je poskrbela Erna Trobec, kot tudi za šivilska dela pri sceni skupaj s Silvestrom Grižnik-Kačič. Šepetalka je Sonja Luin, za ton in razsvetljavo pa skrbi Darko Kačič.

Gledališka skupina KD "Brce" je s svojo novo uprizoritvijo prepričana, da bo prav tako kot s svojo lansko komedijsko uspešnico nasmejala številno občinstvo, ki obiskuje njene predstave, tako doma kot v zamejstvu in zdomstvu.

FILM - V sredo v Kulturnem domu

Tudi v Trstu predstavili dokumentarni film Boris Pahor - trmasti spomin

Borisu Pahorju bi lahko posvetili dokumentarni feljton v več delih, saj njegovega razgibanega življenja ni mogoče spraviti v en sam dokumentar. Tako trdi režiser Tomaz Burlin, ki se je moral vsaj trenutno »zadovoljiti« s šestinpetdesetminutnim dokumentarcem o tržaškem pisatelju.

Film Boris Pahor - trmasti spomin so v sredo zvečer predstavili tudi v tržaškem Kulturnem domu. Film je skupni projekt štirih uredništev Regionalnega RTV centra Kopar - Capodistria (slovenskega in italijanskega radia in televizije) ter goriške producentske hiše Transmedia; prvega je na tržaški projekciji zastopala urednica Nataša Segulin, drugega pa Igor Prinčič.

Zamisel zanj je nastala je v sklopu ni-

za dokumentarnih radijskih in televizijskih oddaj pod skupnim naslovom Sinovi dveh narodov - velikani našega prostora, v katerih predstavljajo življenjske opuse umetnikov, književnikov, glasbenikov, znanstvenikov ... Ob finančni pomoči Transmedie so iz polurne oddaje naredili šestinpetdeset minut dolg film, ki so ga že predvajali tako po televiziji kot v kinodvoranah v Izoli in Ljubljani: prihodnji teden ga bodo zavrteli tudi na pariškem sedežu svetovne organizacije Unesco, na spominski svečanosti ob petinšestdeseti obletnici osvoboditve nacističnih tabořišč. Ob Borisu Pahorju bodo na dogodku, ki so ga poimenovali Rdeči trikotnik, sodelovali tudi nekateri preživeli iz Mauthausna; rdeče trikotnike so nosili politični jetniki ...

Burlinov film (soavtorica scenarija je Neva Zajc), zariše prepričljiv portret Borisa Pahorja: pisatelja spoznamo skozi njegove javne nastope, a tudi zasebnejšo prizmo. Gledalci ga spremljamo tako med nastopom v Cankarjevem domu kot med nakupovanjem kruha v proseški pekarni; med obiskom memoriala deportirancev, v katerega vstopi vsakič, ko obiše Pariz, ali med obiskom tabořišča Natzweiler Struthof, o katerem pripoveduje v Nekropolji. O njem spregovorijo francoski založniki in literarni kritiki, slovenski zgodovinarji in pisatelji, italijanski kolegi pisatelji.

Nad zanimivo pripovedjo pa »lebdi« Pahorjev trmasti spomin ...

Poljanka Dolhar

LIKOVNA UMETNOST - V Galeriji TK in Narodni in študijski knjižnici

Nekaj živalskih

Odprli bogato razstavo ilustracij Štefana Turka - Večina nastala za mladinsko revijo Galeb

Radožive mravljice, zamišljeni levi, sloni-akrobati, a tudi petelini, kokoši, zvezdice, budilke in še marsikaj: stene galerije Tržaške knjigарne ter sosednje Narodne in študijske knjižnice v Trstu so od srede polne pravljičnih podob. Tržaški slikar Štefan Turk se namreč tokrat predstavlja javnosti z bogatim izborom ilustracij, ki bodo v knjigarni na ogled do 19. junija, v NSŠ pa do konca leta.

Kot je uvodoma pojasnila Alina Carli, so ilustracije povečini nastale za mladinsko revijo Galeb, delno pa tudi za reviji Ciciban in Mavrica. Turk se je ilustratorskih večin naučil v mednarodni šoli ilustracije v kraju Sarmede pri Trevisu, ukvarja pa se tudi s slikarstvom, risanjem in grafiko.

Razstavljene ilustracije nagovarjajo tako otroke kot odrasle, saj jih lahko beremo večplastno. V sredo jih je občudovalo tudi veliko otrok barkovljanske osnovne šole, ki redno zahajajo v Narodno in študijsko knjižnico, kjer si radi izposojajo knjige: tokrat so pokazali tudi svoje pevske večine. (pd)

Sredino odprtje je poživil nastop pevskega zobra osnovne šole Franca Saleškega Finžgarja iz Barkovelj

KROMA

KNJIŽNA NOVOST - Bruno Volpi Lisjak

Slovensko morje na prepihu ...

Knjigo bodo danes ob 18. uri predstavili v Trstu

Kapitan Bruno Volpi Lisjak že dolgo ne pluje več po morju, toda njegova raziskovalna plovba po morski tradiciji in oranje po preteklosti naših prednikov ob Tržaškem zalivu, se nadaljuje. Tokrat nas je prese netil z novo knjigo, ki je pred kratkim izšla pri založbi Libris v Kopru z naslovom Tržaško morje - kraška obala, mesto in vasi. V Narodnem domu bo knjigo drevi ob 18. uri predstavil prof. Jože Pirjevec na pobudo Slovenskega kluba in Društva slovenskih izobražencev ter s sodelovanjem Narodne in študijske knjižnice.

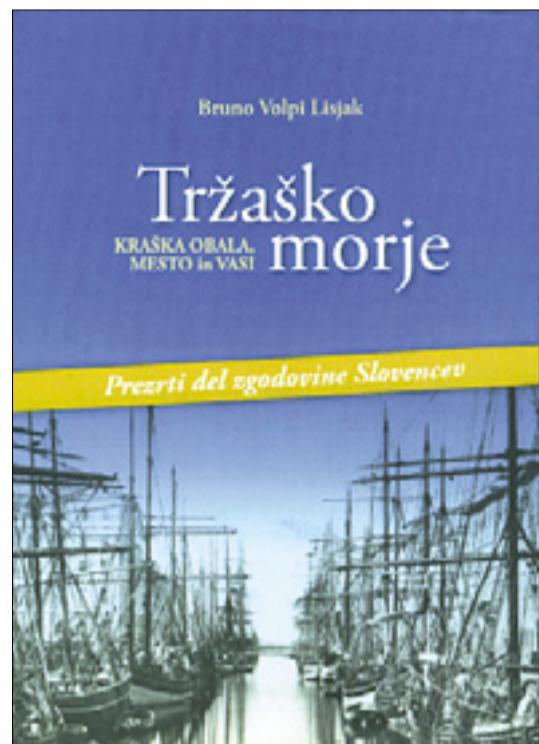
Bruno Volpi Lisjak je v našem prostoru poznan kot pomorščak in kapitan dolge plovbe, predvsem pa kot neutruden raziskovalec zgodovine slovenskega ribištva na Tržaškem. Že vrsto let slovenskemu in italijanskemu bralstvu redno predstavlja članke, raziskave in krajše ali daljše publikacije, ki na poljuden način pripovedujejo o povezanosti slovenskega naroda z morjem. Od izida njegove najzajetnejše monografije Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja od Timave do Trsta letos mineva petnajst let. V tem času je avtor izpopolnil nekatera poglavja; od lova na tune do zgodovine čupe, tradicij in celo ribiških pripovedi.

Prihodnji teden je pri koprski založbi Libris izšla nova knjiga z naslovom Tržaško morje - Kraška obala, mesto in vasi, ki predstavlja četrti zvezek zbirke Morje, s katero si KD Ribički muzej tržaškega primorja pri zadeva promovirati slovensko ribiško zgodovino in tradicijo.

Delo kapitana Lisjaka nosi podnaslov Prezrti del zgodovine Slovencev in ravno na to dejstvo se avtor malodane zgroženo vrača v večini objavljenih tekstov. Po njegovem mnenju se nepoznavanje slovenske pomorske zgodovine predvsem v slovenskih intelektualnih in političnih krogih danes odraža tudi v mednarodnih odnosih. Zato avtor na poljuden način pojasnjuje del zgodovine Slovencev, ki ga niti slovensko niti italijansko zgodovinopisje iz pomorskega zornega kotiše nista obravnavala.

Predstavljene arhivske podatke je avtor zbral za potrebe prispevka La pesca v obsežni knjigi Storia economica e sociale di Trieste (Trst, Lint, 2003), ker pa je bil prispevek za italijansko občinstvo skrajšan, je gradivo objavil v pričujoči knjigi. Ta naj bi dopolnjevala strokovno delo dr. Jožeta Pirjevec na isto tematiko z naslovom Trst je naš - boj Slovencev za morje. Ravno Pirjevec v spremni besedi prizna, da je po Lisjakovi zaslugi marsikaj izvedel o slovenskih ribičih, zara-

Bruno Volpi Lisjak

di česar te informacije pogosto vpleteva v svoja predavanja. Lisjakovo pripovedovanje označi kot zagnano in živahno ter prežeto s patriotizmom. Avtorjeva osrednja želja je namreč ta, da bi slovenski bralec, predvsem tisti »iz matične domovine« končno spoznal pomorsko zgodovino severnega Jadrana v prejšnjih stoletjih, hkrati pa skuša posredovati tudi svojo veliko ljubezen do morja.

Dvesto strani zajetna in v štiri dele razdeljena knjiga z veliko količino podatkov, fotografij, citatov in primerno bibliografijo prinaša sicer nekaj novih informacij in spoznanj, v glavnem pa gre za dokaj priročno sintezo že objavljenih Lisjakovih raziskav. V njej avtor najprej predstavi krajski pregled zgodovine Tržaškega zaliva od srednjega veka do 18. stoletja. Kasnejše dogajanje nadaljuje v drugem delu, kjer poudarja zlasti slovenski tunolov, prizadevanja Avstrije za njenovo povečanje, boje slovenskih ribičev s pirati Jadrana – Čožoti, stanje slovenskega ribištva v obdobju italijanske kraljevine in njegov posledični propad.

Da Slovenci niso bili le ribiči razlagata v tretjem delu, v katerem opisuje ostale dejavnosti, ki so bile povezane z morjem, pripovedovanje pa pridobi na nacionalnem nabolju v opisu strategije italijanskih iredentistov, masonov in Judov pri izpodrivanju Slovencev od morja in v obrzožitvi euzlanskega vprašanja ter njegovega vpliva na slovensko ribištvo.

V zadnjem delu opiše še slovensko (tržaško) obalo od Štivana do Barkovelj. V svojem pripovedovanju avtor večkrat nagovarja bralcu, mu obrazloži posamezne izraze, predstavi politični okvir in zgodovinska dogajanja, saj želi v prvi vrsti prikazati, kolikorak naj bi bili Slovenci prevarani in oropani primorja. Kapitan Lisjak je prvo predstavitev knjige, ki je prejšnji terek potekala v koprski knjigarni Libris, sklenil z vabilom: »Bodite poskončni in z optimizmom čuvajte svoje morje.«

Mitja Tretjak

Prvi festival slovenske narečne književnosti

V Murski Soboti se je v organizaciji podjetja za promocijo kulture Franc-Franc začel 1. festival slovenske narečne književnosti Dialekt 2010. Udeleženci bodo letos osvetlili predvsem narečno poezijo, iskali odgovore na aktualna vprašanja te literature in se predstavili pomurski javnosti. Kot je za STA povedal predstavnik organizatorja Franci Just, so idejo o festivalu dolgo razvijali, letos pa jim jo je uspelo realizirati ob pomoči Javne agencije za knjigo RS. Narečna književnost je v tem prostoru zelo živa. Posebno mesto ima tudi porabščina na Madžarskem, s katero tamkajšnji Slovenci ohranajo narodno zavest. Narečna pisano je ena od posebnosti in hkrati dragocenosti slovenskega jezikovnega in etničnega prostora, saj Slovenci po pokrajnah in v zamejstvu govorimo čez 50 narečij, narečno pa ni samo ljudsko izročilo, pač pa so v njih mnogi pisatelji pisali in še pišejo.

ROMJAN - Reševanje prostorske stiske

Za slovensko šolo »staknili« dve učilnici

Gabrovec: »Obe sta v sosednji stavbi in odgovarjata vsem predpisom«

Prihodnje šolsko leto bo za slovensko osnovno šolo v Romjanu še zadnjič potekalo v znamenju prostorske stiske, ki pa vsekakor ne bo okrnila didaktične ponudbe. »Slovenska šola bo začasno dobila dve učilnici v stavbi, ki stoji le lučaj stran od glavnega šolskega poslopja in ustreza didaktično-vzgojni namembnosti kot tudi odgovarja zdravstveno-varnostnim predpisom.« Tako je včeraj dopoldne ronški župan Roberto Fontantont zagotovil deželnemu svetniku SSK Igorju Gabrovcu, s katerim se je pogovarjal o prihodnosti romjanske slovenske šole in o polemikah, ki so spremljale organizacijo prihodnjega šolskega leta.

Že s šolskim letom 2011-2012 bo v Romjanu po vsej verjetnosti popolnoma operativen nov slovenski šolski center, ki ga bodo zgradili tik ob sedanjem šolskem poslopu v Ulici Capitello. Ronška občinska uprava je ravno v teh dneh odobrila izvršni načrt, tako da se bodo gradbena dela lahko začela že jeseni. Deželni svetnik Gabrovec je občinski upravi izrazil vso človeško in politično solidarnost ter podporo spričo grobih napadov, ki so jih ronški upravitelji utrneli v zadnjih tednih v zvezi s prostorski stisko v romjanski šoli. Starši otrok iz italijanske šole so namreč za prihodnje šolsko leto zase zahtevali učilnice, v katerih je letos slovenska šola, pri tem pa so se sklicevali na razloge, ki s strpnostjo niso imeli kaj dosti opravka.

Že pred nekaj mesecih si je Gabrovec ogledal šolske prostore v Romjanu ter srečal predstavnike občinske uprave in doberdobske večstopenjske šole. Nato se je deželni svetnik postavil v stik tudi z županom občine Tržič Gianfrancem Pizzolitom, s katerim sta preverila nekatere možnosti za reševanje prostorske stiske, ki so se naposled pokazale za neustrezne. Po besedah Gabrovca ostaja vsekakor odprt vprašanje prevoza otrok v slovensko osnovno šolo in vrtec v Romjanu, ki ga bo treba čimprej rešiti, po vsej verjetnosti v dogovoru s pokrajinskim prevoznim podjetjem.

»V preteklih tednih smo bili priča grobemu poskusu napihovanja

nepetosti med družinami, katerih otroci obiskujejo italijansko šolo, in tistimi, ki so se odločile za pouk s slovenskim učnim jezikom. Za napadi na upravo pa smo lahko jasno razbrali poskuse političnega špekuliranja že cisto predvolilnega značaja,« ugotavlja Gabrovec, ki se je včeraj žu-

panu Fontantotu in vsej njegovu upravi zahvalil za premočrtno zagovarjanje interesov vseh ronških občanov ne glede na njihovo narodno-jezikovno pripadnost. »Občina Ronke se je že od nekdaj izkazala tudi v postopkih uvajanja vidne dvojezičnosti,« zaključuje Gabrovec.

Igor Gabrovec
(zgoraj), Roberto
Fontanot in
otroci romjanske
šole (desno)

ALTRAN

TRŽIČ - Policia

Nasilnež in tat v zaporu

Policisti letičega oddelka so prejšnji večer posredovali v Ulici Rosario v Tržiču, kjer sta se moški in ženska - oba italijanska državljan - glasno prerekala. Agenti so ugotovili, da je moški fizično napadel svojo bivšo partnerico, ko so ga skušali pomiriti, pa se je znesel še nanje. Nasilnež je začel grobo žaliti policiste, potem pa je enega izmed njih tako močno pahnil, da je policist padel na tla in si poškodoval desno zapestje. Moškoga so nato aretirali in ga prepeljali v gorški zapor, kjer čaka na začetek sojenja. Pred sodnikom se bo zagovarjal pred otožbama napada na javno osebo in nasilnega obnašanja.

Nasilnež je v goriškem zaporu morda srečal tatu, ki so ga isti dan aretirali v Ronkah. Moški, ki je ravno tako italijanski državljan, se je pod večer zadrževal v Ulici Redipuglia v Ronkah, kjer so njegovo sumljivo obnašanje opazili nekateri domačini. Poklicali so policiste, ki so kmalu zatem izsledili moškega in ugotovili, da je šlo za tatu. Moški, ki je dobro znan silam javnega reda, je malo prej vstopil v stanovanje priletne kranjance. Ukradel ni ničesar, mora zato pa je kmalu zatem vlotil še v eno stanovanjsko hišo. Tudi v tem primeru ni ničesar ukradel, ker ga je prihod stanovalcev spravil v beg. Moškega so policisti aretirali z otožbo poskusa tativne.

TRŽIČ - V središču mesta

Iz trafe ukradli srečke in kovance

Več trgovcev išče pomoč v napravah za meglo

Z izvijačem in drugim orodjem so neznani tati so silo odprli vhodna vrata in nato vlotili v trafe. Pobrskali so po predalih in po blagajni ter iz njih ukradli nekaj kovancev; ker jim le-to seveda ni bilo dovolj, so pobrali še srečke loterije »Gratta e vinci«, napisled pa so zbežali iz trafe. Dogodek se je prišel v noči med sredo in včerajšnjim dnem v Ulici Parini v Tržiču, nedaleč od mestnega poštnega urada, tato pa ni nihče opazil, saj je pred trafiko gradbišče za namestitev novih vodovodnih cevi. Pred vlotom v trgovino so nameščene varnostne pregrade, tako da so tati lahko v miru odprli vhodna v vrata in vlotili v trafe. Tatvino je silam javnega reda prijavila lastnica trafe G.M., ki je včeraj ob prihodu v službo našla poškodovanu vrata in razmetane predale.

Ker so tativne v Tržiču vse bolj pogoste, so se nekateri trgovci iz mestnega središča odločili, da svoje trgovine zavarujejo z meglo. V svoje prodajalne so namestili posebne naprave za proizvajanje megle, ki so podobne tistim iz diskotek. Ko senzorji začutijo prisotnost tata, naprave v nekaj minutah proizvedejo meglo, zaradi katere je premikanje po trgovini onesmogočeno. Naprave so obenem povezane s podjetjem Italpol, katerega osebje lahko tako poseže, komaj tati vstopijo v trgovino.

POKRAJINA

V pripravi razpis za sončne panele

ENRICO
GHERGETTA

BUMBACA

GORICA Na deželi »fronta« za rajone

Peta deželna komisija je včeraj odobrila osnutek zakona za ohranitev rajonskih svetov v Gorici, Pordenonu in Vidmu, ki ga je predlagala svetniška skupina Ljudstva svobode. Ukinitev rajonskih svetov predvideva finančni zakon iz leta 2008, deželna vlada pa bi lahko na podlagi svojih zakonodajnih pristnosti odločitev državne vlade spremenila po svoji volji.

Osnutek zakona za ohranitev rajonov so podpore svetniške skupine Ljudstva svobode, UDC, Demokratske stranke, Mavrične levice in Občanov, proti so se izrekli Severna liga, Italija vrednot ter Luigi Ferone in Roberto Asquini iz mešane skupine. »Rajonski sveti predstavljajo veliko izgubo časa in denarja,« je poudaril Asquini, po drugi strani pa je načelnik svetniške skupine Italije vrednot Alessandro Corazza poudaril, da rajonski sveti nimajo nikakršne vloge, sploh pa njihova ukinitev ne nikakor ogroža demokratičnega soočanja. V osnutek zakona so vključili amandma, ki zagotavlja začasno ohranitev rajonskih svetov, dokler občine Gorica, Pordenon in Videm ne bodo pripravile pravilnika za preureditve rajonov.

»Osnutek zakona mora potrediti še deželni svet, kar ni nikakor samo po sebi umevno. Več svetnikov je proti zakonu, med njimi pa jih je nekaj tudi iz vrst večine oz. Severne lige,« pravi goriški župan Ettore Romoli, ki je vsekakor prepričan, da je v Gorici nujno skrčiti število rajonskih svetov. »Ne glede na odločitev deželnega sveta je deset rajonskih svetov za Gorico odločno preveč, saj občino veliko stanejo. Zato je treba njihovo število razpoloviti,« poudarja župan Romoli.

Goriška pokrajina je podpisala pogodbo o sodelovanju z bančnim zavodom Banca di Cividale, s katerim bo spodbudila nameščanje fotovoltaičnih panelov s koriščenjem prispevkov v okviru projekta »Conto energia«, potreben razpis pa bo objavila v prihodnjih tednih.

»Kot prvi v Italiji smo se odločili, da spodbudimo nameščanje fotovoltaičnih panelov na strehi javnih in zasebnih poslopij goriške pokrajine, zato pa smo projektu v svojem proračunu namenili 100.000 evrov,« pojasnjuje pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta in poddarja, da bodo s projektom nadaljevali, če se bo pobuda obnesla.

V okviru projekta bo pokrajina dala na razpolago družinam 300 evrov za kritje stroškov za začetek postopkov in za zavarovanje fotovoltaičnih panojev, potem pa bo bančni zavod Banca di Cividale zagotovil denar za naložbo. »Namestitev fotovoltaičnih panojev na streho hiše velja okrog 20.000 evrov, ves denar pa bo zagotovila čedajska banka, ki bo s prispevkom pokrajine sprožila potreben postopek, tako da v bistvu družine ne bodo imele nikakršnih stroškov. Banka bo naložbo krila z državnimi prispevki v okviru projekta »Conto energia« in v denarjem, ki ga bo prejela od prodane električne energije, saj bo vsak kilovat vreden 0,46 evrov,« pravijo iz pokrajinskega tiskovnega urada in pojasnjujejo, da naj bi se naložba banke za postavitev panelov odplačala po kakih petnajstih letih, potem pa bo denar od presežke energije prejemala družina, ki se je odločila za namestitev panelov.

Pokrajina bo razpis za koriščenje prispevkov objavila v prihodnjih tednih, že zdaj pa pripravlja seznam vseh instaletterjev, ki se ukvarjajo z nameščanjem fotovoltaičnih panelov.

Doberdò e Savogna
Doberdob in Sovodnje

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB IN SOVODNJE

Sklicuje redni občni zbor članov, ki bo v drugem sklicanju danes, petek 28. maja 2010, ob 18.00 uri v Kulturnem Domu v Gorici, ul. I. Brass št. 20, s sledečim dnevnim redom:

- Poročila upravnega sveta in nadzornega odbora, diskusija ter odobritev bilance za poslovno leto 2009 in namemba čistega dobička;
- Odobritev sistema za nagrajevanje upraviteljev, osebja ter sodelavcev, ki niso v rednem podrejenem delovnem razmerju;
- Volitve v upravni svet, po predhodni določitvi števila članov slednjega.

Obvešča člane, da sprejeti pravilnik o vodenju občnega zbora in volitev v zadružne organe je na razpolago vsem članom na sedežu banke in podružnicah.

ZA UPRAVNI SVET: Predsednik Dario Peric

DOBERDOB - Junija bo znana usoda deželnih rezervatov

Z manj denarja prednost komercialnim dejavnostim

Župan: »Občani niso imeli velikih koristi od ustanovitve naravnega rezervata«

Gradina se zrcali v Doberdobskem jezeru
FOTO D.R.

»Če nam ne bodo zagotovili zadostnih prispevkov za upravljanje deželnega naravnega rezervata Doberdobskega in Prelosnega jezera, bomo morali dati prednost komercialnim dejavnostim. Veliko pomembnejše bo, koliko krožnikov bodo pripravili v sprejemnem centru Gradina, po drugi strani pa bo treba krčiti pobude, vezane na vrednotenje naravnih znamenitosti, ki niso tako donosne.« Tako poudarja doberdobski župan Paolo Vizintin v zvezi z namenom dežele, da občuteno skrči prispevki, ki jih namenja občinskim upravam za upravljanje naravnih rezervatov.

»Dosej smo od dežele za naravni rezervat Prelosnega in Doberdobskega jezera prejemali od dežele 90.000 evrov na leto, na podlagi novega deželnega proračuna pa naj bi jih prejeli samo 30.000, kar nedvomno ni dovolj,« poudarja Vizintin. S podobnim znižanjem dotacije se soocajo tudi ostali deželni naravni rezervati, katerih predstavniki so se pred nekaj tedni srečali z deželnim odbornikom Claudiom Violinom. Srečanje je bilo po Vizintinovih besedah zelo napeto, saj so predstavniki vseh naravnih rezervatov kritizirali deželno vlado zaradi napovedanega znižanja finančne dotacije. »Po zadnjih vesteh iz Trsta naj bi se deželni upravitelji le odločili za dvig dotacije za deželne rezervate. Po novem zgleda, da naj bi naši občini zagotovili 60.000 evrov,« pojasnjuje Vizintin in napoveduje, da bo avgusta zapadla pogodba z zadrugo Rogos, ki upravlja center Gradina. »Po vsej verjetnosti bomo pogodbo podaljšali za štiri meseca, tako da bomo z zadrugo zaključili letošnje poslovno leto,« napoveduje Vizintin in poudarja, da prebivalci doberdobske občine niso imeli velikih koristi od ustanovitve naravnega rezervata Prelosnega in Doberdobskega jezera. »Dežela je ob ustanovitvi rezervata zagotovila, da nam bo za njegovo upravljanje dala na razpolago 300 milijonov lir na leto. Da tega seveda ni prišlo, denar, ki smo ga prejimali, pa ni bil dovolj, da bi razvili turistične dejavnosti, ki bi jih sicer lahko. Ko smo prijevali ogledi centra Gradina, so sicer turisti obiskali tudi vaške gostilne in osmice, kar je pa premalo glede na to, kar nam je svojčas obljubljala dežela,« poudarja Vizintin. (dr)

DOBERDOB - Kam so izginile ribe iz Doberdobskega jezera?

Mrzla voda vzrok odsotnosti

Linji zakopani v blatu, kleni in ščuke razpršeni po vsej površini jezera - Ribjo populacijo bo mogoče oceniti po otopliti in znižanju gladine

Ščuke v Doberdobskem jezeru in sploh v vseh vodnih ekosistemih ne ogrožajo drugih ribnih vrst, pač pa zagotavljajo biološko ravnovesje (levo); karabinjerji so se v torek potapljalji v Doberdobsko jezero (spodaj)

FOTO D.L., D.R.

Kam so odplavale ribe iz Doberdobskega jezera? Zakaj jih karabinjerji posebne potapljaške enote iz Trsta pred nekaj dnevi niso opazili? Zakaj so bili edini prebivalci »beznov« polži? Tako se sprašujejo v Doberdobu in okoliških vasesh, potem ko potapljači med torkovim snemanjem jezerskega dna niso posneli niti ene ribe.

»Linji so zaradi nizke temperature vode še vedno zakopani v blatu, kleni in ščuke pa so po vsej verjetnosti razpršeni po vsej površini jezera, v katerem je precej vode za ta letni čas, in jih je zaradi tega zelo težko zagnati,« pojasnjuje Walter Princi, predstavnik goriškega ribiškega okoliša znotraj zavoda Ente tutela pesca, ki je sicer tudi straten ribič in je že večkrat ribaril tudi v Doberdobskem jezeru. Po njegovih besedah je navidezno odsotnost rib treba iskati ravno v nizki temperaturi vode, ki je zaradi deževnega vremena iz zadnjih tednov pod povprečjem za ta letni čas. Linji in rdečerepke, ki jih domačini poznajo z imenom »tinke« in »ščardule«, bodo po Princijevem mnenju še nekaj dni zakopani v blatu, komaj se bo voda otoplila in gladina znižala pa se bodo spet pojavili na površju. »Ko bo vodostaj upadel in bo voda ostala le v globljih kotanjah, bo mogoče tudi dejansko preveriti, kolikšna je ribja populacija in kakšno je njeno zdravstveno stanje,« pojasnjuje Princi, po drugi strani pa njegov kolega Giancarlo Cecchin, ki v zavodu Ente tutela pesca predstavlja tržiški ribiški okoliš, pojasnjuje, da v jezero že leta ne vlagajo rib. Po njegovih besedah se Doberdobsko jezero

nahaja v zaščitenih območjih SIC in ZPS, zaradi tega pa ni poskrbljeno za vlaganje ribnih mladič. »Pred leti smo postri vlagali v sosednje Prelosno jezero, ko so z ustanovitvijo območij SIC in ZPS začutili naravno okolje, pa smo z vlaganjem prekinili,« pojasnjuje Cecchin. Po njegovih besedah v zadnjih letih v Doberdobskem jezeru ni bilo opravljenih posebnih raziskav na ribjem življu, sploh pa je na dlani, da vse manj domačinov zahaja do jezera, ki je sicer predmet zanimanja strokovnjakov zaradi svojega presihanja.

Potem ko karabinjerji v vodi niso opazili rib, so se med vaščani spet pojavile govorice, da naj bi bile za izginote ribe krive ščuke. To je po besedah Princija povsem nemogoče, njegove besede pa potrjuje tudi vsa strokovna literatura. »Ščuke so plenilci, njihovo število pa je sorazmerno s prisotnostjo drugih rib,« pravi Princi in pojasnjuje, da se število ščuk uravnava glede na druge ribje vrste, ki od roparic niso nikakor ogrožene. Tudi prisotnost polžev na dnu Doberdobskega jezera ni povezana z navidezno odsotnostjo ostalih rib; na dnu je bilo namreč polžev ogromno v vseh zadnjih letih, to pa še posebej velja za jameljsko stran jezera, kjer je voda toplejša in kjer se v poletnih sušnih mesecih zadržuje večina rib iz jezera. Polži so vsekakor hrana ribam - predvsem linjem, z njimi pa se nikakor ne hranijo ščuke, kot pomotoma mislijo nekateri. Ščukini ostri zobje namreč niso primerni za hrustanje trdih polževih lupin, pač pa so tako ukriavljeni, da po ugrizu ribicam nikakor ne more uspeti pobeg iz ust. (dr)

SABOTIN - Pridobitev briških planincev

Planinska postojanka

Z jutrišnjim dnem bo urejena v delu objekta nekdanje graničarske karavle - Gora naturalistični raj

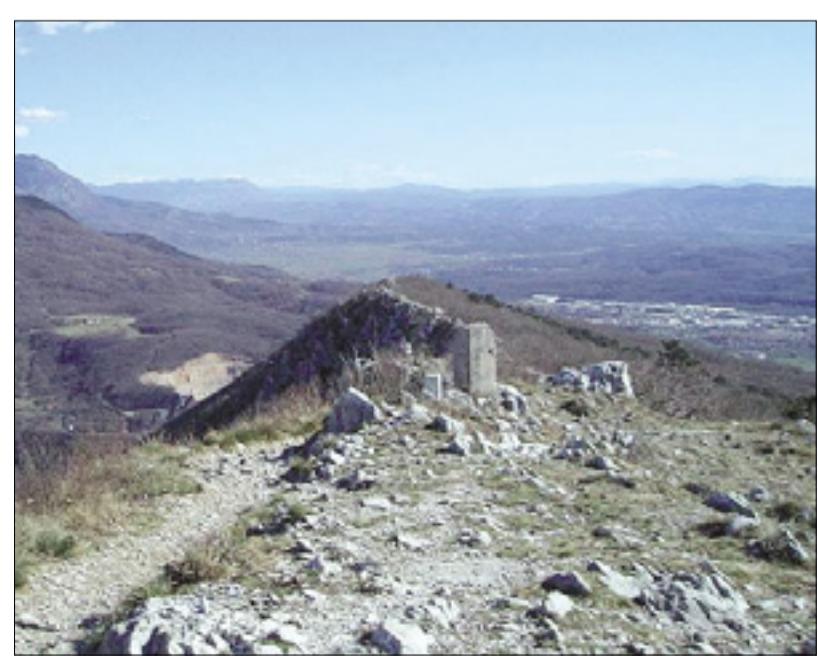
Briški planinci so le dočakali uradno odprtje planinske postojanke na Sabotinu, na kar so se dolgo in skrbno pripravljali in v objekt vložili, poleg kopice prostovoljnega dela, tudi znatna finančna sredstva. Obiskovalci 609 metrov visoke gore nad Sočo in Brdi, ki jih je veliko med tednom, največ pa ob sobotah, nedeljah in praznikih, bodo tako od jutri dalje imeli na razpolago tudi planinsko zavetišče, ki so ga uredili v delu objekta nekdanje graničarske karavle in do koder je, poleg planinskih poti, speljana tudi pred dve letoma asfaltirana cesta iz Vrhovje.

Z novo pridobitvijo se bo obisk gore, kjer se med prvo svetovno vojno odvijali hudi boji in je predstavljala zadnjo

obrambo pred Gorico, zagotovo znatno večjal. Prav burni in krvavi dogodki izpred skoraj sto let in številni objekti so bili spodbud za ustanovitev in ureditev Parka miru. Vendar, kar žal prepogosto pozabljam, je gora izredno pomembna tudi iz naturalističnega vidika, kar so botaniki ugotovili že v 18. in 19. stoletju, nekaj stoletij pred nimi pa znani zdravnik in raziskovalec flore Mattioli. Na relativno majhnem prostoru je bilo v različnih časovnih obdobjih evidentiranih nad šesto rastlinskih vrst, od tipičnih mediteranskih, do značilnih alpskih, kakor je recimo avrikkel ali jeglič, ki uspeva v ostrenjih nad Sočo. Zaradi zaraščanja so nekaterne vrste že izginile, druge pa so postale iz-

redno redke. Ohranjanje bogate flore je poleg ohranjanja značilnosti okolja v mnogočem odvisno tudi od osveščenosti in odgovornosti obiskovalcev. Če kje, potem velja to posebej za Sabotin, je ugotovitev, da so rože najlepše tam kjer rastejo.

Zavetišče PD Brda je nekoliko pod vršnim grebenom gore, do samega vrha, kjer je bila pred leti postavljena smerna tabla, pa pet minut. Pot lahko nadaljujemo po grebenu, proti jugovzhodu do ruševin cerkvice sv. Valentina, v nasprotni smeri pa lahko v uri in pol dosežemo Vrhovje. Za vzpon in sestop, zlasti v poletnem času, je priporočljiva mulatjera, ki se kar strmo dviga s soške strani.

Pogled s sabotinskega grebena

NOVA GORICA

Uprava Hita in sindikat še brez dogovora

Tudi včerajšnja pogajanja med družbo Hit in sindikatom igralniških delavcev (SIDS) niso obrodila dokončnega dogovora, pač pa sta obe strani to napovedovali. Pogajalska skupina uprave je včeraj predstavila simulacijo izračuna plač na osnovi predloga SIDS, ki se nanaša na korekcijo faktorja učinkovitosti organizacijske enote in t.i. dodatka za nebolovanje. »Izračun je pokazal, da je prihranek glede na znižanje stroškov dela v okviru sanacijskega načrta preskromen,« ugotavljajo v Hitu in dodajajo, da so predstavniki SIDS izročili konkretne izračune modela znižanja plač, ki ga zagovarja uprava, saj je socialno naravnian in varuje zaposlene z najnižjimi plačami. V upravi pričakujejo podpis dogovora do konca meseca, ko poteka skrajni rok za dogovor, ki omogoča sanacijo družbe ali pa jo pahne v še težji položaj. Na sindikatu takšno časovno pogojevanje zaključka pogajanj ocenjujejo kot brez osnove. (km)

NOVA GORICA - Na gospodarski zbornici o severnoprimske podjetjih

Lani najslabše poslovanje, letos še razlogi za skrb

»V Hitu si ne bi smeli privoščiti, da se toliko časa ubadajo sami s sabo, z nasmeškom bi morali delati naprej«

»V letu 2009 so severnoprimske podjetja zelo slabo poslovala, celo najslabše v obdobju zadnjih petih let,« pravi direktorica območne gospodarske zbornice za severno Primorsko, Mirjam Božič. V stečajnem postopku je bilo lani 27 podjetij, sem sodijo sicer tudi več let trajajoči postopki. Letošnji podatki so sicer še tajni in težko dostopni, vendar je situacija po direktoričnih besedah zaskrbljujoča, predvsem iz vidika hitro rastoče nelikvidnosti ter zaradi dragih in zato za podjetja nedostopnih kreditov. »Drastičen padec beležimo na prihodkovni in odhodkovni strani. Zaposlovalo se je 6,6 odstotka manj. Prvič po dolgih letih je lani ustvarila za skoraj 23 tisoč evrov neto čiste izgube, medtem ko je še v letu 2008 beležila 83.000 evrov neto čistega dobička. Najslabše je bilo v panogah, ki so vezane na gradbeništvo in v tistih predelovalnih dejavnosti, kjer so se potrebovala visoka sredstva za obračanje posla, kjer se proizvajajo proizvodi visoke vrednosti,« pojasnjuje direktorica. V primerjavi z ostalimi dvanajstimi slovenskimi regijami, je severnoprimska regija na šestem mestu. Rekord v neto čisti izgubi beleži Obalno-kraška regija, s 161 milijoni je na prvem mestu v Sloveniji.

Goriška regija sicer ustvarja okrog 30 odstotkov prihodkov na tujem trgu, vendar je izvoz lani padel za 25 odstotkov, uvoz pa za 26 odstotkov. »Edino pozitivno je to, da naša regija vsa leto ustvarja pozitivno bilanso, to pomeni, da več izvaža kot uvaža,« doda Božičeva. Med izvoznimi partnerji je bila tudi lani Italija na prvem mestu, na drugem Nemčija, na tretjem pa Hrvaška. Goriška regija še vedno največ prihodka ustvarja v predelovalni dejavnosti, sledi trgovina, gradbeništvo, kulturne in razvedrilne dejavnosti (sem sodi tudi igralništvo, ta dejavnost pa med ostalimi beleži tudi najvišjo bruto povprečno plačo, ki znaša 2.235 evrov, skoraj dvakrat več kot trgovina, ki je druga na lestvici po višini bruto plači v regiji), sledi oskrba z električno energijo ter promet in skladiščenje.

Regija beleži padec tudi na področju gospodarskih kazalnikov kot so gospodarnost, donosnost in produktivnost. Sicer pa je, tako kot v občinami v goriški statistični regiji, novogoriška gospodarsko najmočnejša, sledita Ajdovščina in Idrija. V slovenskem merilu je goriška statistična regija iz tretjega mesta lani padla na šesto med dvanajstimi regijami.

Letos podatkov torej še ni, situacija pa je, tako Božičeva, še vedno zaskrbljujoča, predvsem zaradi hitro rastoče nelikvidnosti, pomanjkanja investicij, ponekod pomanjkanja naročil in dragih kreditov. Nekvidnost ogroža predvsem podjetja, ki se

MIRJAM BOŽIČ
FOTO K.M.

ukvarjajo s proizvodnjo investicijske opreme. »Po drugi strani pa je proizvodni krč potušil, naročila se povečujejo, zlasti v predelovalnih dejavnostih, ki predstavljajo največ v prihodkih celotne regije. To pa zato, ker so to v glavnem razvojno naravnana podjetja, s procesi stalnega inoviranja in poslovne odličnosti, kar jim dviguje konkurenčno sposobnost in omogoča pridobivanje novih poslov. Podjetja so tudi zniževala stroške v največji možni meri, prodajajo zanje neu-

porabne nepremičnine, da pridejo do likvidnosti, povečujejo napore pri iskanju novih trgov,« pravi Božičeva, ki je spregovorila tudi o Hitu: »Hit beleži izgubo, to se pozna razvedrilni in kulturni dejavnosti, kamor sodi. Vsekakor gre za storitveno dejavnost, kjer si ne bi smeli privoščiti, da se toliko časa ubadajo sami s sabo, ampak bi morali z nasmeškom delati naprej,« zaključuje Mirjam Božič.

Katja Munih

GORICA - Predstavitev Slovikovega programa

Ekstra v novem letu

Prijavijo se lahko dijaki prvih treh letnikov slovenskih višjih srednjih šol v Italiji

Predstavitev na goriškem sedežu konzorcija Slovik; prihodnje leto bo program Ekstra stekel s polno paro

BUMBACA

Na sedežu izobraževalnega konzorcija Slovik so v sredo predstavili program Ekstra v letu 2010-2011. Namenjen je dijakom višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji in so ga letos izvajali prvič, takoreč poskusno. Prihodnje leto pa bo program, ki ga skupaj izvajata Slovik in Dijaški dom Simona Gregorčiča, stekel s polno paro. Letošnji skupini se bo pridružila še ena, na program pa se bodo lahko prijavili dijaki prvih treh letnikov višjih srednjih šol. Razpis bo objavljen prvo nedeljo v juniju; »starci« tečajniki bodo morali potrditi vpis predvidoma pred koncem junija, novi tečajniki pa se bodo lahko prijavili vse do konca avgusta.

Program predvideva, tako kot letos, kosilo v Dijaškem domu, nadzirano učenje v goriških prostorih Slovika ob spremstvu tutorjev, krajsa tečaja komunikacije v slovenskem in angleškem jeziku ter delavnico računalništva in varnosti na internetu. Poleg te-

ga lahko med letom po potrebi organizirajo še inštrukcije za predmete, kjer se pojavljajo večje težave, družabno-študijske vikende v Sloveniji in druge pobude, za katere bodo dijaki in njihovi starši zainteresirani.

Dijaki, ki so vključeni v program, pa tudi njihovi vrstniki, ki se prijavljajo k posameznim pobudam, bodo imeli letos tudi pestro poletje. Najprej jih čaka mladinska poletna šola slovenskega jezika v Ljubljani, nato tečaj angleščine na Malti, nazadnje, po 15. avgustu, pa še intenzivni tečaj angleščine v Gorici, na sedežu Slovika v kompleksu KB centra. Letošnje šolsko leto bodo zaključili v četrtek, 10. junija, z družabnostjo na terasi KB centra. Vabljeni so letošnji tečajniki na program Ekstra, njihovi sošolci, starši, vzgojitelji in vsi, ki bi radi praznovali zaključek šolskega leta in začetek poletnih počitnic.

GORICA - »Collio Cinema«

Tridnevni maraton z 200 sodelujočimi

Žirija ocenjuje 28 kratkih filmov - V juniju nagrade

V nedeljo se je uspešno zaključila prva faza Maratona »6°60 - Nagrada Collio Cinema«. Maratona se je udeležilo 31 filmskih ekip in preko 200 sodelujočih - igralcev, tehnikov in statistov -, ki so tri cele dneve poživili Brda in okolico znamenom, da iz 60 ur posnetkov izdelajo 6-minutni kratometražec. Maraton »6°60, ki ga organizira združenje Makin'GO, je filmska sekcijsa že ustaljene prireditve Nagrada Collio Cinema, za katero stoji konzorcij za zaščito briških in kraških vin, njen namen pa je promovirati lepote, zgodovino in znamenitosti Brd. Nagrada se podeljuje za področja znanstvenega raziskovanja in novinarstva, z lanskim letom pa še filma po zaslugi družbe Transmedia, ki je pristopila k pobidi.

V petek minulega tedna se je iz Golf & Country kluba v Spessi podalo na snemanje 31 filmskih ekip, do zaključka maratona pa se je v nedeljo zvečer dokopal 28 ekip, ki so svoja dela izročile na zbirnih točkah v štirih glavnih mestih pokrajine: štiri ekipi v Pordenonu, devet v Vidmu, devet v Gorici in šest v Trstu. Na potezi je sedaj žirija - Roy Menarini (predsednik), Elena Giuffrida, Fabiano Rosso, Melanie Hollaus in Mariano De Rosa -, ki bo ocenila izročene kratkometražce. Lestvico s tremi zmagovalci, ki si bodo razdelili 7.500 evrov nagrade, bodo razglasili na zaključnem večeru 11. junija v Hiši filma v Gorici. Dan kasneje pa bo na vrsti še shod vesp, z udeležbo rumerih briških vesp, ki se bodo iz Hiše filma odpavile na odkrivjanje Brd.

NOVA GORICA - Pri mladinskem centru odprli galerijo

»Obešalnik« namenjen mladim umetnikom z obe strani meje

Vhod v galerijo Obešalnik

FOTO K.M.

Novogoriški mladinski center z majem uvaja dobrodošlo novost, ki bo polnila vrzel na področju mladinskega ustvarjanja: v sredo so prvič odprli galerijo Obešalnik, ki bo v bodoče enkrat mesečno dala možnost mladim z obe strani meje, da predstavijo svoja umetniška dela. Tokrat jih je na ogled postavilo pet mladih slikarjev, fotografov in kiparjev iz Nove Gorice, Gorice in Krmin. Odprtju razstave je sledila okrogla miza, na kateri so mladi spregovorili o svojih delih ter o pogojih dela in ustvarjanja, ki so jim na voljo v prostoru kjer živijo. Omenjeni mesečni kulturno-umetniški večeri so del čezmernega projekta Young-GO.

Da se v mladinskem centru dogaja nekaj novega, mimoidoče opozarja že lichen izvesek na vhodu v galerijo. Pohvaliti gre tudi okusno in hkrati sproščeno urejen razstavn prostor - gre sicer za del mladinskega centra, kjer so na zanimiv način razstavili dela mladih avtorjev z obe strani meje. Kulturno-umetniški večeri z razstavo in sledičimi okroglimi mizami bodo postal mesečna stalnica, napovedujejo v mladinskem centru.

»Naš cilj je povezati mlade in jih spodbuditi k druženju in umetniškemu ustvarjanju, predvsem pa jim dati pobudo, motiv, da ustvarjajo in pokažejo to, kar morda skrivajo v svojih sobah,« je povedal direktor novogoriškega mladinskega centra Dejan Vidic, ki pojasnjuje, da z mladinskimi centri iz Gorice in Krmina od konca lanskega leta sodelujejo v projektu Young-GO. Začeli so na športnem področju in organizirali že serijo športnih turnirjev, v »pogonu« imajo že glasbeni natečaj Go Rock, sodelovanje pa sedaj široko še na umetniško področje. »Začeli smo tako rekoč z majhnimi koraki, sedaj pa se lahko pohvalimo že z bogatim sodelovanjem. Obiskovalci mladinskega centra so zelo veseli novih možnosti. Veseli jih, da smo se povezali s sosednjo Gorico,« dodaja Vidic. (km)

Arbitražni sporazum

Na srečanju »Prispevajmo svoj glas za razum in za sporazum«, ki ga danes ob 16. uri v gostilni Bric v Mirnu prireja Socialni demokrati, bo o prednostih, ki jih Sloveniji prinaša arbitražni sporazum, spregovoril Boštjan Žekš, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu; pridružili se mu bodo novinar Dimitrij Volčič, senatorka Tamara Blažina, novogoriški župan Mirko Brulc, državni svetnik Matej Arčon, predsednik uprave KB 1909 Boris Peric, svetovalec za zunanje zadeve v kabinetu predsednika vlade Marko Makovc, direktorica novogoriška Kulturnega doma Pavla Jarc, zgodovinar Branko Marušič in sociolog Mirt Komel. (km)

Iz Škocjanova pomoč v Togo

Otroci, ki obiskujejo župnišče v Škocjanu, na daljavo pomagajo vrstnikom v vasi Kouve v Togo. To počenja že od leta 2003, včeraj pa je njihovo človekoljubno početje odmevalo tudi v državi. Otroci zbirajo pomoč s prodajo vaz z vijolicami po Škocjanu, z izkupičkom pa nudijo pomoč za nakup šolskih potrebščin in za zdravstveno oskrbo trem otrokom, ki obiskujejo vrtec, osnovno in nižjo srednjo šolo.

Društva v nekdanji šoli

Goriški občinski odbor je včeraj odobril izvršni načrt za obnovo poslopja nekdanje šole De Amicis v Ločniku, kjer bodo sedež dobila razna društva. Prvi del prenovitvenih del bo stal 430.000 evrov, sredstva pa bo dala na razpolaganje Fundacija Goriške hranilnice.

Vlak prijateljstva iz Romjana

V goriškem Kulturnem domu bo v pondeljek, 31. maja, z začetkom ob 18.30 zaključna prireditev slovenske osnovne šole iz Romjana. Na temo otroških pravic so pripravili predstavo z naslovom »Vlak prijateljstva«.

Dan dihanja tudi v Gorici

Združenje pnevmologov AIPO prireja jutri 16. dan dihanja. V Gorici bo potekal na oddelku za pnevmologijo splošne bolnišnice Janeza od Boga od 9. do 12. ure; spregovorili bodo o škodljivosti kajenja in o boleznih dihal.

Anita Kravos v palači Alvarez

V palači Alvarez v Gorici bo danes ob 17. uri četrti srečanje iz niza »Il giardino degli incontri«. Med gosti izstopa goriška igralka Anita Kravos.

Modiano danes v Romansu

V dvorani občinskega sveta v Romansu bodo danes ob 18. uri odprli razstavo »Segno Modiano«. Na ogled bodo letaki in grafike podjetja, ki je v Romansu upravljalo tovarno avtomobilov.

GABRJE-DOBERDOB - Pevska zborna sta se vrnila s Sardinije

Z najlepšimi vtisi

Na pokopališčih poklon primorskim fantom - Ganljivo srečanje z rojakom Dušanom Simčičem

Goriški izletniki pred grobnico v Cagliariju, kjer so pokopani tudi primorski fantje

FOTO VIP

Pevci zborov Skala iz Gabrij in Jezeiro iz Doberdoba so se ponocni minulega dne vrnili z enotredenskega spominskega potovanja po Sardiniji. Pevcem so se pridružili še nekateri člani in prijatelji obeh društev. Skoraj petdesetčlanska odprava je tam obiskala pet vojaških pokopališč, na katerih so pokopani številni primorski fantje, ki so med drugo svetovno vojno padli kot italijanski vojaki daleč od doma. V glavnem je šlo za pripadnike t.i. »posebnih bataljonov«. Kar nekaj desetin teh fantov se ni nikoli vrnilo domov, zanje so bile namreč usodne bolezni, v prvi vrsti malaria, pa tudi bombni napadi zaveznikov.

Na grobovje padlih sta delegaciji položili vence občinskih uprav iz Sovodenja

Doberdoba, pевci pod vodstvom dirigentke Zulejke Devetak pa so spomin primorskih fantov počastili z izvedbo priložnostnih pesmi. Združena zborna sta nastopila tudi na treh celovečernih koncertih - v Nuoru, v Moresu pri Sassariju in Sinnai pri Cagliariju. Ob tem je bila predstavljena tudi italijanska različica knjige »Sardinci«. Pred leti jo je napisala goriška novinarka in raziskovalka preteklosti, Doreca Makuc, ki se je tudi sama udeležila sicer napornega potovanja po Sardiniji. O knjigi in o obdobju, ki ga njena knjiga obravnava, je na predstaviti spregovoril Spartaco Capogreco iz Cosenze, odličen poznavalec tedanjega časa. Vzpostavljeni so bili tudi stiki s kulturnimi sredinami s

Sardinije, goriške izletnike pa so marsikje sprejeli občinske uprave.

Najbolj ganljivo je vsekakor bilo srečanje z Dušanom Simčičem v kraju Mores pri Sassariju. Simčič je po rodnu iz Pevme pri Gorici in je po vojni stal na Sardiniji, se tam oženil in bil v šestdesetih letih dva mandaž upan Moresa. Klub dobletni odsotnosti z Goriškega Simčiča zelo dobro govoril slovensko in je bil srečanja z rojaki zelo vesel, posebno še, ko so mu zapeli venec slovenskih pesmi. V kratkem bo v našem dnevniku objavljen daljši zapis s potovanja na Sardinijo, saj je šlo za obisk, ki je v sebi združeval marsikaj. Izletniki so na tem prelepem otoku marsikaj videli, še več pa so doživeli. (vip)

DOBERDOB - Jutri Domiselne igre brez meja

Priložnost za medsebojno spoznavanje

Kulturno društvo Hrast prireja jutri, 29. maja, že šesto izvedbo Iger brez meja za otroke in mlade, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo. Zbirališče bo travnik ob župnišču v Doberdoru, igre se bodo začele ob 14.30; vpisina je seveda brezplačna. Gre za pobudo, ki je bila doslej vedno uspešna; udeleževalo se je namreč okrog 50 otrok. Igre brez meja so zanje trenutek živahnega druženja, ki ponuja zabavne prijetljaje v veseli družbi in priložnost za medsebojno spoznavanje. Skupni trenutki želijo predvsem povezati otroke iz vasi in okolice. Otroci bodo razdeljeni po ekipah, ki se bodo borile za končno zmago v nekoliko neobičajnih, a zelo domiselnih preizkušnjah. Zaključek iger je predviden ob 17.30. (ac)

FESTIVAL SERGIO AMIDEI Risi v žiriji, izbirajo filme

Z včerajšnjim dnem so tudi uradno stopile v živo priprave na 29. filmski festival za nagrado Sergio Amidei, ki bo potekal med 22. in 21. julijem. Že ustaljeni prizorišči bosta park dvorca Coronini Cronberg in Hiša filma na Travniku, ki bo z 10. junijem bogatejša še z novo pokrajinsko mediateko, poimenovano po Ugo Cisiraghiju.

Včeraj se je v Rimu sestala žirija, ki podeljuje Amideievo nagrado na najboljši uresničeni scenarij, zato da določi letošnji izbor devetih tekmujočih filmov, domačih in tujih. Iz Gorice sta bila prisotna predsednica združenja Sergio Amidei, Nereo Battello, in organizacijski direktor festivala Giuseppe Longo. Letošnja novost je vstop v žirijo režisera Marca Risija. Poleg nagrade za scenarij bosta podeljeni še nagradi za avtorsko delo in filmski prvenec.

»Prince of Persia: Le sabbie del tempo«. Dvorana 3: zaprta zaradi del.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Sex and the City 2«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«; 22.20 »Final Destination 3« (Digital 3D).

Dvorana 3: 17.15 - 19.45 - 22.15 »Robin Hood«.

Dvorana 4: 17.15 - 19.45 - 22.15 »La regina dei castelli di carta«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.10 - 22.00 »La nostra vita«.

Šolske vesti

SCGV EMIL KOMEL sprejema vpise za šolsko leto 2010-11; informacije na tajništvu (tel. 0481-532163, 0481-547569), na info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

PRIPRAVA NA MALO MATURO za dijke tretjih razredov srednje šole bo potekala pri Mladinskem domu v Gorici, v Ul. Don Bosco 60, od 7. do 11. junija od 15. do 18. ure. V torek, 8. junija, bo psihoterapeut Bogdan Žorž vodil delavnico v zvezi s premagovanjem treme in ohranjanjem koncentracije. Ob 17.30 bo spregovoril tudi staršem. Od 6. do 10. septembra bo potekala PRIPRAVA NA VSTOP V SREDNJO ŠOLO name-

njen letošnjim petošolcem; prijave in informacije do 31. maja na sedežu MD in po tel. 0481-546549 ali 328-3155040. Še je možen vpis k popoldanskemu pouku 2010-11.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila 2010 do 30. junija vložijo prošnjo za polopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polopravno vključeni v omenjene lestvice in so dosegli naslov za poučevanje učencev / dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev in odgovarajoče sezname. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo naslovit na Urad za slovenske šole v ul. Rismundo, 6 v Gorici.

Koncerti

KD OTON ŽUPANČIČ prireja pevski večer v spomin na Eldo Grauner Nanut v torek, 1. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu. Nastopili bodo otroška pevsko-glasbena skupina Oton Župančič, ženski zbor goriških upokojenk, bivši pevci kulturnega do-

mačega društva, vokalna skupina Sraka in mešani pevski zbor Lojze Bratuž.

SNOVANJA 2010: v sredo, 9. junija, ob 20.30 bo v dvorani Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju Bruno Mereu nastopil s klavirskim recitalom; vstop prost.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence izleta na Dolenjsko, ki bo v soboto, 29. maja, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro, s postanki pri prvem mostu - vagi, v Podgori pri športni palaci in v Štandrežu pred cerkvijo. Drugi avtobus bo odpeljal ob 6.45 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter Štandrežu. Na avtobusu je prostih še nekaj mest. Priporoča se točnost!

OB DNEVU MLADOSTI 2010 ŠZ Dom in Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica vabita v nedeljo, 30. maja, na 6. Pohod mimo Titovih napisov (Golec - Veliki vrh - Sabotin). Zbirališče ob 5.30 pri spomeniku padlim v Braniku-Rihemberku; informacije na andrej-ro@gmail.com ali po tel. 320-1423712.

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNIJE organizira v nedeljo, 27. junija, avtobusni izlet »Lepote in dobrote Brkinov« z ogledom Jame Dimnice, fresk Toneta Kralja v Slivjah, dveh kmetij, gradu Prem in Kettejeve spominske sobe; informacije in vpisovanje po tel. 0481-882071 ali 329-4009625.

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZSSDID-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta starosti med 14. in 18. ter med 21. in 25. junijem; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

PIHALNI ORKESTER KRAS Doberdob prireja glasbeno poletno središče namenjeno otrokom od 6. do 12. leta, ki bo potekalo od 5. do 16. julija. Spoznavali bodo svet glasbe s pomočjo strokovnih predavateljev Mojce Bratina, Tanje Gaeta in Patrika Quaggia; prijave in informacije po tel. 338-4199828 (Romina).

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2010 bo potekalo od 14. junija do 30. julija v Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici; informacije in vpisovanje vsak dan med 8.30 in 10.30 ter od 19. ure dalje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasniki ima najraje...« v otroškem vrtcu v Doberdoru ob 2. do 13. avgusta od 8. do 14. ure; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNIJAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

SPDG obvešča člane društva, da lahko po ugodnih pogojih kupijo windstopper jakne za prihodnjo zimsko sezono. Javijo naj se v trgovini K2 sport najkasneje do 30. maja.

DRUŽBA ROGOS v sodelovanju z OK VAL in ZSSDI organizira Odbojkarski kamp 2010 ob 21. junija do 2. julija. Športne dejavnosti za otroke od 6. do 12. leta se bodo vršile v juntrajnih urah v telovadnicah in v občinskem parku v Doberdoru, popoldne pa bodo na Gradini potekale delavnice, vodení ogledi, tečaji tujega jezika, skupinske igre in mnogo drugega (urnik: med 7.45 in 16.30); prijave in informacije do 16. junija po tel. 333-4056800 ali na inforogos@gmail.com.

AŠZ OLYMPIA - GORICA vabi na prikaz dela skupin gymplay, orodne telovadbe, ritmike, minivolleyja in športnega plesa z naslovom »Mi gremo na morje!« danes, 28. maja, ob 19.30 v telovadnici na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdoru danes, 28. maja, ob 19. uri večer v sklopu niza Znanost na krožniku na temo hrupnega onesnaževanja in njegovih učinkih na živali. Ob klepetu fanclji z dušo; inforogos@gmail.com, tel. 333-4056800.

VIDEO PRO in Društvo žena Vrtojba vabita danes, 28. maja, ob 20. uri v

Kulturno dvorano v Vrtojbi na ogled filma »Vprašte našo nono«.

TELOVADNA AKADEMIA ŠZ DOM IN KŠD VIPAVA bo v soboto, 29. maja, ob 18.30 uri na igrišču športnega središča na Peči; ob slabem vremenu bo prireditev prenešena na torek, 1. junija, ob 18.30.

PRAZNIK ŠPARGLJEV V ŠTANDREŽU

v župniškem parku med lipami: v soboto, 29. maja, ob 20.30 ples z ansamblom Souvenir; v nedeljo, 30. maja, ob 19. uri nagrajevanje ex-tempore in »bike cross«, nastop otroškega zborja Štandrež, MePZ Ciril Silič iz Vrtožbe in dramski skupine PD Štandrež, ples z ansamblom Hram.

V OKVIRU POLETNIH DEJAVNOSTI MLADINSKEGA DOMA (POLETNSTI 2010) bodo od 14. junija do 2. julija potekali Izvivi (videodelavnica, dnevne ekskurzije, zeleni teden); vpisi in informacije do 31. maja na sedežu MD in po tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 31. maja in 1. junija zaprti.

ZDROUŽENJE CUORE AMICO obvešča, da bo v torek, 1. junija, ob 18. uri na sedežu v Ul. Cipriani 71 v Gorici otvoritev in predstavitev projekta »Estate Serene 2010«.

ZSKD IN JSKD razpisuje 6. mednarodni mladinski glasbeni laboratorij Intercampus 2010 namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Letos bo godbeniški laboratorij potekal v Kopru od 11. do 17. junija. Rok prijave zapade 8. junija; razpisne pogoje in prijavnica na spletni strani www.zskd.org ali pa na uradih ZSKD.

Prireditve

NA DVORIŠČU PALAČE ALVAREZ v Ul. Diaz danes, 28. maja, ob 17. uri bo biolog Stefano Ciccone iz Rima predstavljal knjigo »Essere maschi. Tra potere e libertà«.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 28. maja, ob 18. uri Laura Lauzzana predstavila svojo knjigo »Il resto del giorno«.

ASKD KREMENJAK IZ JAMELJ prireja razstavo in predavanje o prvi svetovni vojni z naslovom »Jamlje in Dol med prvo svetovno vojno« v soboto, 29. maja, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah. Sodelovali bodo Pierpaolo Russian, Dario Frandolič, Renato Pacor in Bruno Santini.

TURISTIČNO REKREACIJSKO DRUŠTVO GLOBOČAK IN OBČINA KAMBLEŠEK prireja 8. kulturne dneve pod Globočakom v veteranskem domu na Kambreškem v nedeljo, 30. maja. Na programu: ob 11. uri na pokopališču v Ročinju poklon spomini brusača iz Rezije Dominika Užbeta; ob 12. uri v veteranskem domu na Kambreškem kosilo za vse povabljenje; ob 14. uri otvoritev 8. kulturnih dnevov pod Globočakom, sodelovali bodo folklorna skupina Razor Tolmin, skupina Kmečke žene iz Goriških Brd, društvo Kraški šopek iz Sezane, Slovensko kulturno društvo Grad (Trst), CAMA brusači iz Rezije, kulturno društvo Rozojanski dum (Rezija), kulturno društvo Kobilja glava (Benečija), krajani KS Kambreško; v soboto, 12. junija, ob 20. uri bosta predstavitev Trinkovega koledarja in nastop Beneškega gledališča z igro »Weekend na morju« v režiji Marj

KOLESARSTVO - »Naša« napoved o zmagovalcu letošnjega Gira

»Če bo spolzko cestišče, bo zmagal pogumni Nibali«

I. Doglia: Odločilne bodo vremenske razmere - A. Rojc: Veliko kontrol, Giro je »čist«

18. ETAPA

Nemec Greipel najspretnejši v ciljnem sprintu

BRESCIA - Nemški kolesar Andre Greipel, ki kolesari za moštvo HTC-Columbia, je bil najhitrejši v ciljnem sprintu 18. etape dirke po Italiji ter se v Brescii veselil etapne zmage. Španec David Arroyo (Caisse d'Epargne) je ubranil rožnato majico vodilnega kolesarja letošnjega Gira d'Italia. Včerajšnja 156 km etapa je kolesarje vodila od kraja Levico Terme do Brescie. Greipel, ki je prišel do svoje prve etapne zmage na italijanski pentli, je najhitrejše prevozel etapo s časom 3:14:59, drugi je bil Nizozemec Julian Dean (Garmin-Transitions), tretji pa domačin Tiziano d'Antonio (Liquigas-Domo).

Sedemindvajsetletni Greipel je izkoristil zadnjo možnost za etapno zmago na letošnjem Giru, ki se bo končal v nedeljo v Veroni. Danes in jutri bosta na sporednu zahtevnemu gorskemu etapi, zmagovalce pa bo znan po nedeljskem kronometru s ciljem v prizorišču dogajanje najbolj znane tragedije Romeo in Julija.

Arroyo je pričakovanov ubranil rožnato majico vodilnega ter ohrnal dve minuti in 27 sekund naskoka pred prvim zasledovalcem Italijanom Ivanom Bassom (Liquigas-Domo), na tretjem mestu zaostaja 2:44 minute Avstralec Richie Porte (Saxo Bank). Svetovni prvak Avstralec Cadel Evans zaostaja več kot tri minute (3:09), na četrtem mestu pa je nekdanji zmagovalec dirke po Franciji Španec Carlos Sastre, ki ima več kot štiri minute zaostanka (4:41). Slednja peterica naj bi krojila tudi končni vrh dirke.

Večji del etape sta bila sicer v begu Olivier Kaisen (Omega Pharma-Lotto) in Alan Marangoni (Colnago-CSF), ki sta glavnini pobegnila na 21.

kilometru. Ubežnika sta bila ujeta dva kilometra pred ciljem.

Etapne zmage na letošnjem Giru so slavili kolesarji 12 ekip. Ekipa Liquigas-Domo je edina zbrala tri etapne zmage, HTC-Columbia, Garmin-Transitions, Katjuša in Quick-Step pa so ekipi s po dvema etapnima zmagama.

Edini slovenski predstavnik Gorazd Štangelj je bil daleč za vodilnimi, in zaostankom 21 sekund je zasedel 119. mesto, v skupnem seštevku pa je na 98. mestu z več kot dvema urama zaostanka za vodilnim Špancem. (STA)

Izidi: 1. A. Greipel (Nem/HTC-Columbia) 3:14:59, 2. Julian Dean (NZL/Garmin-Transitions), 3. T. d'Antonio (Ita/Liquigas-Domo); 4. G. Henderson (NZL/Sky); 5. D. Hondo (Nem/Lampre-Farnese Vini), 6. G. Brown (Avs/Rabobank), 7. L. Sebastian Haedo (Arg/Saxo Bank), 8. M. Elizen (Niz/Omega Pharma-Lotto), 9. F. Sabatini (Ita/Liquigas-Domo), 10. W. Bonnet (Fra/Bbox Bouygues Telecom), 119. G. Štangelj (Slo/Astana) 0:21. Skupno: 1. D. Arroyo Duran (Špa/Caisse d'Epargne), 2. I. Bass (Ita/Liquigas-Domo)+ 2:27, 3. Richie Porte (Avs/Saxo Bank) 2:44, 4. Cadel Evans (Avs/BMC) 3:09, 5. Carlos Sastre Candil (Špa/Cervelo) 4:41.

Španec David Arroyo Duran (Caisse d'Epargne) - sodeč po izjavah Doglie in Roja - ne bo končal letošnjega Gira v rožnati majici

ANSA

Z današnjim vzponom na sloviti Mortirolo se začenja zaključni del letošnjega Gira, ki se bo končal v nedeljo s kronometrom v Veroni. »Do takrat pa naj bi bilo vse odločeno,« menita Aleksander Rojc, nekdanji kolesar, in Ivo Doglio, predsednik tržaškega kolesarskega kluba Team Eppinger Saab in še aktivni kolesar. Oba sta prepričana, da bosta odločili današnja in jutrišnja gorska etapa. Doglio pravi, da bodo o končnem zmagovalcu odločale vremenske razmere. »Napovedujejo, da bo deževalo in take razmere bi bile pisane na kožo Vincenzu Nibaliju, ki je odličen pri spustih, saj zelo rad tvega. S prelaza Grappa je na mokrem cestišču vozil z vrtoglavom hitrostjo 90 km/h. Če bo spolzko cestišče, bo tako zmagal pogumni Nibali. Basso pa ponavadi ne tvega. Spust z Mortirola in z Gavie sta zelo nevarna. Če ne bo deževalo, bo Basso glavni favorit. Račune mu bo lahko bržkone prekriral le Evans. Španec Arroyo bo mogoče celo zdrknil na četrti mesto.«

Rojc pa pravi, da bo o končnem zmagovalcu odločalo sodelovanje ali nesodelovanje italijanskih ekip. »Če bodo sodelovali vse italijanske ekipi, bo na koncu zmagal Ivan Basso. Drugače pa bo slavl zmagu kak tuj kolesar. Basso je vsekakor dokazal, da je še vedno odličen kolesar in da še ni za staro šaro. V igri za roza majico je prvi pet na lestvici. V gorskih etapah je namreč mogoč kakršenkoli razplet. Dvomin, da bi do končne odločitve prišlo na nedeljskem kronometru v Veroni.«

Rojc in Doglio smo vprašali tudi, ali misljijo, da je letošnji Giro »čist« (brez dopinga)?

»Kot kaže, je čist, čeprav ne stvari vam rok na ogenj. Protidopinški kontroll je veliko in tudi kolesarji so veliko bolj utrujeni kot prejšnja leta. V gorskih etapah doslej dejansko niso napadali in so pedale vrteli enakomerno. Na Zoncolanu je letošnji zmagovalec prišel do cilja vsaj dve minuti slabše kot pred dvema letoma. Podobno na Kronplatzu. Vse to v dokaz, da je Giro bolj »čist«. Sam pa sem nad kakovostjo nekoliko razočaran, saj so ekipi slabe in ne opravljajo svojega dela, tako kot bi morale,« je dejal Ivo Doglio.

Podobnega mnenja pa je tudi Aleksander Rojc: »Protidopinški kontroll je veliko, tako da nihče ne tvega, da bi si pomagal s prepovedanimi poživili. Prav zaradi tega nihče ne izstopa in Giro je bolj zanimiv.« (jng)

OBLETNICA - Jutri v Trstu na Čarboli Rokometni »revival« ob 40-letnici tržaškega kluba

Predstavili so tudi publikacijo o bogati zgodovini društva

Tržaški rokometni klub Pallamano Trieste bo jutri v tržaški športni palači na Čarboli praznoval 40-letnico ustanovitve. Zgodovina tržaškega kluba je posejana s številnimi uspehi: tržaški rokometni so bili 17-krat državni in 6-krat pokalni prvak. Predsednik Giuseppe Lo Duca, duša kluba, je na včerajšnji tiskovni konferenci dodal, da so v zadnjih dveh sezona slavili zmago tudi v državnem prvenstvu U16. »Delo z mladimi je naša prioriteta, čeprav finančno stanje ni najboljše, saj še vedno nimamo pravega pokrovitelja, da

bis se znova potegovali za osvojitev samega vrha,« je dodal Lo Duca.

Jutri bodo od 15. do 17. ure na spredu tekme mladinskih vrst tržaškega kluba proti nekaterim ekipam iz Slovenije. Ob 17.30 pa bo na vrsti Memorial Cividin, na katerem bo igrala nekdanja tržaška ekipa Cividin proti ekipi Volani Rovereto. Nato pa bosta stopili na igrišče nekdanji ekipi Principe TS in državna selekcija over 45. Včeraj so tudi predstavili knjigo »Auguri Campioni! 1970-2010, quarant'anni di Pallamano Trieste.«

NOGOMETNO SP 2010

Turizem v JAR v vzponu, a navijačev manj od pričakovanj

Tudi pingvini so turistična atrakcija ANSA

Nekoč bolj optimistične napovedi organizatorjev letošnjega mundiala so napovedovalo pol milijona navijačev s vsega sveta, a je aktualna številka daleč od načrtov. Sprva so v JAR računali na 450.000 navijačev, a so kmalu doživeli hladni tuš in ob upadu zanimanja številko znižali na 350.000. Še aprila je moral vodja organizacije na svetovnem prvenstvu Danny Jordaan ugrizniti v greenkojablonko in priznati: »Smo pri številki precej višji od 100.000, morda je ta že 200.000. Mislim, da se bomo približali 300.000.« Jordaan je bil pred tem veliko bolj prepričan, da bodo navijači preplavili državo organizatorko prvenstva, a so razmere na svetovnih trigh in prisotnost globalne gospodarske krize ter propad nekaterih bank »prizemljile« tudi nogometne navdušence iz sicer gospodarsko zelo stabilnih držav Nemčije in Velike Britanije. V narodnem parku Kruger, ki leži blizu mesta Nelspruit, kjer bodo potekale tekme, so upravitelji vknjižili le 50 rezervacij, upali pa so na 1000. Slabše zanimanje od pričakovanega so opazili tudi pri razstavljalcih na turističnem sejmu Indaba.

Klub vsemu pa je južnoafriški turizem zadnjih nekaj let v vzponu, to velja tudi za lansko leto, ko se je promet povsod drugod zmanjšal. JAR pričakuje v letu prvenstva več kot deset milijonov obiskovalcev - leta 2009 je jug crne celine obiskalo 9,9 milijona turistov. »Naš turizem je leta 2009 presegel vsa pričakovanja, pri nočitvah tujih turistov smo vknjižili 3,6 odstotno rast, kar je preseglo vse načrte in bilo veliko nasprotje dogajanju drugod po svetu,«

SKOKI V VODO

Generalka pred mladinskim DP

Na Pokalu London 2012 v skokih v vodo, ki je bil konec prejšnjega tedna v Trstu, so nastopili vsi najboljši italijanski tekmovalci in tekmovalke. Šlo je v bistvu za reprizo nedavnega absolutnega zimskega prvenstva. V najmočnejši konkurenči je nastopila tudi mladinska skakalka Sofia Carciotti. Z metrske deske se je v kvalifikacijah uvrstila na 15. mesto, s trimetsko je bila deseta, s stolpa pa dvanajsta, kar pomeni, da se ni prebiela v finale osemih najboljših, je pa bila nekaj boljša kot na državnem prvenstvu.

Že konec prihodnjega tedna (od 4. do 6. junija) pa čaka dijakinja liceja Franceta Prešerna pomemben nastop na državnem mladinskem prvenstvu v Rimu, kerj ima v svoji kategoriji možnosti za visoko uvrstitev.

Prispevki turizma z gospodarskega vidika znaša skoraj 200 milijard randov, kar je preračunano približno 20 milijard evrov, to pomeni, da je iz naslova turizma delež brutto državnega proizvoda dosegel 7,4 odstotka. Tudi sosednji državi Mozambik in Zimbabwe v času prvenstva računata na večji obisk turistov, turistični delavci pa si že manj roke. Tudi njihovi hoteli so si za obdobje SP nadeli najlepšo podobo, znamenitosti se oglašujejo že na daleč, pot do vize je poenostavljena.

Minister za turizem v Zimbabveju Walter Mzembi je še pred časom dejal, da si želi približno 30 odstotkov obiskovalcev svetovnega prvenstva zvabiti tudi v svojo državo. Prav tako je pojasnil, zakaj Južni Afriki ni uspel privabiti še več in sprva načrtovanih številki obiskovalcev. »Če bi imeli boljšo oglaševalsko kampanjo, bi želeno in napovedano številko 450.000 obiskovalcev prav gotovo presegli!« je poudaril. (STA)

ROLKANJE - Začetek sezone kriške tekmovalke Mateje Bogatec

»Iz meseca v mesec se bom odločala, kje bom tekmovala«

Cilj ne bo osvojitev tretjega kristalnega globusa - Forma je že dobra

Še pred mesecem dni je morebitno vrnil na tekme višjega ranga načrtovala še v mesecu juliju po študijskih obveznostih, zdaj pa sta se življenje in sezona zasukali v drugo smer. Trikratna zmagovalka svetovnega pokala FIS v skirovalu Mateja Bogatec ima zdaj več časa in priložnosti za treninge in tekme, tako da so se tudi športni načrti nekoliko spremenili: »Potem ko sem se zaposila v bančnem zavodu in se iz Ljubljane, kjer sem študirala fizioterapijo, preselila ponovno v Križ, so se letošnji prvotni načrti izjalovili. Prve pomembnejše tekme se bom udeležila najbrž že konec junija v Turinu, ne pa šele julija. Letošnja rokarska sezona pa bo vsekakor bolj umirjena in ne bo natrpana, kot je bila doslej. Iz meseca v mesec se bom odločala, kje bom nastopila,« je pojasnila 28-letnica, ki mora spremembo življenjskega stila še usvojiti.

Prav gotovo bo Bogatčeva nastopila na domači rokarski tekmi, ki bo v nedeljo, 30. maja, prvi pomembnejši nastop pa bo opravila v Turinu na drugi etapi svetovnega pokala konec junija, kjer bodo podelili tudi evropske naslove. Prvo etapo svetovnega pokala v nemškem Markkleebergu od 18. do 20. junija bo torej izpustila, nastopa na ostalih preizkušnjah pa še ni potrdila: »Zdaj še ne vem, kje bom tekmovala. Mogoče bom nastopila tudi na večini tekem – ničesar ne izključujem, po osmih napornih poletjih pa si želim letos tudi nekaj oddih.« Ker bo kriška tekmovalka gotovo izpustila prvo etapo svetovnega pokala in torej tri tekme (prolog, sprint in zasledovalni tek), bo teže nadoknadi točke za skupno razvrstitev. Ker so tudi nastopi na ostalih preizkušnjah še vprašljivi, letošnji cilj ne bo osvojitev svetovnega pokala, ampak dober nastop na vsaki posamični tekmi: »Ker vem, da lahko še naprej konkuriram z najboljšimi, bom na vsaki tekmi ciljala na najboljšo uvrstitev.« Po turinski etapi svetovnega pokala bo na vrsti tekma v Bad Peterstalu v Nemčiji od 23. do 25. julija, avgusta se bodo najboljši rokarji podali na Norveško v Kristiansund (12.–14.), septembra pa bosta na vrsti dve etapi: peta v Cuneu, šesta in zadnja pa v Solunu v Grčiji.

Da je forma že skoraj izpiljena, je kriška tekmovalka dokazala že konec aprila. Na tržaškem nabrežju je v sprintu v konkurenči vseh najboljših italijanskih tekmovalk in lanske zmagovalke

Mateja Bogatec je osvojila svetovni pokal leta 2005, 2008 in 2009. V zadnjih dveh sezонаh je prejela tudi velika kristalna globusa Mednarodne zveze FIS. Lani je v Pigliu pri Rimu osvojila tudi naslov svetovne prvakinje v sprintu

KROMA

Hrvatice Nine Broznic osvojila prvo mesto. Forma se zdaj še stopnjuje in je bližu optimalne: »V primerjavi z lanskim formo v tem obdobju sem le rahlo v zamudi, vendar lahko v nekaj tednih vse nadoknadim. V zimskem času sem v Ljubljani, kjer sem študirala, konstantno trenerila in tako obdržala formo, od aprila pa treniram bolj vneto.« Zdaj, odkar je zaposlena, trenira vsak večer – vadba je usmerjena predvsem v sprint in ravnično. Tačas razmišlja tudi o jutranjih treningih, ki pa jih zdaj še ne izvaja.

Pred pomembnejšimi mednarodnimi nastopi v Turinu pa čaka Bogatčeve še tradicionalni nastop pred domaćimi gledalcji. V nedeljo bo na Grand Prixu v organizaciji ŠD Mladina skušala ubraniti lansko zmago, saj verjame, da je v ravnični povsem konkurenčna. Tekmovanja se bo udeležila popolna postave »azzurrov«, nastop pa je potrdila tudi Hrvatica Nina Broznič, ki je letos nastopila na zimskih olimpijskih igrah v Vancouveru.

Veronika Sossa

ROLKANJE - V nedeljo Že 20. Mladinin Grand Prix Alpe Adria

Sportno društvo Mladina bo v nedeljo, 30. maja priredilo že 20. po vrsti Mednarodni Grand Prix Alpe Adria. Rolkarska tekma veljavna kot tretja preizkušnja italijanskega pokala bo privabila tudi letos veliko število rokarkov. Doslej so se na tekmo prijavili predvsem italijanski tekmovalci, nekaj jih je tudi s Hrvaške, Poljakov je šest, kriški klub pa čaka še na prijave rokarkov iz Slovenije. Rok prijave zapade jutri zvečer. Na tekmi bo nastopilo tudi 25 kriških tekmovalcev, med katerimi bo tudi Mateja Bogatec.

Na krožni progici, ki meri 3 kilometre in 600 metrov, bodo rokarki glede na starostno skupino morali prevoziti različno dolžino trase: najmlajši cicibani 2 km, članini in veterani do 19 km, članice pa 10 km.

Tekma, ki bo stekla pod pokroviteljstvom ZKB, zahodnokraškega rajonskega sveta, Občine Zgonik in ZSŠDI-ja, se bo kot običajno vila od Samatorce do Saleža in nazaj proti Samatorci. Start bo ob 9.30, predvideni zaključek pa ob 12.00. Ob 14.30 bo nagrajevanje na nogometnem igrišču v Križu. Od 9.00 do 13.30 bo zaprt za promet občinska cesta, ki od osnovne šole v Saležu vodi skozi Samatorco do križišča s pokrajinsko cesto v bližini hišne številke 24.

KOŠARKA - Jutri Pri Briščikih Trofeja ZSŠDI v minibasketu

V telovadnici pri Briščikih bo jutri na sporednu tradicionalan Trofeja ZSŠDI v minibasketu za ekipe naših društev. Spored: 15.00 Polet/Kontovel A - Polet/Kontovel B; 15.30 Sokol - Breg; 16.00 Polet/Kontovel A - Sokol; 16.30 Polet/Kontovel B - Breg; 17.00 Polet/Kontovel A - Breg; 17.30 Polet/Kontovel B - Sokol; 18.00 do 19.00 demonstrativna tekma 2001/2002 Polet/Kontovel - Bor, sledi nagrajevanje.

KOLESARSTVO Visintin (Devin) tik za vodilnim Janom Petelinom

Devinov kolesar Matteo Visintin je tekmoval na prvi dirki na velodromu za trofejo Master 2010 v kraju S.Giovanni al Natisone. Trofejo sestavlja sedem tekem, ki se bodo odvijale vse do 9. julija.

Matteo Visintin je lepo začel preizkušnjo in le za las se mu ni posrečilo stopiti na najvišjo stopničko. Na skupni lestvici je slovenski kolesar Jan Petelin osvojil majico prvaka trofeje, ki bo po vsaki od sedmih tekem dodeljena prvemu na skupni lestvici. Nastopilo je 19 kolesarjev začetnikov, ki so se pomerkili v dveh preizkušnjah.

Vrstni red, 1. tekma (scratch): 1. Giulio Pestrin (Rivignano); 3. Matteo Visintin (Devin); 2. tekma (dirka na točke): 1. Jan Petelin (Sacilese); 2. Matteo Visintin (Devin).

Na Peči jutri Športni piknik

Jutri, s pričetkom ob 18.30 uri, bo na igrišču športnega središča na Peči tradicionalni »Športni piknik«, ki ga skupaj prirejata ŠZ Dom Gorica in KSD Vipava s Peči v sodelovanju z Dijaškim domom Simona Gregorčiča, kulturno zadrugo Maja in pod pokroviteljstvom ZSŠDI. V športnem delu programa se nam bodo predstavili kotalkarji in plešna skupina domačega društva Vipava, nato otroci Domovega športnega vrtca in skupine, ki se ukvarja z motoriko. Sledil bo prikaz mladih Domovih košarkarskih upov in nato novonastala skupina Cheers Dance ŠZ Dom. V tem okviru bodo kot gostje večera nastopili še plesna skupina Dijaškega doma »Simon Gregorčič« iz Gorice. Sledila bo družabnost s tradicionalnim piknikom.

V primeru slabega vremena bo prireditev v torek, 1. junija 2010, vedno ob 18.30.

Kotalkarji in kotalkarice Vipave uspešni v Vilešu

Kotalkarji in kotalkarice goriške Vipave so v nedeljo v Vilešu nastopili na deželni Trofeji AICS 2010, ki je proumojskega značaja. Nastopilo je 80 otrok, med temi je bilo kar 29 kotalkarjev Vipave. V Vilešu se je trofeja pravzaprav začela, saj bo nato 27. junija na sporednu druga etapa v Pordenonu, tretja pa bo septembra v Vidmu. V taboru Vipave so bili z nastopi svojih nastopajočih zadovoljni.

Vipava se je na društveni lestvici uvrstila na prvo mesto, na sam vrh zmagovalnega odra pa je stopilo kar nekaj kotalkarjev in kotalkaric Vipave. Poleg goriške Vipave so v Vilešu nastopili še domači Roller 99, Gradisca Skating, Patt. Aquileiese, Patt. San Floreano, Patt. Pieris, tržaški Jolly, San Vito in New Skate iz Pasian di Prata.

ODBOJKA - V Caserti za dečke do 14. leta

Na DP zmaga in poraz Olympie

Odbojkarji Olympie so včeraj začeli nastope na državnem prvenstvu v Caserti za dečke do 14. leta starosti. Izkupiček prvega dne je polovičen, saj so na prvi jutranji tekmi zmagali z 2:0, v drugi popularni tekmi pa izgubili z enakim izidom. Končni izid 1. kroga kvalifikacij pa bi bil lahko boljši, saj bi Goričani na drugi tekmi proti ekipi iz Piemonta lahko vknjižili vsaj točko: v drugem nizu so namreč že vodili 24:21, z nekaj naivnimi napakami pa so jih nasprotiniki dohleteli in zmagali. »Ekipa iz Piemonta je bila premagljiva, smo mi preveč grešili, da bi bil lahko izid boljši. Res škoda, saj bi že z zmago enega niza imeli boljše izhodišče v jutrišnjih (današnjih op. a.) kvalifikacijah,« je pojasnil pomožni trener Andrej Vogrič.

V prvi včerajšnji tekmi pa se je Olympija pomerila z ekipo iz Moliseja. Proti šibkemu nasprotniku so Markičevi varovanci zmagali brez težav, čeprav je bila njihova igra posejana s številnimi napakami: »Ve-

liko je bilo tudi zgrešenih servisov, a kljub temu nasprotnik nam ni bil dorasel. Najbrž je vplivala na našo predstavo tudi trem,« je še povedal Vogrič.

Danes bo Olympia nadaljevala nastope v 2. krogu kvalifikacij. Ob 11.30 se bo pomerila z ekipo Kampanija 2, ki je bila v skupini G tretja, popoldne ob 16.30 pa z Lombardijo, ki je v skupini E osvojila prvo mesto. Jutri se bo začel finalni del, v katerem bodo ekipe igrale za končno razvrstitev na podlagi dosegelih točk v prvih dveh dneh, v nedeljo pa bodo še finalne tekme za najvišja mesta.

Vogrič je še dejal, da je organizacija prvenstva zelo dobra.

Olympia - La Fenice Volley (Molise) 2:0 (25:14, 25:17)
Arti e Mestieri (Piemont) - Olympia 0:2 (25:19, 26:24)

OLYMPIA: A. in S. Čavdek, Cobello, Corsi, K. in S. Komjanc, Lupoli, Manfreda, Princi, Terpin, Winkler. Trener: Markič.

ŠOLSKI ŠPORT - Osnovnošolska olimpiada Športne šole Trst

Porast števila udeležencev in solidni nastopi malčkov

Na atletskem troboju je nastopilo 225 otrok - »Milčinski« najboljši v igri med dvema ognjemata

Letošnjega zaključnega dne osnovnošolske olimpiade Športne šole Trst se je v dvorani Bojana Pavletiča na stadionu 1. maja udeležilo 225 otrok, kar je največ v zadnjih desetih letih. V atletskem troboju (tek 20 m, skok v daljino z mesta, met medicinke) so se pomerili učenci in učenke mestnih osnovnih šol šol Finžgar, Župančič, Ribičič, Milčinski, Grbec in Gregorič-Stepančič, pred nagrajevanjem pa je bil na vrsti še finale v igri med dvema ognjemata, v katerem je drugo leto zapored zmaga ekipa katinarske šole Milčinski po zmagi z 2:0 proti vrstnikom svetoivanske šole Župančič. Tekma ni bila le, kot vedno, izjemno napeta in občutena, temveč tudi zelo kvalitetna, kar kaže na presenetljivo stopnjo sposobnosti in na dobro pripravljenost otrok. Solidni so bili tudi rezultati v atletiki, nekateri celo nadoprovrečni v nekaj teki pod 4 sekundami in več kot dva metra dolgimi skoki v daljino.

Športa šola Trst je s kolajnami ngradiila tri najboljše uvršcene tekmovalce iz vsakega razreda in ločeno po spolu (nagrajevali so športniki Miko Madonia, Biserka Cesar, Valentina Oblak ter predsednik Športne šole Trst Maxi Kralj), vsi pa so prejeli spominsko kolajno in krof. Tekmovanje je vodil Matija Jogan s pomočjo učnega kadra in sodelavcev ŠŠT, nagrajevanje je vodila Rado Šusteršč.

Izidi

1. razred

Dečki: 1. Peter Gherlani (FIN) 412 točk; 2. Matja Pučnik (ŽUP) 408; 3. Stefano Giusto (ŽUP) 398. Deklice: 1. Ilaria Vecchiet (GRB-STE) 388; 2. Sofia Bellinello (FIN) 366; 3. Sophia Bark (FIN) 346.

2. razred

Dečki: 1. Vital Molina Suffredi (RIB) 423; 2. Cristian Buri (FIN) 422; 3. Mario Vilevich (ŽUP) 418. Deklice: 1. Carlotta Benco (GRB-STE) 440; 2. Sofia Bragagnolo (FIN) 410; 3. Vera Beltrame (RIB) in Elisa Manzin (ŽUP) 401.

3. razred

Dečki: 1. Martin Oblak (MIL) 471;

Otoci so se na svetoivanskem 1. maju predvsem zabavili

KROMA

ODOBJKA - Turnir v Tržiču

Mladi slogaši štirikrat izgubili z izidom 2:1

Prejšnji teden je bil v Tržiču mlađinski moški mednarodni odbojkarski turnir namenjen kategoriji Under 16, ki ga je priredilo domače društvo Fincantieri. Turnir je bil tokrat na sporedu šestič zapore, letos je na njem nastopal 12 ekip.

Slogaši na tem turnirju res niso imeli sreče. Pristali so na zadnjem mestu, pa ne zato, ker bi bili nasprotniki premočni: vsa štiri srečanja so namreč izgubili z 1:2, kar res pomeni, da se jih je držala smola!

Izločilna skupina: Fincantieri – Sloga 2:1 (25:21, 22:25, 25:16), Salont – Sloga 2:1 (25:21, 25:17, 23:25) Nedeljska izida: Triestina Volley – Sloga 2:1 (23:25, 18:25, 15:13); finale 11.-12. mesto: UISP Volley Bolzano – Sloga 2:1 (16:25, 26:24, 17:15)

Končni vrstni red: 1. S. Doma' Ješol, 2. OK Žužemberk, 3. Reprezentanca FJK, 4. Prvacina, 5. OK Rijeka, 6. Basano Volley, 7. Fincantieri, 8. Salont Anhovo, 9. Volley Ball Gemona, 10. Triestina Volley, 11. UISP Volley Bolzano, 12. Slosga

SLOGA: Antoni, Cettolo, Dussich (samo v četrtek), Fiorelli, Guštin (samo v nedeljo), Pečar, Taučer, Trento (samo v četrtek). Trener Ivan Peterlin

Prva Ljubljana, Bor Kinemax 6.

Odbojkarice Bora Kinemax so se konec tedna v Novi Gorici udeležile 2. memoriala Ladislava Lovička-Slavka. V konkurenčnih šestih, pretežno starejši mladink

UNDER 13 ŽENSKE

Altura – Sloga Dvigala Barich 1:2 (19:25, 4:25, 25:21)

SLOGA DVIGALA BARICH: Čufar, Feri, Gornik, Kocman, Košuta, Kovacic, Kralj, Petaros, Počkaj, Racman, Štoka. Trener Martin Maver

Slogašice so odigrale nedvomno eno svojih letošnjih najboljših tekem, kar velja zlasti za prva dva seta. Dobro so gradile in bile vseskozi v vodstvu, izkazale pa so se cisto vse igralke, tudi najmlajše. Drugi set je bil pravi monolog Sloge Dvigala Barich in naše odbojkarice so nato že zbole dokaj neobičajen izid ponoviti tudi v tretjem nizu. Vendar so v svoji želji, da bi nasprotnicam prepustile čim manj točk, postale živčne in ko jih je Altura dohitela, jih je zajela prava panika, iz katere se niso znale izvleči.

ŠAH - Prvenstvo šol openskega ravnateljstva

Predstava, da gre za igro za moške, je povsem zgrešena

Prejšnji petek je v Trebcu bilo prvenstvo osnovnih šol openskega ravnateljstva, ki so se ga udeležili učenci trtih, četrtnih in petih razredov šol Bevk, Širk, Sirk s Kriza, Trubar in Bazovice, Tomažič s Trebc v Gradniku in Repnem. Manjkali so samo proseški učenci, ki pa na šoli prav tako pridno vadijo.

Opensko ravnateljstvo ima namreč šahovske krožke prav v vseh šolah. Rezultati so vidni ne le v ekipnih uspehih, ampak tudi v vsestranskem (ne le šahovskem) napredku posameznikov.

Končni izid turnirja kaže, da je prepričanje nekaterih, da je šah izključno moška igra, povsem napačno. Absolutna zmagovalka s šestimi zmagami na šest odigranih partij je bila namreč učenka OŠ Tomažič iz Trebc Tina Kralj.

Varovanka učiteljice Barbare Boneta, ki je bila tudi glavni organizator turnirja, se je s sošolkami pravkar udeležila ekipega državnega prvenstva v Caorlah. Skupina talentiranih deklic je na dobrati poti, da z redno vadbo nasledi ekipi prešernovk, ki so že nekaj let med najboljimi v Italiji.

Drugouvrščeni in prvi med moškimi je bil presenetljivi Matej Kalc (5/6), prav tako iz trebenske šole, ki je v odločilnem dvoboju klonil bodoči zmagovalki. Prehitel je vrsto bolj kotiranih šahistov, kot na primer tretjeuvrščenega Arama Covarellija (Sirk, 5/6), šestouvrščenega Jordana Štekarja (Bevk, 5/6) in sedmouvrščenega Luko Nabergoia (Sirk, 5/6). Vmes sta bila še drugouvrščena deklica Tina Busan

Najboljši vsake šole pa bodo nastopili na velikem turnirju čezmejne mreže, ki bo 2. junija zjutraj v domu Gradina pri Doberdalu. Nastopile bodo vse slovenske osnovne šole s Tržaškega, nekateri iz Goriškega, šperškske dvojezične šole in nekateri gostje iz Republike Slovenije.

Marko Oblak

Obvestila

NK KRAS - organizira nogometni kamp, ki bo od 14. do 19.6. v Repnu, za dečke in deklice letnikov 1997-2004. Za vpis (do 9.6.) in informacije poklicite na: 3289518440 (Maurizio) in 3280350533 (Srečko).

AŠZ SLOGA vabi na redni občini zbor društva, ki bo v petek, 11. junija ob 20.00 v prostorih Zadružne kraške banke na Opčinah.

PLANINSKA ŠOLA SPDT - Mladinski odsek SPDT prireja od 28. junija do 3. julija 2010 deseto izvedbo Planinske šole na Planini pri Jezeru namenjena osnovnošolski mladini. Za informacije pišite na mlađinski@spdt.org, ali poklicite Katjo v večernih urah (338 593515). Vabljeni!

AŠD SK BRDINA vabi na predstavitev nove kolekcije zimske opreme, ki bo v petek, 28. maja, ob 18.30 na sedežu društva v Merčedolu, Repentaborška ul. 38, na Opčinah.

AŠZ GAJA - teniška sekcija organizira od 14. junija do 2. julija začetne in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce in nižješolce. Pojasnila in prijave na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

SPORTNO ZDRUŽENJE BOR in **ZŠSDI** bosta priredila, na Stadionu 1. maja, poletna športna tedna. Potekala bosta od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra. Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmika in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Do 18. junija je obvezen predpis! Vpisovanje: od ponедeljka do petka, od 15. do 18. ure, v urad ŠZ Bor na Stadionu 1. Maja. Kontakti in informacije: 040-51377 (ponedeljek - petek 15.00 - 18.00) ali pa mailu: sport.bor@gmail.com.

PLAVALNI KLUB BOR organizira od 7. do 25. junija v bazenu na Alturi intenzivni plavalni tečaj za otroke od 4. do 11. leta. Vabda bo potekala vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek. Za informacije in vpis poklicite vsak delavnik na tel. št. 040-51377 od 15. do 17. ure do torka, 1. junija.

AŠD SK BRDINA sklicuje redni občini zbor v četrtek, 17. junija, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v zgornji prostorih »Dom Brdina« Proseška ul. 109, Opčine.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta starosti. Kamp se bo odvijal od 14.-18. in od 21.-25. junija 2010. Za informacije in prijave poklicite 333-935134 ali 0481-33029 (Elena).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira poleti tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic za srednješolce, tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leta starosti in štiri 10-dnevne jadrne tečaje na jadrnicah tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1998 do 2003 in znajo plavati. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob pondeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858. e-mail: info@yccupa.org , in na spletnih straneh www.yccupa.org.

ŠD BREG - Odbojkarska sekcija organizira v nedeljo, 6. junija praznik odbojke za začetko do danes. Na odbojkarski turnir so povabljeni vse odbojkarice, odbojkarji in trenerji, ki so v teh 45. letih oblekle društveni dres. Za treninge je na razpolago telovadnica v Lonjerju, ob četrtekih (13. 5. - 20. 5. in 27. 5.) od 18. do 20. ure. Vsi, ki bi radi nastopili na turnirju in nato na prazniku, prosimo, da potrdijo svojo prisotnost na naslednji tel. št. (v večernih urah): Martina S. 335-6045771, Mira K. 040-228236, Sonja K. 347-4421386.

ŠD BREG - Košarkarski kamp 2010. Kje? V dolinskem športnem centru. Kdaj? Od 14. do 19. junija. Urnik: od ponedeljka do petka, od 8.00 do 18.00, v soboto od 8.00 do 13.00. Kdo? Dekleta in fantje od 7. do 16. leta. Predvidena prisotnost uglednih gostov slovenske košarkarske reprezentance. Informacije: od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.30 na tel. št. 3358445365 (Gioia) in 3484718440 (Martina).

TPK SIRENA in **ZŠSDI** organizirata poletne jadrne tečaje za otroke od 6. do 18. leta starosti. Nudimo teorične in praktične tečaje v razredu »optimist« in »europa-laser«. Tečaji »optimist« za otroke od 6 do 11 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure: 1. tečaj od 14. do 25. junija; 2. tečaj od 28. junija do 9. julija: 3. tečaj od 12. do 23. julija; 4. tečaj od 23. avgusta do 3. septembra. Tečaj »europa-laser« za otroke od 12 do 18 let: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, od 12 do 23. julija. Vpisovanje najkasneje 14 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejša info v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarški drevored 32, e-mail: tpkntcsirena@libero.it.

AŠD SK BRDINA - organizira 26. in 27. junija, dvodnevni izlet v »Mirabilandio«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladince (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta, v Piranu v spremstvu društvenih trenerjev in vaditeljev. Kamp bodo vodili ameriški inštruktorji zvezne FCC, namenjeni pa je začetnikom in nadaljevcem. Vprašanja in prijave sprejemamo do 02. junija na info@cheerdancemillenium.com ali 349-7597763 Nastja!

SPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL, v sodelovanju z ZŠSDI organizira košarkarski kamp, ki se bo na Opčinah odvijal v dveh izmenah: od 21.6. do 25.6. in od 28.6. do 2.7. Na razpolago bo tudi prevoz z kombijem od Nabrežine do Opčin in nazaj. Info: 3385889958 ali marinandreas@alice.it.

ZDA - Pet tednov po eksploziji naftne platforme

BP upočasnili iztekanje naftne v Mehniški zaliv

Predsednik Obama napovedal nekaj novih ukrepov za preprečitev podobne krize v prihodnje.

NEW ORLEANS - Britanski naftni družbi BP je včeraj uspel upočasnititi iztekajoče naftne izvrtine v Mehniškem zalivu, strokovnjaki pa opozarjajo, da je še prezgodaj za razglasitev zmage v pet tednov trajajoči okoljski drami. Skupina strokovnjakov, ki jo je ustanovila ameriška vlada, je medtem ocenila, da je iz vrtine iztekelo precej več naftne, kot je trdil BP.

"Uspelo jem je stabilizirati vrtino in zdaj vanjo črpajo blato. Ogljikov vodik ne prihaja več navzgor," je sporočil vodja obalne straže Thad Allen, ki uskljuje napore ameriške vlade za ustavitev širjenja naftnega madeža. Allen je povedal, da je BP ponocni dosegel "določen uspeh", vendar je opozoril, da je zdaj treba počakati in videti, ali se bo vrtina stabilizirala. "Vsi so previdno optimistični, a razloga za razglasitev zmage še ni. Spremljati moramo zelo zelo podrobno," je še dejal Allen. Po dveh neuspešnih poskusih s kupolo je BP poskusil vrtino zamašiti z blatom. Če bo to ustavilo iztekanje, bodo vrtino zacementirali. BP je uspel zajeti nekaj iztekanje naftne s cevjo v vrtini, ki pa so jo moralci z sredin poskus odstraniti.

Poskus zamašitve luknje z blatom je dosegel uspeval na kopnem, nikoli pa ga še niso uporabili 1500 metrov globoko pod morjem. BP je možnosti za uspeh ocenil z med 60 do 70 odstotki.

Od 20. aprila, ko je razneslo naftno ploščad Deepwater Horizon, pri čemer je umrlo 11 delavcev, naj bi v morje iztekel najmanj 26,5 milijona litrov naftne. Nafta je že dosegla močvirnato območje v ameriški zvezni državi Lousiani ob delti reke Mississippi. Skupina strokovnjakov, ki jo je ustanovila ameriška vlada, pa je včeraj ocenila, da je iz vrtine iztekel kar od 12.000 do 19.000 sodov naftne na dan. BP je doslej ocenjeval, da je v morju vsak dan iztekel 5000 sodov naftne, vendar te ocene niso bile zanesljive.

Ameriški predsednik Barack Obama je medtem včeraj na novinarski konferenci zagotovil, da se njegova administracija od samega začetka intenzivno in z vsemi razpoložljivimi sredstvi spopada z izlitem naftne v Mehniškem zalivu. Med drugim je opozoril, da bi moralca nesreča pospešiti sprejemanje zakonodaje o boju proti podnebnim spremembam v senatu. Gre za celovito strategijo zmanjševanja odvisnosti od fosilnih goriv in prehoda na čisto energijo, pri čemer je Obama opozoril, da je Kitajska to že spoznala, ZDA pa zamujajo. Obama je prav tako sporočil, da podaljšuje moratorij na izdajanje novih dovoljenj za vrtanje naftne v morju ter odlašca izdajanja najemnih pogodb za izkorisčanje naftne ob obali Aljaske, kakor tudi ob obali Virginije in druge. Predsednik ZDA je zagotovil tudi to, da bo BP plačal za vso nastalo škodo. (STA)

Uhajanje naftne iz podmorske vrtine se postopoma upočasnjuje

ANSA

FINANCE - Kitajska ne zaruča evropskega trga

Val optimizma na evropskih borzah, nafta dražja, evro se krepi

LONDON - Evropske borze je včeraj popoldne zajel val optimizma, potem ko so kitajske oblasti odločno zanale pisanje britanskega časnika Financial Times (FT), da namerava Kitajska zmanjšati svojo izpostavljenost do državnih obveznic iz območja evra. Izrazito se podražila tudi nafta, evro pa je v primerjavi z dolarjem pridobil.

FT je včerajšnji izdaji poročal, da Kitajska, ki ima v dolžniških instrumentih iz območja evra za 515 milijard evrov načrt, proučuje strategijo do lastništva državnih obveznic iz območja evra, v okviru katere naj bi zmanjšala svojo izpostavljenost do teh instrumentov. Kitajska naj bi bila namreč zaskrbljena zaradi javnofinančnih težav v nekaterih državah evrskega območja.

Kitajska državna agencija za upravljanje z deviznimi rezervami, ki upravlja s približno 2000 milijardami evrov (okoli 2500 milijardami doljarjev) kitajskih deviznih rezerv in je izjemno redkobesedna glede svojih dejavnosti, se je

tako odzvala in je na spletni strani zapisala, da je pisanje FT "brez podlage".

"Evropski trg je bil v preteklosti, je v sedanosti in bo v prihodnosti vedno eden naših glavnih načrtovalnih trgov," so zapisali na agenciji in obenem izrazili zaupanje, da bo EU z mednarodno podporo uspelo ponovno vzpostaviti "stabilnost in zdrav razvoj" finančnih trgov.

Novica je zasencila nekatere manj spodbudne signale iz ZDA. Ameriški bruto domači proizvod je namreč po popravljenih podatkih ameriškega ministrstva za trgovino v prvem letosnjem četrletju rasel po triodstotni stopnji, kar pomeni, da je rast nekoliko nižja od prvih ocen, v skladu s katerimi naj bi ZDA v prvem trimesecu beležile 3,2-odstotno rast.

Delno je razočaral tudi podatek o številu novih prošenj za nadomestilo za primer brezposelnosti v ZDA. To je sicer v minulem tednu upadel, a ostaja nad pričakovanimi ravnnimi ter izkazuje le šibko okrevanje trga dela. Število prošenj se

je znižalo za 14.000 na 460.000.

Evropski trgi so tako dan zaključili krepko v zelenem območju. V Frankfurtu je indeks DAX pridobil 3,11 odstotka in trgovanje sklenil pri 5937,14 točke, le za odtenek več se je okreplil londonski FTSE 100, in sicer za 3,12 odstotka na 5195,17 točke, medtem ko se je pariški CAC 40 oblikoval pri 3525,31 točke, kar je kar 3,42 odstotka več kot v sredo.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 je pridobil 3,61 odstotka in trgovanje končal pri 2621,70 točke.

Pozitivno je tudi vzdušje v regiji. Dunajski ATX se je okreplil za 3,55 odstotka na 2422,34 točke, zürski SMI je pridobil 2,23 odstotka in končal pri 6305,18 točke, medtem ko je milanski FTSE Italia-All-Share trgovanje sklenil pri 20.216,19 točke, kar je 4,30 odstotka več kot v sredo. Budimpeštanski BUX pa se je ob 5,28-odstotnem zvišanju oblikoval pri 21.978,74 točke. (STA)

ZDA - Letelo je 7160 km/h
Novo nadzvočno letalo postavilo svetovni rekord

WASHINGTON - Ameriška vojska je uspešno opravila preizkus nadzvočnega letala X-51A Waverider in pri tem postavila nov svetovni rekord. Letalo je namreč dobre tri minute letelo s hitrostjo šestih machov. Gre za hitrost, ki je šestkrat višja od hitrosti zvoka, in znaša okoli 7160 kilometrov na uro.

Jezdec valov (waverider) je poletel nad kalifornijsko obalo, potem ko ga je v zrak ponesel Boeingov strateški bombnik B-52 stratofortress. V zraku je X-51A s hitrostjo šestih machov nato letel 200 sekund, ko je moč posebno reaktivnega motorja na letalu začela pojemati. Kot je ob tem sporočila ameriška vojska, je rekordni polet pri takih hitrosti pred tem trajal le 12 sekund. Vodja programa X-51A v raziskovalnem laboratoriju ameriških zračnih sil Charlie Brink je poudaril, da so nad dosežkom naravnost navdušeni. Dejal je, da tokratni dosežek, vsaj kar se tiče zmogljivosti letalskih motorjev, enačijo s prehodom s propellerskih na reaktivne motorje po drugi svetovni vojni.

Prototip letala sta izdelali družbi Rocketdyne in Boeing. V slednjem so se tokratnega dosežka še posebej razvesili, saj menijo, da je to osnova za uporabo tovrstne tehnologije v več izdelkih. Tehnologijo bi bilo tako mogoče uporabiti v vesoljski tehniki, v vojaške namene, pa tudi za komercialne transporte. Za potrebe ameriške vojske so do slej zgradili štiri letala X-51A. Tri preostale naj bi preizkusili jeseni. (STA)

KOREJSKI POLOTOK Pjongjang odstopil od sporazuma z Južno Korejo

PJONGJANG/SEUL - Severna Koreja je včeraj odstopila od sporazuma z Južno Korejo o izogibanju oboroženih spopadov med državama in napovedala, da se bo v primeru kršenja morske meje odzvala z vojaškim napadom. Južna Koreja pa je medtem v Rumenem morju začela vojaške vaje.

Razmere na Korejskem polotoku so se dramatično zaostrike, potem ko je ekipa mednarodnih preiskovalcev prejšnji teden sporočila, da je bil za marčevski potop južnokorejske vojaške ladje krv severnokorejskih torpedov. V incidentu je umrlo 46 južnokorejskih mornarjev. Severna Koreja je vpletelenost takoj kategorično zanikal, pri tem pa opozorila, da bi vsako maščevanje s strani Južne Koreje pomenilo vojno med državama.

V preteklih dneh sta državi z najrazličnejšimi potezami zaostrovali že tako napeto stanje v odnosih. Vrhuncen je zaostrovanje doseglo z včerajšnjo napovedjo Severne Koreje, da odstopa od sporazuma, ki je bil med državama podpisani z menom izogibanja oboroženih spopadov na mejni črti v Rumenem morju. Prav v Rumenem morju, v bližini mejne črte s severno sosedo, pa je Južna Koreja včeraj začela pomorske vojaške vaje. Aktivnosti južnokorejske vojne so oblasti v Pjongjangu jezile že v preteklih dneh. Opozarjale so namreč, da bo do vaje državi pripeljale na rob vojne. (STA)

JAMAJKA - »Dudus« zbežal
Oblastem v Kingstonu uspelo vzpostaviti mir

KINGSTON - Jamajškim oblastem je po treh dneh spopadov uspelo prevzeti nadzor nad revnim predelom Kingstona. Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, je na ulicah jamajške prestolnice zdaj mirno. Spopadi med jamajškimi varnostnimi silami in oboroženimi pripadniki kriminalne tolpe so po zadnjih podatkih terjali najmanj 73 življenj civilistov.

Nasilje, ki je izbruhnilo v nedeljo, potem ko je premier Bruce Golding pred tednom dni privolil v zahodno ZDA po izročitvi vodje kriminalne tolpe Christopherja Cokea, znanega pod vzdevkom Dudus, se je po treh dneh tako končalo. Coke je povezan s premierovo vladajočo Delavsko stranko in Golding je zavral izročitev, ker naj bi bili ameriški dobitnici pridobljeni z nezakonitim prisluškovanjem.

Jamajške oblasti so v lovu za Cokeom prijele in zaslišale prek 500 oseb, a jim Dudusa ni uspelo ujeti. Uradni Kingston medtem niti ne mo-

Ukrajina se je odpovedala članstvu v zvezi Nato

KIJEV - Ukrajina se je včeraj uradno odrekla članstvu v zvezi Nato. Zunanjji minister Konstantin Grišenko je namreč izjavil, da je to vprašanje umaknjeno z dnevnega reda ukrajinske politike. To je bilo doslej najbolj jasno sporočilo nove vlade predsednika Viktorja Janukoviča, da je vprašanje članstva Ukrajine v Natu, kar se je močno zavzemal prejšnji predsednik Viktor Juščenko, za nekaj časa postavljeno na stranski tir.

"Ukrajina bo še naprej razvijala svoje odnose z zavezninstvom, vendar je vprašanje članstva umaknjeno z dnevnega reda," je dejal Grišenko. Po njegovih besedah članstvo v Natu nima podpore večine državljanov in ima razdalne učinke na državno politiko. Ukrajinski predsednik Janukovič pa je dejal, da je članstvo v Natu v tem trenutku nerealistično. Pojasnil je, da je ta korak nerealističen, ker "moramo imeti podporo večine prebivalstva in tisti v zavezninstvu se tega zavedajo".

Spolne zlorabe pri jezuitih

BERLIN - V jezuitskih ustanovah v Nemčiji je bilo v zadnjih desetletjih spolno ali fizično zlorabljenih najmanj 205 otrok, pogosto ob vednosti nadrejenih, je pokazala včeraj objavljena raziskava. Za zlorabe naj bi bilo odgovornih 46 jezuitskih duhovnikov, učiteljev in drugih uslužencev ustanov.

Odvetnica Ursula Raue, ki je preiskovala zlorabe na prošnjo jezuitskega reda, je na novinarski konferenci v Münchnu povedala, da je 12 duhovnikov, od katerih jih je šest že umrlo, in dva učitelja izpostavila več kot ena žrtva ali priča spolnih zlorab, nasilja ali obojega. Ostalih 32 osumljencev je obtožila le ena oseba. Odvetnica je še povedala, da je med preiskavo izvedela še za okoli 50 primerov zlorab v nejezuitskih katoliških ustanovah.

Potres v južnem Pacifiku

PORT VILA - Južni Pacifik je včeraj zvečer po srednjeevropskem času stresel potres jakosti 7,4 po Richterjevi lestvici. Zaradi moči potresa in pa dejstva, da je bil njegov epicenter v globini le 36 kilometrov, so v regiji nemudoma razglasili opozorilo zaradi nevarnosti cunamija. Potres z epicentrom 214 kilometrov severozahodno od mesta Luganville v otoški državici Vanuatu ali dobrih 20000 kilometrov severovzhodno od avstralskega mesta Brisbane je južni Pacific stresel nekaj po 19. uri po srednjeevropskem času, ko je bil tam že petek zgodaj zjutraj. ZDA so nemudoma izdale opozorilo pred cunamijem za območje južnega Pacifika, kjer med drugim ležijo otoške državice Salomonovi otoki, Vanuatu in Nova Kaledonija. (STA)

re več potrditi, ali je Coke sploh še na Jamajki.

Potem ko so oblasti prevzele nadzor nad zahodnim delom Kingstona, bo policija znova dovolila vstop v središče mesta, ki se nahaja v neposredni bližini priozorišča spopadov v preteklih dneh. Šole in nekatere druge ustanove bodo kljub temu vsaj včeraj še ostale zaprte.

Jamajka ima 2,8 milijona prebivalcev, leta 2009 pa je bilo tam 1660 umorov. Kriminalne tolpe so v 70. letih prejšnjega stoletja organizirale politične stranke in po vzoru ZDA v 19. stoletju so tolpe skrbele za "volilno disciplino" ljudi.

Tolpe so se kasneje začele ukvarjati s trgovino z mamilmi in orožjem. Jamajka je sčasoma postala največji izvoznik marihuane v regiji. Obiskovalce na letališčih najprej pričakajo napis, da so za tihotapljenje in uporabo mamil zagrožene visoke kazni, zunaj na parkirišču pa se gnetejo prodajalci priljubljene "gandže". (STA)

Klop si je ogledal industrijski obrat Illy

Od zrna do skodelice

Pražarna Illy

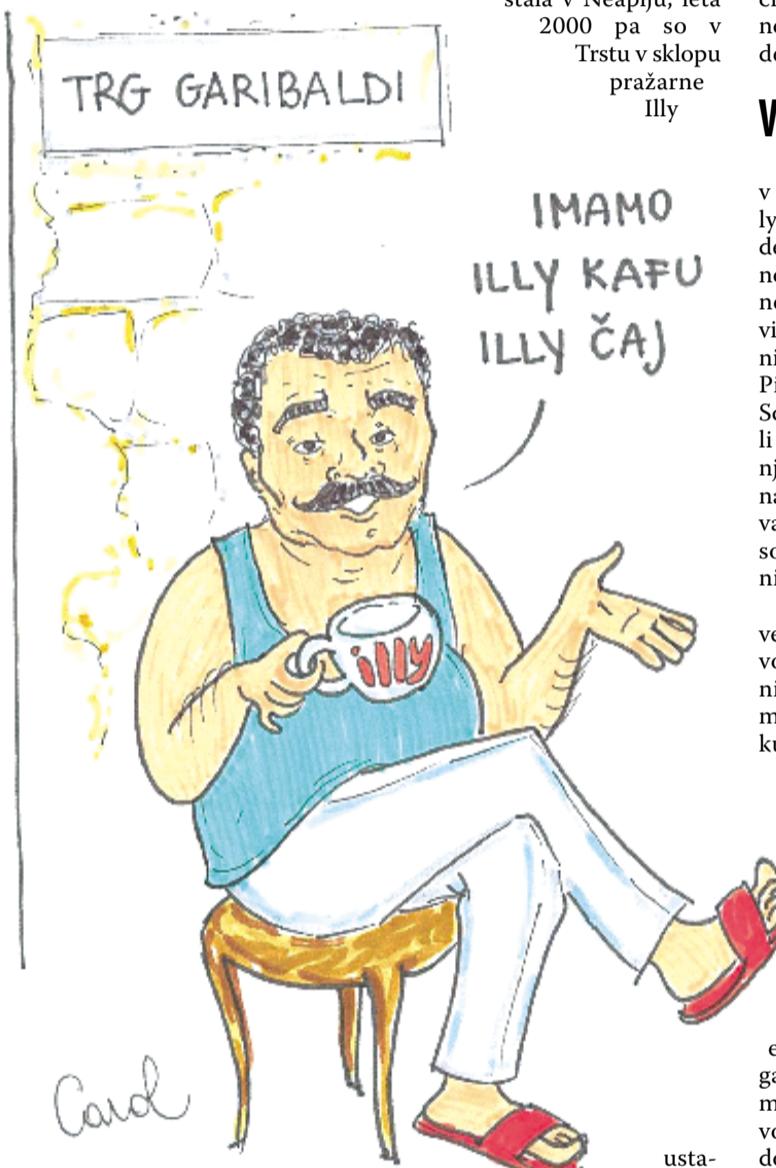
Ljubitelji kave vsega sveta (ali vsaj 144 držav, v katerih je prisotna kava Illy) združite se! Klop (ki se je po ogledu pražarne kave Illy odločil, da se bo posvetil kultu čaščenja kave) vam ekskluzivno, strogo zaupno in inovativno razglaša formulo idealne kave! Enačba »[prijeten pogovor z barmanom + mamljiv vonj po kavi značilna skodelica + (perfekten okus) = nepozaben espresso, ki vključuje vsa čustva«, če jo boste pravilno izpeljali, vam bo dala tako kavo, da jo boste težko pozabili (ljubezen na prvi poskus je zagotovljena, jamstvo »zadovoljni ali pa vam bo denar povrnjen«)! Ta enačba je tudi temelj oziroma cilj ali sanje vsakega proizvajalca kave in moto pražarne Illy. Klop je imel priložnost, da si ogleda pražarno, ki je v Italiji vodilna družba v sektorju espresso (kar pomeni, da ima več ali manj 6% tržni delež, saj je konkurenca zelo ostra) in ki v celoti predeluje surovo kavo v našem ljubljenem Trstu. Tako je, dragi bralec, kjer koli na svetu boste pili skodelico te kave, vedite, da je bila präzrena, zmleta in pakirana v Trstu, vsako zrnce, brez izjem. Illy seveda ni edina tržaška pražarna kave in Klop takoj pojasnjuje, da se je odločil za ogled prav te iz enostavnega razloga, ker je ta izmed vseh najbolj znana in je kava, ki jo proizvajajo razširjena (skoraj) po vsem svetu. Klop ceni prav vsako izmed tržaških pražarn kave! Živiljenjska pot naše Illy kave se je začela skupno s tisto firme Hausbrandt. Na začetku je bila to tvrdka, ki je uvažala v glavnem kavo, čokolado in čaj, potem sta se njuni poti razšli in Illy je postala pražarna, ki proizvaja en sam izdelek. Od leta 1933 naprej je bil njen vzpon bliskovit, njen ustavotitelj Ernesto Illy (madžarskega rodu) je bil izumitelj in kemik in s svojim kavnim aparatom »Illetta« je ustvaril espresso, kakršnega poznamo danes (25 ml kave, izvlečene v 30 sekundah iz 7gr zmlete kave). Espresso so do takrat pripravljali na drugačen način in je bil bolj voden in manj okusen. Drugi, bistveni izum, je način pakiranja kave, ki deluje obratno kot vakuumsko pakiranje: poseben stroj odstrani kisik in ga nadomesti z nevtralnim plinom, ki ohrani aroma komaj zmlete kave ali celih zrn. V 80. letih je bila kava Illy že poznana na vsej zemeljski obli in uslužbenici tovarne Illy so potovali po državah, v katerih predelujejo kavo, in izbirali ter končno izbrali po njihovem mnenju devet najboljših vrst arabike na svetu. Še danes nenehno opravljajo kontrole kakovosti kave, saj je ta zelo odvisna tudi od količine padavin ... Zakaj? Vstopite z nami v čarobno pražarno kave in izvedeli boste to ... In še marsikaj drugega! Obljubimo vam, da se vam po tej izkušnji kava ne bo zdela več »samo kava!«

Od plantaže do kavarne

Pot, ki jo opravijo zelena zrna kave, potem ko so jih nabiralcii nabrali v plantažah, je res dolga in zapletena. Porazdelimo jo lahko na več faz. Prva faza poteka na poljih, in sicer pri nabiranju. Obstajata dve vrsti nabiranja, »picking«, oziroma ročno nabiranje zrna za zrnom in »stripping«, oziroma trganje kavnih »česenj« v vej, ki je lahko ročno ali pa strojno. Strojno nabiranje uporablja za večje površine, saj tako delo poteka hitreje. Faza, ki sledi nabiranju, je tista, v kateri izluščijo zrno. Pri tem sta na voljo dve tehniki, in sicer »naravna« in »vodna«. Pri naravni posušijo cel sedež, pri vodni pa sedež najprej razkoščičijo. Ko so zrna ločena od mesa in posušena, jih spravijo v jutaste vreče (ki so lahko težki največ do 60 kg) in jih natovorijo na ladje, ki jih pripeljejo do pražarne. Ko vreče pridejo v pražarno, raznorazni stroji fotografirajo in analizirajo vsako zrno posebej, ki gre skozi 125 kontrol, preden se začne praženje. Med praženjem se grenka, zelena zrna spremenijo v rjava, dišeča in lahka. Zadnja in poglavitna faza pa je posvečena ohranitvi nadtlaka, ki omogoča, da se kavna aroma ohrani, kar bi bilo nemogoče, ko bi bila kava izpostavljena kisiku. Kavo nato spravijo v kovinske embalaže. Če je kava mleta, jo stroj zmelje sekundo pred pakiranjem, saj se samo tako ohrani prava aroma.

Univerza kave

Med številne člane družine Illy uvrščamo tudi t.i. »Univerzo kave«. Univerza je namenjena tistim, ki se ukvarjajo z gojenjem, s predelavo ali z degustacijo kave. Univerza je najprej nastala v Neaplju, leta 2000 pa so v Trstu v sklopu prazgarne Illy

usta-novili
njen glavni

sedež, nato pa še druge podružnice npr. v São Paulo v Braziliji.

Smoter te posebne in edinstvene ustanove je širjenje kulture kvalitetne kave, ne samo v Italiji, temveč po vsem svetu. Kultura kave pa je tista, ki spremi v detailih cel nastanek te pijače, od zrna do skodelice.

Univerza ponuja raznorazne tečaje, od ednodnevnih za amaterje in gurmance, do štiridnevnih za izvedence ali barmane in do tistih, ki so namenjeni pridelovalcem kave. Univerza je nastala prav zaradi slednjih; pražarna Illy izpopolnjuje pridelovalce, pridelovalci izkoristijo pridobljeno znanje za pridelovanje kvalitetnejše »zelene kave« - to so nepražena kava zrncia. Tovarna Illy plača surovino več, kot bi jo sicer, in krog se tako zaključi: z vzajemno pomočjo se tako dosega visoko kvalitetno. Specifični tečaji so namenjeni osebju, ki je zaposleno v različnih sektorjih in fazah predelave kave. Obiskovalcem tečajev so na voljo predavanja zgodovine kave, agronomije, botanike in tudi praktičnih dejavnosti, kot so priprava dobrin v okusne kave, čiščenje kavnega avtomata, upravljanje kavarne in reklama izdelkov.

Klop je bila dana čast, da si je v živo ogledal učilnico, kjer potekajo predavanja v raznih jezikih, od angleščine in nemščine do kitajščine ali japonske, saj so učencem na razpolago tudi tolmači. V učilnici, ki je zelo moderno opremljena z računalniki, projektorjem in posebnimi lučmi, je tudi neštetno kavnih avtomatov in »kafetjer« za različne načine priprave kave: turški način, neapeljski način, ameriški, t.i. »french press« ...

Posebno pozornost sta vzbudili okrogla miza in pljuvalnik ob njej. Vodička je takoj pojasnila, da okroglo mizo uporabljajo pri tako imenovanem brazilskega načinu degustacije kave. Skratka, pokuševalci posedajo k mizi, ta se potem vrti, tako da vsi

poskusijo iste izdelke. Radovednemu Klopu je prijazna vodička tudi pojasnila rabo pljuvalnika: uporabljajo ga pokuševalci, saj dnevno poskusijo 35 do 40 skodelic kave, in če bi jih vse popili, jim bi verjetno resno škodilo.

Glavna skrb Univerze pa je vzbudit v bodočih pridelovalcih ali barmanih ljubezen do popolnosti, odličnosti in pravega uživanja te pijače, ne glede na to, ali si v Trstu, Kairu ali Parizu.

Vonj, okus in vid

Ljubezen do estetike in iskanja popolnosti je v 90. letih prejšnjega stoletja porodila Francescu Illyju zamisel, da bi lahko ustvarili lastno serijo skodelic. Leta 1992 je v sodelovanju z umetnikom Thunom nastala prva porcelanasta skodelica, ki je še danes simbol kave Illy. Od takrat je pri nastanku novih, originalnih skodelic sodelovalo več kot 70 umetnikov, bodisi priznanih, kot na primer Michelangelo Pistoletto, Joseph Kosuth, Jeff Koons ali Julian Schnabel, kot tudi mlajših, novih talentov, ki so imeli možnost izraziti lastno kreativnost pri okrajevanju te skodelice, ki je postala že nekakšna moderna ikona kave. Skodelice »Illy Art Collection« proizvajajo v serijah po šest, ki so namenjene kavi espresso ali pa cappuccinu. Od leta 2006 pa imajo umetniki še možnost kreacije embalaže.

Uživanje kave torej ni več le okus, aroma, temveč popoln užitek, kjer so prisotni vsi čuti: vid, okus, vonj in tudi sluh. Uživamo jo lahko doma, v kavarni, na delu ali na potovanju in ob tem lahko cenimo navdih umetnikov, ki so pripomogli k nastanku te umetnine.

Iskanje popolnosti in številni preizkusi ali kako okusiti kavo

Če mislite, da ima kava okus zgolj po kavi, se res krepko KREPKO motite! Dragi bralec ali draga bralka, pojdi v bar in naroči si espresso (in pazi, da bo ta espresso dober!), drugače pa si ga kar sam skuhaj doma s kavnim avtomatom ali s »kafetjero« - v tem primeru pazi, da kavo odstvariš s štedilnikom takoj, ko zavre, drugače bo dosti slabša in manj okusna. V zadnjih trenutkih kuhanja namreč kava pridobi »osmojeni okus«, če boš storil tako, kot ti svetuje Klop, bo kava neprimerljivo okusnejša, tudi če je bo približno 20% manj. No, zdaj ko jo imaš pred sabo, si oglej to rjavo tekočino, povohaj jo, začuti njen aromu in vedi, da nepräzrena kava skoraj nima vonja in da se lahko vonj zelenje kave zavaha samo, če se zrno kave poribira. Da veš, obstajajo ljudje, ki imajo v okviru svojega poklica tudi naloge, da ribajo in vohajo zrna zelenje kave: to spada med razne poskuse in kontrole, ki jih opravljajo na kavi.

Zdaj, dragi bralec ali draga bralka, srkni požirek kave (tudi tipični »sssslurp« zvok je dovoljen, saj si zdaj kot nekakšen somelier za kavo) in povej, če ima kava kisel okus? Čutiš agrume? Je malo vi nastalo? Praženo? Čokoladno, rahlo fermentirano in rozinasto? Da? Potem je to zelo dobra arabika, oziroma boljša in najbolj razširjena vrsta kave! Seveda moraš čutiti tudi rahel priokus po žarkem, živali oziroma usnu, mineralnem olju, gumi, pepelu, plesni in mleku. Če pa ti okusi prevladujejo, dragi bralec ali draga bralka, in je kava vrh tega še značilno grenška, si se znašel pred skodelico robuste, druge in manj kvalitetne vrste kave. V vednost: arabika je tako popularna, ker ima 44 genov, dva manj kot človek! Raziskovalci in pokuševalci družbe Illy pa v svojih štirih laboratorijsih (Aromalab, Sensorylab, Biolab in Techlab) in pokuševalnici nenehno isčejo in uravnavajo perfektno sožitje med temi okusni, ki si jih zdaj zaznali, dragi bralec ali draga bralka, saj se kakovosten kave nenehno spreminja tudi glede na vremena.

Drevo kave (da smo si na jasnem: kava rase v obliki nekakšnih česenj na drevesu, ne že pražena v vrečah), cveti takoj potem, ko dežuje in kakih 6 ali 8 mesecev pozneje postane ta cvet sadež. Dragi bralec ali draga bralka, misliš si, da si velik izvedenec za kavo - v primerjavi z Nemcem ali Američanom bo to še vedno držalo -, zdaj pa veš, da se o kavi lahko še veliko naučiš!

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343**18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika**20.25** Tv Kocka: Pesem mladih 2010 - Pevski zbor otroškega vrtca Šempolaj**20.30** Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1**Rai Uno****6.00** Aktualno: Euronews**6.10** 14.10 Aktualno: Bontà sua**6.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije**6.45** Aktualno: Unomattina**10.00** Aktualno: Verdetto finale**11.00** Aktualno: Occhio alla spesa**11.25** 13.30, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved**12.00** Variete: La prova del cuoco**14.00** Dnevnik - Gospodarstvo**14.30** Variete: Festa italiana**16.15** Aktualno: La vita in diretta**16.50** Dnevnik - Parlament**18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti)**20.00** 23.15 Dnevnik**20.30** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)**21.10** Game show: Speciale Soliti ignoti**23.20** Aktualno: Tv7**0.20** Aktualno: L'appuntamento - Scrittori in Tv**0.50** Nočni dnevnik**Rai Due****6.00** Aktualno: Zibaldone...cose a caso**6.10** 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società**6.45** Aktualno: Rainotte cultura itineraria: l'enigma del labirinto**6.50** Aktualno: Tg2 Medicina 33**7.00** Variete: Cartoon Flakes, vmes Zorro**9.15** Aktualno: Tgr Montagne**9.45** Aktualno: Cult Book Classic**10.00** Aktualno: Tg2 punto.it**11.00** Variete: I fatti vostri**13.00** 18.30, 20.30, 22.55 Dnevnik**13.50** Aktualno: Tg2 Eat Parade**14.00** Aktualno: Il fatto del giorno**14.45** Aktualno: Italia sul Due**16.10** Nan.: La signora del West**16.55** Kviz: Cuore di mamma (v. Ama-deus)**18.05** Dnevnik - kratke in športne vesti**19.00** Variete: Secondo Canale**19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11**21.05** Film: Crimini 2 (det., It., '09, i. R. Corsato)**23.10** Aktualno: L'ultima parola**Rai Tre****6.00** 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso**7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia, sledi Buongiorno Regione**8.00** Aktualno: Rai Educational - Citizen Report**9.00** Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso**9.10** Aktualno: Figu - Album di persone notevoli**9.15** Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene**12.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti**12.25** 1.10 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia**12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano-no**13.10** Nad.: Julia - La strada per la felicità**14.00** 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved**14.20** 19.00 Dnevnik in vremenska napoved**14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis**15.10** Dnevnik L.I.S.**15.15** Kolesarstvo: Giro all'arrivo**17.10** Šport: Processo alla tappa**18.10** Konjeništvo**20.00** Variete: Blob**20.15** Nan.: Il principe e la fanciulla**20.35** Nad.: Un posto al sole**21.05** Dnevnik**21.10** Aktualno: Mi manda Raitre (v. A. Vianello)**23.10** Variete: Parla con me**0.00** Nočni dnevnik**Rete 4****6.50** Nan.: Kojak**7.50** Nan.: Charlie's Angels**8.50** Nan.: Nash Bridges**10.15** Nan.: Carabinieri 5**11.30** 16.50 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije**12.00** Nan.: Distretto di polizia 4**12.55** Nan.: Un detective in corsia**14.05** Aktualno: Popoldanski Forum**15.35** Nan.: Sentieri**16.10** Film: Il principe guerriero (pust., ZDA, '65, r. F. Schaffner, i. C. Heston)**18.55** Dnevnik in vremenska napoved**19.35** Nad.: Tempesta d'amore**20.30** Nan.: Walker Texas Ranger**21.10** Film: The Patriot (akc., ZDA, '98, r. D. Semler, i. S. Seagal)**14.50** Dokumentarec o naravi**17.00** Risanke**19.00** Aktualno: Ditelo al sindaco**20.00** Športne vesti**20.05** Glasb, odd.: Musica, che passione!**20.30** Deželni dnevnik**21.00** Aktualno: Stoà**22.50** Dok. odd.: Archeologie**23.35** Dnevnik Montecitorio**23.45** Film: Tedeum (western, '73, r. E. Castellari, i. T. Brent)**Koper****13.45** Dnevni program**14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti**14.20** Euronews**14.30** Vesolje je...**15.00** 23.30 Športna oddaja**16.40** Dokumentarec**17.00** Back Stage Live**17.30** Vzhod-Zahod**17.45** Kino premiere**18.00** Zlatko Zakladko**18.20** Pravljice Mike Make**18.35** Vremenska napoved**18.40** Primorska kronika**19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik**19.25** Športne vesti**19.30** Vsedanes aktualnost**20.00** Zoom**20.30** Potopisi**21.00** Istrska potovanja**22.15** Globus**22.45** Arhivski posnetki**La 7****6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije**7.00** Aktualno: Omnibus, Omnibus Life, Omnibus (ah)Piroso**10.55** Punto Tg**10.05** Omnibus Life**11.00** Due minuti un libro**11.10** Nan.: Matlock**12.30** Dnevnik in športne vesti**13.05** Nan.: The District**14.05** Film: Cowboy (western, ZDA, '58, i. G. Ford)**16.00** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi**18.00** Nan.: Relic Hunter**19.00** Nan.: Crossing Jordan**20.00** Dnevnik**20.30** 3.50 Aktualno: Otto e mezzo**21.10** Aktualno: Exit Files (v. I. D'Amico)**22.30** Aktualno: Reality**23.35** Variete: Crozza Alive**1.30** Dnevnik**Slovenija 1****6.10** Kultura, sledi Odmevi**7.00** 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila**7.05** 8.05, 9.05 Dobro jutro**10.10** Ris. nan.: Skriveni svet medvedka Benjamina (pon.)**10.35** Kratki igr. film: Dečko s svečko (pon.)**10.50** Enajsta šola (pon.)**11.20** Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)**12.10** Osmi dan (pon.)**12.40** Minute za jezik (pon.)**13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti**13.15** Turbolanca**14.05** Knjiga mene briga (pon.)**14.25** Slovenski utrinki

VREMENSKA SЛИKA

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.43
Dolžina dneva 15.21

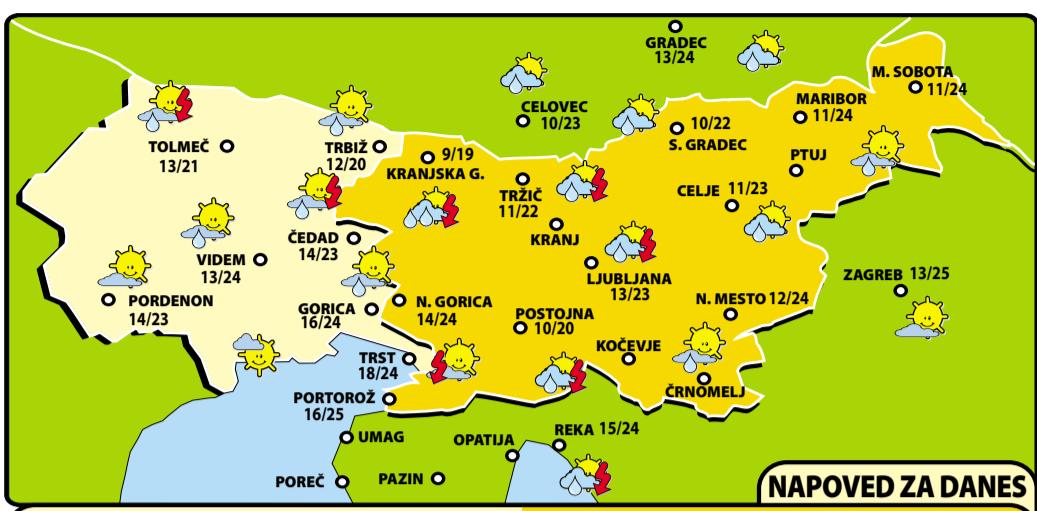
LUNINE MENE
Luna vzide ob 21.41 in zatone ob 5.17

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.25 najnižje -64 cm, ob 12.03 najvišje 29 cm, ob 17.05 najnižje -10 cm, ob 22.52 najvišje 46 cm.
Jutri: ob 5.58 najnižje -60 cm, ob 12.51 najvišje 26 cm, ob 17.41 najnižje -3 cm, ob 23.17 najvišje 39 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo v petek obremenilen, občutljivi ljudje bodo imeli vremensko pogojene težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. spanje v noči na soboto bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 21,4 stopinje C.
TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 21 2000 m 7
1000 m ..... 14 2500 m 4
1500 m ..... 10 2864 m 2
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah dosegel do 8, v gorah do 9.

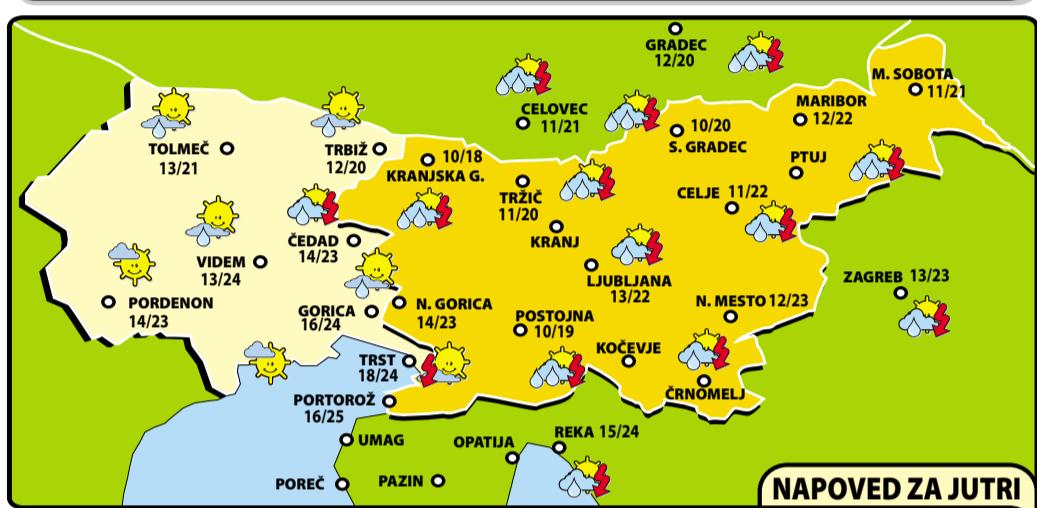
Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Prevalovalo bo spremenljivo in nestanovitno vreme. Po nekdanji bodo možne plohe in nevihte. Padavine bodo verjetnejše popoldne in zvečer predvsem v zgornji nižini in v predalpskem svetu. Ob morju bo več sončnega vremena, pihali bodo krajevni vetrovi.

Zjutraj bo delno jasno, čez dan pa spremenljivo oblačno. Pojavljale se bodo krajevne plohe in popoldne posamezne nevihte. Najvišje jutranje temperature bodo od 9 do 14, ob morju 16, najvišje dnevne od 19 do 25 stopinj C.

NAPOVED ZA DANES

NAPOVED ZA JUTRI

V spodnji nižini in ob morju bo v glavnem le delno oblačno, drugod bo spremenljivo oblačno. V Predalpah bo oblačnosti več. Predvsem v popoldanskem času in v notranjosti se bodo pojavljale plohe in nevihte, ki se bodo lahko širile tudi na obalnem pasu. Ob morju bodo pihali krajevni vetrovi.

Jutri in v nedeljo bo spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami, ki bodo v sobotu pogosteje. V nedeljo bo pihal jugozahodni veter.

Mercator najboljši sosed

Ponudba označena z znakom velja v vseh živilskih in franšiznih prodajalnah Mercator. Ponudba označena z znakom velja v vseh hipermarketih Mercator.

Ponudba velja od 27.5. do 8.6. 2010 oz. do razprodaje zalog.

Sladoled Maxim Premium
več okusov: hrufka - čokolada, jogurt - višnja, vanilija - čokolada ali pršnik, 750 ml
Ljubljanske mlekarne, Ljubljana
Redna cena kg: 3,87EUR

1,99 EUR

48% prihranka

Mercator
Vipavska skuta
trčet masona, 500 g
Agroind Vipava, Vipava
Redna cena: 2,43 EUR

1,94 EUR

20%
prihranka

Mercator
Jogurt Mu
navadni, lahki, 1,3 % m.m., 180 g
Ljubljanske mlekarne, Ljubljana
Redna cena: 0,51 EUR

0,29 EUR

43% prihranka

NE SPREGLEJTE

Sokovi in nektarji Fructal v brik embalaži.

Akcija velja v vseh živilskih prodajalnah Mercator, ne velja pa v prodajalnah FLURA in v franšiznih prodajalnah. Prodajalna je na prodajo izdelki, ki so občutljivi na gospodinjstvo. Popust velja na blago na voljo in ne volja za pravne osebe. Popust velja tudi za akcijske izdelke in se obračuna od akcijske cene. Slika je simbolična, izdelki so na voljo v prodajalnah v sklopu najpogostejšega prodajnega sortimenta.

Še veliko drugih izdelkov po ugodnih cenah boste našli v letaku in v prodajalnah:

MERCATOR CENTER KOPER
Dolinska c. 1a, Koper (smer Pula)

Odperto:
od ponedeljka do petka od 9. do 21. ure
sobota od 8. do 21. ure
nedelja od 9. do 15. ure

MERCATOR CENTER NOVA GORICA
Industrijska c. 6, Kromberk

Odperto:
od ponedeljka do sobote od 9. do 21. ure
nedelja od 9. do 15. ure

MERCATOR CENTER KOPER II
Kolodvorska c. 4, Koper (smer Center)

Odperto:
od ponedeljka do sobote od 8. do 20. ure
nedelja od 8. do 13. ure